

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (FACTORING) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΛΥΤΓΙΤΣΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΒΟΥΛΓΑΡΗ ΣΟΦΙΑ
ΠΟΝΗΡΑΚΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΣΧΟΛΗ Σ.Δ.Ο
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤ/ΚΗΣ & ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ FACTORING.....	10
Εισαγωγική συμφωνία	10
Η συμφωνία για τη μεταβίβαση απαιτήσεων	10
Η συμφωνία για την αιτία της μεταβίβασης (εκχώρηση)	11
Η συμφωνία για τον καταμερισμό των ευθυνών	11
Η συμφωνία για τις υποχρεώσεις του προμηθευτή.....	12
Η συμφωνία για τις υποχρεώσεις του πράκτορα	13
Η συμφωνία για την προμήθεια του πράκτορα	15
Η συμφωνία για την διάρκεια και τη λήξη της σύμβασης	15
Η σχέση μεταξύ πράκτορα και τρίτου οφειλέτη.....	16
Η σχέση μεταξύ προμηθευτή και τρίτου - οφειλέτη	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	17
Διαβίβαση καταλόγου οφειλετών	17
Έλεγχος φερεγγυότητας.....	17
Ανοιγμα βιβλίου οφειλετών	18
Καθορισμός πιστωτικών ορίων.....	19
Αποστολή τιμολογίων	20
Ανοιγμα λογαριασμών του προμηθευτή	21
Η τήρηση του συμψηφιστικού ή του τρέχοντος λογαριασμού	21
Η τήρηση του δεσμευμένου λογαριασμού	22
Η τήρηση του εισπρακτικού λογαριασμού	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΔΕΧΟΝΤΑΙ FACTORING	25
ΠΟΤΕ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ	
ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ FACTORING	26
ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	
ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ FACTORING.....	28
α) Το factoring ως σύμβαση-πλαίσιο.....	28
β) Το factoring ως μεικτή σύμβαση.....	29
γ) Το factoring ως τυπική και διαρκείς σύμβαση.....	29
I. Τυπική σύμβαση.....	29
II Διαρκής σύμβαση.....	31
Ελαττώματα της συμβάσεως	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ FACTORING	34
Γνήσιο factoring.....	34
Νόθο factoring.....	35
Εμφανές factoring.....	36
Αφανές factoring.....	36
Factoring με ή χωρίς προεξόφληση.....	37
α) Εισαγωγικά	37
β) Factoring με προεξόφληση ή factoring προπληρωμών	38
γ) Factoring χωρίς προεξόφληση ή καταληκτικό factoring	38
Αυτοεξυπηρετούμενο factoring.....	39
Εγχώριο και διεθνές factoring.....	40
1. το σύστημα των δύο πρακτόρων	41
2. το άμεσο εξαγωγικό factoring	42
3. το άμεσο εισαγωγικό factoring	43
4. το factoring αντιστήριξης	43
Καταχρηστικές μορφές factoring.....	44
1. Αμιγώς χρηματοδοτικό factoring	44
2. Διαχειριστικό factoring	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΕΙΚΝΥΤΑΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ	
ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ FACTORING	45
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ	45
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	
ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	46
Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ FACTORING	53
1. Προώθηση των πωλήσεων.....	54
2. Έλεγχος της φερεγγυότητας των πελατών.....	54
3. Διαχείριση των τιμολογίων.....	55
4. Είσπραξη των τιμολογίων.....	55
5. Αξιολόγηση πιστωτικού κινδύνου.....	55
Ολοκληρωμένα συστήματα πληροφορικής για την κάλυψη των ανωτέρω δραστηριοτήτων	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΙΟ ΙΣΧΥΡΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ	
FACTORING	57
ABC Factors.....	57
EFG Factors Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2005.....	58
Η EFG FACTORING ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΣΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΤΗΣ:	59
ΛΑΪΚΗ FACTORING.....	60
ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ 2005.....	60
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FACTORING.....	61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ FACTORING	
ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	63
Μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας.....	63
Οι μετοχές της εταιρείας.....	64
Άδεια λειτουργίας της εταιρείας.....	64
ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΙΑΣ	
ΕΤΑΙΡΙΑΣ FACTORING	64

A. FACTORING ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΓΩΓΗ.....	65
B. FACTORING ΜΕ ΑΝΑΓΩΓΗ.....	66
Γ. ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ FACTORING	69
A. Για την εθνική οικονομία	69
I. Οικονομική υποβοήθηση παραγωγικών κλάδων	69
II. Προώθηση εξαγωγών	70
III. Δημιουργία νέων και ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων	70
IV. Καταπολέμηση φοροδιαφυγής και παραοικονομίας	70
B. Για τους πράκτορες.....	71
I. Κερδοφόρα δραστηριότητα.....	71
II. Παροχή ολοκληρωμένης και ανταγωνιστικής τραπεζικής εξυπηρέτησης.....	71
Γ. Για τους προμηθευτές	72
I. Πλεονεκτήματα	72
II. Μειονεκτήματα.....	77
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	81
Ίδρυση υποκαταστημάτων και παροχή υπηρεσιών εκτός Ελλάδος.....	81
Οι αλλοδαπές εταιρίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων	82
Γενικά	82
Ειδικά θέματα πρακτόρων	83
I. Φορολογική μεταχείριση	83
II. Ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό.....	83
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	
ΕΤΑΙΡΙΕΣ FACTORING ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ, FORFAITING	85
Ο τζίρος του Factoring στις χώρες του κόσμου (σε εκατομμύρια ΕΥΡΩ).....	85
Για την αμοιβή του πράκτορα και τη λήξη της συμβάσεως factoring	92
1. Η αμοιβή του πράκτορα	92
2. Η λήξη της συμβάσεως	93
Το forfaiting. Διάκριση από το Factoring	96
ΕΠΙΛΟΓΟΣ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	98
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	100

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι τεχνολογικές εξελίξεις πάνω στην ταχεία και ασφαλή διακίνηση του χρήματος, ο συνεχής αυξανόμενος αριθμός των επιχειρήσεων που επεκτείνονται διεθνώς αντιμετωπίζοντας συνεχώς όλο πιο περίπλοκες διαδικασίες και ο έντονος ανταγωνισμός που έχει επιβάλλει μια σχετικά μεγάλη διάρκεια στο χρόνο πληρωμής των επί πιστώσει πωλήσεων (με συνέπεια την δημιουργία σημαντικών προβλημάτων ρευστότητας στις επιχειρήσεις), οδήγησαν τις επιχειρήσεις σε πιο εναλλακτικές λύσεις είσπραξης των απαιτήσεων τους από αυτές που χρησιμοποιούσαν έως σήμερα. Ένα σύστημα δηλαδή προσφοράς υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις ασφαλές, αξιόπιστο και απόλυτα λειτουργικό. Ένα τέτοιο σύστημα είναι η πρακτορεία των επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).

Με τον όρο **factoring** εννοούμε εκείνο το σύστημα προσφοράς υπηρεσιών που συμβάλλει στην αύξηση της ρευστότητας της επιχείρησης, παρέχει βελτιωμένους όρους διακανονισμού των πωλήσεων προς τους πελάτες της και κάνει ανταγωνιστικές τις εξαγωγές της. Επίσης παρέχει στην επιχείρηση αυξημένη διαπραγματευτική ικανότητα έναντι των προμηθευτών της και ομαλή λειτουργία της παραγωγικής και εμπορικής διαδικασίας της με προγραμματισμένο κοστολόγιο¹.

Το factoring είναι μία σύμβαση έργου με την οποία ο πράκτορας αναλαμβάνει την είσπραξη τιμολογιακών απαιτήσεων για λογαριασμό του πελάτη του και τη λογιστική τους παρακολούθηση².

¹ Χρηματοδότηση εξασφαλισμένη με απαιτήσεις factoring. Σελίδα 322.

² Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων. Σελίδα 4.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ελληνική μετάφραση της λέξης Factoring αποδίδεται ως «Ανάληψη απαιτήσεων τρίτων» ή «Διενέργεια πράξεων αναδόχου είσπραξης εμπορευματικών απαιτήσεων» ή το γνωστότερο «**Σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων**».

Το factoring αποτελεί δέσμη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίες καλύπτουν ανάγκες επιχειρήσεων που πωλούν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες με βραχυπρόθεσμη πίστωση σε πελάτες με επαναληπτική αγοραστική συμπεριφορά. Πρόκειται για τριμερή συνεργασία μεταξύ ενός προμηθευτή, των πελατών του και μίας εταιρίας factoring, η οποία αναλαμβάνει τη διαχείριση, λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη των εκδιδόμενων από τον προμηθευτή χορήγηση προκαταβολών επί της αξίας τους. Επίσης η εταιρία factoring αναλαμβάνει υπό προϋποθέσεις την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή.

Η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, αν και έχει νομοθετική ζωή μεγαλύτερη των 15 ετών, καθυστέρησε να αναπτυχθεί στην Ελλάδα. Αυτό συνέβη κυρίως λόγω των νομοθετικών ατελειών, οι οποίες με συνεχείς τροποποιήσεις και συμπληρώσεις περιορίστηκαν πλέον σημαντικά επίσης λόγω της διστακτικότητας των τραπεζικών ιδρυμάτων, πιθανόν γιατί έβρισκαν μικρότερο οικονομικό ενδιαφέρον σ' αυτήν την υπηρεσία καθώς εμπεριέχει υψηλό κίνδυνο και τέλος οι ιδιαίτσες συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων στην ελληνική αγορά (μεταχρονολογημένες επιταγές, ελλιπείς πληροφορίες ύπαρξης καχυποψίας, ανυπαρξία περιφερειακών μονάδων πρακτόρευσης κ.α.)

Παρόλα αυτά η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων έχει εισέλθει, το 2003 στην μεταποίηση, στο εμπόριο αλλά και στις υπηρεσίες αν και ο αριθμός των εταιριών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και των τμημάτων των τραπεζών που επίσης δραστηριοποιούνται στο χώρο δεν έχει αλλάξει δραματικά. Ανεξάρτητα όμως από αυτό αυξήθηκε σημαντικά ο τζίρος των εταιριών αυτών αλλά και ο αριθμός των εταιριών επιχειρηματικών απαιτήσεων που αναπτύσσουν δραστηριότητα στα Βαλκάνια.

Στην εργασία λοιπόν αυτή, παρουσιάζονται όλα τα απαραίτητα θεωρητικά στοιχεία που εξηγούν τι είναι το factoring και πως λειτουργεί καθώς επίσης και κάποια πρακτικά στοιχεία για τις εταιρίες factoring και την ανάπτυξή τους στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια.

Ποιο συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 1 παρουσιάζονται οι προπαρασκευαστικές εργασίες που περιλαμβάνουν κυρίως τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των πελατών και των προμηθευτών. Στο κεφάλαιο 2 αναφέρονται όλες οι συμφωνίες που είναι απαραίτητο να καταρτιστούν ώστε να υπογραφεί η σύμβαση factoring. Το κεφάλαιο 3 περιέχει τις ενέργειες που πραγματοποιεί ο factor με την έναρξη των εργασιών π.χ. άνοιγμα λογαριασμού προμηθευτή, έλεγχος φερεγγυότητας πελατών κ.α. Στο κεφάλαιο 4 έχουμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε ποια προϊόντα και ποιες επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν factoring, καθώς και ποιο πρέπει να είναι το ύψος του κύκλου εργασιών τους. Δεν θα μπορούσαμε φυσικά να παραλείψουμε ποια είναι τα είδη της σύμβασης τα οποία φαίνονται στο κεφάλαιο 5 καθώς και τα είδη του factoring στο κεφάλαιο 6. Στο κεφάλαιο 7 παρουσιάζεται ο κύκλος εργασιών του factoring στην Ελλάδα όπως επίσης και οι σημαντικότερες ελληνικές εταιρίες factoring στην Ελλάδα (ABC, EFG FACTORS κ.α.) για τις οποίες έχουμε αναλυτικότερες πληροφορίες στο κεφάλαιο 8. Ταυτόχρονα ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το κεφάλαιο 9 στο οποίο βλέπουμε ποιες είναι οι λογιστικές εγγραφές που κάνει μια εταιρία factoring και επιπλέον πως πρέπει να είναι δομημένο το μετοχικό της κεφάλαιο. Στην συνέχεια στο κεφάλαιο 10 υπάρχουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από κάθε πλευρά είτε του πράκτορα είτε του προμηθευτή. Εν κατακλείδι τα κεφάλαια 11 και 12 αναφέρονται στα υποκαταστήματα, στην φορολογική μεταχείριση των εταιριών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, τον παγκόσμιο τζίρο του factoring και τέλος για το forfaiting.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Το στάδιο των προπαρασκευαστικών εργασιών περιλαμβάνει κυρίως τις επαφές γνωριμίας του προμηθευτή με τον πράκτορα, την αίτηση υπαγωγής στο factoring, τους ελέγχους διαφόρων στοιχείων για να κριθεί η καταλληλότητα της επιχείρησης του προμηθευτή για το factoring, την γενικότερη συλλογή πληροφοριών και τις διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση της σύμβασης. Στο αρχικό αυτό στάδιο το κάθε μέρος θα πρέπει να σχηματίσει ίδια και ορθή αντίληψη για τις προοπτικές της συνεργασίας εκτιμώντας σωστά τα οικονομικά δεδομένα και τη δυνατότητα αποδοτικής εκμετάλλευσης των προσφορών του factoring.

Έτσι ο μεν προμηθευτής:

1. Καταβάλλει προσπάθειες για πλήρη και σωστή ενημέρωση γύρω από το νέο θεσμό και τις διευκολύνσεις που παρέχει
2. Ελέγχει την καταλληλότητα της επιχείρησης του για factoring. Ως κριτήρια χρησιμεύουν, ο χαρακτηρισμός της επιχείρησης ως μικρομεσαία, ο ετήσιος κύκλος εργασιών (που θα πρέπει να κυμαίνεται σταθερά μεταξύ ενός ελάχιστου ποσού, κάτω από το οποίο το factoring καθίσταται για την επιχείρηση δαπανηρή πολυτέλεια, και ενός μεγίστου ποσού πάνω από το οποίο οι υπηρεσίες του factoring καθίστανται περιττές) και η σταθερότητα της πελατείας. Ως στόχος θα πρέπει να τίθεται η αύξηση της αποδοτικότητας της επιχείρησης μέσω της ρευστότητας που δημιουργεί το factoring. Σε γενικές γραμμές πρέπει να υπάρχει η επίγνωση ότι το factoring δεν μπορεί να αποτελέσει λύση για προβληματικές επιχειρήσεις.

3. Αποφασίζει για την επιθυμητή μορφή του factoring και κυρίως αν θα πρέπει ο πράκτορας να αναλάβει τον κίνδυνο αφερεγγυότητας των οφειλετών.
4. Έρχεται σε επαφή με διάφορους πράκτορες, για να σχηματίσει μια πλήρη εικόνα των προσφερόμενων υπηρεσιών από τον κάθε ένα και των αμοιβών που ζητούν.
5. Υποβάλλει γραπτό αίτημα στον πράκτορα, όπου αναφέρει όλα εκείνα τα στοιχεία που ενδιαφέρουν το τελευταίο και του παρέχει την δυνατότητα να ελέγχει, κατά πόσο οι δραστηριότητες του αιτούντος είναι κατάλληλες για factoring. Στο περιεχόμενο της αίτησης ανήκουν κυρίως οι αναφορές στο είδος της εμπορικής δραστηριότητας της επιχείρησης, στον αριθμό και την κατά μέσο όρο αξία των τιμολογίων που εκδίδονται, στον αριθμό και τα οικονομικά μεγέθη των πελατών, στον τρόπο είσπραξης των απαιτήσεων, στον τρόπο οργάνωσης της επιχείρησης, στις τελευταίες τυχόν εκθέσεις φορολογικού ελέγχου και στους ετήσιους ισολογισμούς. Παράλληλα χορηγείται από τον προμηθευτή έγγραφη εξουσιοδότηση προς τον πράκτορα να ζητά πληροφορίες σχετικά με την συνέπεια του στις συναλλαγές.
6. Διαπραγματεύεται για την μορφή του factoring και τους όρους συνεργασίας του με τον πράκτορα, εφόσον του παρέχεται μια τέτοια ευχέρεια.

Από το άλλο μέρος ο πράκτορας:

- 6 Παρέχει κάθε δυνατή πληροφορία στον προμηθευτή για το factoring γενικά και την μορφή που τυχόν εφαρμόζει ειδικότερα. Γνωστοποιεί επίσης, αμέσως στον προμηθευτή το περιεχόμενο της τυποποιημένης σύμβασης factoring, διευκρινίζει τα σημεία της σύμβασης που είναι διαπραγματεύσιμα και καθοδηγεί τον προμηθευτή στην περαιτέρω διαδικασία.
- 6 Ελέγχει την αλήθεια των στοιχείων της αίτησης του προμηθευτή, για να βεβαιωθεί για την καταλληλότητα της επιχείρησης. Ο έλεγχος διεξάγεται με την πραγματοποίηση αυτοψίας και την αξιολόγηση των προσαγόμενων εγγράφων (ισολογισμός κ.λ.π.). ταυτόχρονα επιδιώκει (με την συναίνεση του πελάτη) λήψη πληροφοριών από συνεργαζόμενες τράπεζες. Οι ειδικότεροι λόγοι, που

εξαναγκάζουν τον πράκτορα να ελέγχει εξονυχιστικά ορισμένα στοιχεία είναι διαφορετικοί σε κάθε περίπτωση. Συγκεκριμένα:

α) Ο έλεγχος της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προμηθευτή ώστε να διαπιστώνεται η πραγματική φύση των επιχειρηματικών απαιτήσεων που πρέπει να προέρχονται από πωλήσεις εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών.

β) Η διαπίστωση του πραγματικού αριθμού τιμολογίων που εκδίδει η επιχείρηση του προμηθευτή κατά έτος και η κατά μέσω όρο αξία τους είναι χρήσιμη στην λήψη αποφάσεων για την αποδοχή της αίτησης του. Τα τιμολόγια στο σύνολο τους αποδεικνύουν τον όγκο των εργασιών της επιχείρησης. Όταν δηλαδή ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης είναι κάτω από ένα συγκεκριμένο ποσό τότε το factoring είναι ασύμφορο γιατί η μικρή αξία τιμολογίων μειώνει τα κέρδη με αποτέλεσμα να αρνείται την αποδοχή της σύμβασης.

γ) Ο αριθμός των αγοραστών, τα οικονομικά τους στοιχεία και ο τρόπος πληρωμής των οφειλών τους ενδιαφέρουν τον πράκτορα για να μπορεί να εκτιμά τον όγκο των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει και αποφασίζει αν θα επωμισθεί την ευθύνη της φερεγγυότητας τους και αν μπορεί να δεσμευτεί σε περίπτωση μη είσπραξης.

δ) Τα στοιχεία για τον τρόπο οργάνωσης της επιχείρησης, οι εκθέσεις φορολογικού έλεγχου και οι ισολογισμοί, αλλά και οι πληροφορίες τραπεζών για την συνέπεια του προμηθευτή στις συναλλαγές του χρειάζονται για να διαπιστωθεί η ευρωστία της επιχείρησης, η ποιότητα των προϊόντων ή υπηρεσιών της και η ταχύτητα ανάπτυξης του κύκλου εργασιών της προκειμένου να διαπιστωθεί η αποδοτική συνεργασία μαζί της στα πλαίσια του factoring.

3. Δέχεται διαπραγματεύσεις για τους όρους συνεργασίας και για τον καθορισμό προμήθειας, προκαταβολών και επιτοκίων, με υπόδειξη και συζήτηση των ευχερειών που δίνει η σύμβαση που χρησιμοποιεί.
4. Αποφασίζει τέλος, αν θα αποδεχθεί ή όχι την αίτηση του προμηθευτή και γνωστοποιεί τις αποφάσεις του στον τελευταίο και καλείται πλέον αν συμφωνεί να υπογράψει την σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ FACTORING

Το στάδιο αυτό περιλαμβάνει την συμφωνία των μερών σε όλα τα σημεία του περιεχομένου προδιατυπωμένης σύμβασης που προέκυψε από τις διαπραγματεύσεις. Η σύμβαση είναι πάντοτε έγγραφη για μεγαλύτερη σαφήνεια και ασφάλεια στις συναλλαγές. Το σύνθημα περιεχόμενό της αναλύεται στις ακόλουθες επιμέρους εργασίες.

Εισαγωγική συμφωνία

Το κείμενο αρχίζει πάντα με την αναφορά των συμβαλλόμενων μερών και των προσώπων που αποτελούν αυτούς που τα εκπροσωπούν και τα δεσμεύουν με την υπογραφή τους. Τα μέρη βέβαια συμφωνούν στην κατάρτιση της σύμβασης με το συγκεκριμένο περιεχόμενο που ακολουθεί.

Πολύ συχνά συναντάται στις συμβάσεις factoring μια εισαγωγική παράγραφος, στην οποία γίνεται λόγος για την σχέση εμπιστοσύνης που δημιουργείται μεταξύ των συμβαλλομένων για τους οικονομικούς στόχους του θεσμού και τον τρόπο λειτουργίας σε γενικές γραμμές. Τονίζεται μάλιστα πως το προϊόν της χρηματοδοτικής λειτουργίας του factoring πρέπει να χρησιμοποιείται από τον προμηθευτή αποκλειστικά και μόνο για την εκπρόθεσμη κάλυψη τρεχουσών λειτουργικών δαπανών της επιχείρησης του, κυρίως δηλαδή για κάλυψη αναγκών του σε κεφάλαιο κίνησης.

Η συμφωνία για τη μεταβίβαση απαιτήσεων

Επίκεντρο όλων των εργασιών στο factoring είναι οι απαιτήσεις του προμηθευτή, που μεταβιβάζονται στον πράκτορα. Σε όλες τις συμβάσεις

ακολουθείται η ενιαία γραμμή να αναλαμβάνει ο πράκτορας όλες τις τωρινές και μελλοντικές απαιτήσεις του προμηθευτή χωρίς διακρίσεις. Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις είναι δυνατή η ανάληψη ενός μέρους των απαιτήσεων, δηλαδή σε απαιτήσεις ορισμένου κλάδου της επιχείρησης ή από πωλήσεις ορισμένων προϊόντων ή από πωλήσεις προς ορισμένες κατηγορίες πελατών κ.λ.π. πάντοτε όμως η συμφωνία θα αφορά όλο τον σχετικό κύκλο απαιτήσεων. Ο λόγος είναι απλός. Ο πράκτορας ενδιαφερόμενος να αναλαμβάνει απαιτήσεις με όσον το δυνατόν πιο φερέγγυους οφειλέτες, αφαιρεί από τον προμηθευτή την δυνατότητα να επιλέγει αυτός τις απαιτήσεις που θα μεταβιβάσει. Η αναγγελία της εκχώρησης στον οφειλέτη γίνεται είτε στα αρχικά τιμολόγια, που του στέλνονται είτε με πληροφοριακά δελτία που μπορεί να αποστέλλει και ο ίδιος ο πράκτορας όταν ο προμηθευτής παραλείπει να ενημερώνει τον οφειλέτη.

Η συμφωνία για την αιτία της μεταβίβασης (εκχώρηση)

Ο προσδιορισμός της νόμιμης αιτίας της εκχώρησης των απαιτήσεων στη σύμβαση factoring είναι ο καθοριστικός παράγων του νομικού χαρακτηρισμού της σχέσης και των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου. Προς διευκόλυνση της χρηματοδοτικής και ασφαλιστικής λειτουργίας του factoring προβλέπεται πάντα από το πράκτορα ο καθορισμός του πιστωτικού ορίου του κάθε οφειλέτη εντός του οποίου θα παρέχεται η χρηματοδότηση του προμηθευτή, μέσω καταβολής σε αυτόν μέρος της ονομαστικής αξίας κάθε εκχωρούμενης απαίτησης, και θα αναλαμβάνεται ενδεχομένως ο κίνδυνος της αφερεγγυότητας του συγκεκριμένου οφειλέτη.

Ο τρόπος και ο χρόνος επίσης της διενέργειας των καταβολών αποτελεί πάντα αντικείμενο ιδιαίτερης ρύθμισης στις συμβάσεις factoring.

Η συμφωνία για τον καταμερισμό των ευθυνών

Συνήθως την ευθύνη σε περίπτωση νομικών ελαττωμάτων ή ελλείψεως συμφωνημένων ιδιοτήτων των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών που παρείχε ο

προμηθευτής στους οφειλέτες των αντίστοιχων απαιτήσεων αναλαμβάνει με ιδιαίτερη ρήτρα ο πράκτορας. Μπορεί όμως επίσης να συμφωνηθεί ότι ο προμηθευτής θα έχει την ευθύνη της αφερεγγυότητας του οφειλέτη. Αυτό γίνεται γιατί ο προμηθευτής επιθυμεί να μειώσει με αυτόν τον τρόπο την προμήθεια του πράκτορα.

Σε κάθε περίπτωση ευθύνης του προμηθευτή, παρέχεται η δυνατότητα στον πράκτορα να ικανοποιεί αμέσως τις αξιώσεις του εναντίον του, πραγματοποιώντας χρεωστική εγγραφή στον τρέχοντα λογαριασμό.

Όσον αφορά τον κίνδυνο αφερεγγυότητας των οφειλετών θεωρείται αναγκαίο να καθορίζεται στην σύμβαση κάποιο συγκεκριμένο κριτήριο της δημιουργίας αυτού του κινδύνου ώστε να μη δημιουργούνται αμφισβητήσεις κυρίως για τον χρόνο πληρωμής είτε στον πράκτορα είτε στον προμηθευτή. Σαν τέτοιο κριτήριο αναφέρεται συχνά η μη πληρωμή μιας απαίτησης μέσα σε προθεσμία 60 έως 120 ημερών μετά την ημερομηνία που καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

Η συμφωνία για τις υποχρεώσεις του προμηθευτή

Εκτός από τις βασικές υποχρεώσεις του προμηθευτή απέναντι στον πράκτορα, που απορρέουν από τις συμφωνίες για την εκχώρηση και την αιτία της, προβλέπονται συνήθως στις συμβάσεις factoring και παρεπόμενες υποχρεώσεις οι οποίες διατυπώνονται στις συμβάσεις χάριν ασφαλέστερης οικοδόμησης της σχέσεως.

Με βάση τις σχετικές συμφωνίες ο προμηθευτής υποχρεούται:

1. Να γνωστοποιεί έγκαιρα στον πράκτορα τις πληροφορίες που λαμβάνει σχετικά με την ικανότητα πληρωμών των οφειλετών.
2. Να παρέχει ασφάλεια στον πράκτορα για τις αξιώσεις εναντίον του σε περίπτωση ευθύνης του, όταν κάνει αμέσως χρήση των προκαταβολών ή των προεξοφλημάτων, που πιστώνονται στον λογαριασμό του με την εκχώρηση κάθε απαίτησης. Η ασφάλεια αυτή αν δεν συμφωνείται κάτι διαφορετικό, μπορεί να δημιουργείται με τη δέσμευση ενός ποσοστού επί της ονομαστικής

αξίας κάθε εκχωρούμενης απαίτησης, που προκαταβάλλεται στον προμηθευτή και τη δημιουργία με τον τρόπο αυτό του λεγόμενου «δεσμευμένου» λογαριασμού. Το ύψος των δεσμευμένων ποσών στο λογαριασμό αυτό και το εφαρμοσμένο ποσοστό καθορίζεται με ιδιαίτερη συμφωνία στη σύμβαση factoring.

3. Να μεταβιβάζει στον πράκτορα όλα τα παρεπόμενα δικαιώματα της απαίτησης.
4. Να παραδίδει πάντοτε εμπορεύματα στους οφειλέτες με την επιφύλαξη της κυριότητας τους.
5. Να γνωστοποιεί στον πράκτορα την ύπαρξη τυχόν σχέσεως ανοικτού λογαριασμού με συγκεκριμένο οφειλέτη, να του χορηγεί την πληρεξουσιότητα να καταγγέλλει το λογαριασμό οποτεδήποτε σε περίπτωση πιστωτικού υπολοίπου της αξίας των απαιτήσεων έναντι των οποίων έχει χρηματοδοτηθεί
6. Να ειδοποιεί του οφειλέτες του για την συνεργασία του με τον πράκτορα και ότι από εκεί και πέρα θα πρέπει οι καταβολές να γίνονται σε αυτόν απ' ευθείας σ' αυτόν.
7. Να διαβιβάσει αμέσως στον πράκτορα τα ποσά που τυχόν καταβάλλονται στον ίδιο μαζί με τα συνοδευτικά του έγγραφα.
8. Να μεταβιβάζει τυχόν ληφθέντα αξιόγραφα και ταχυδρομικές επιταγές οφειλετών στον πράκτορα.
9. Να παραδίδει έγκαιρα στον πράκτορα όσα στοιχεία λαμβάνει και είναι αναγκαία για την επιμελή τήρηση των βιβλίων οφειλετών.
10. Να εξουσιοδοτεί εκ των προτέρων τον πράκτορα να εισπράττει ο ίδιος όσες απαιτήσεις δεν αναλήφθηκαν και δεν χρησιμοποιήθηκαν απ' αυτόν.
11. Να επιτρέπει στον πράκτορα τον έλεγχο των διαχειριστικών του βιβλίων και οποιονδήποτε άλλων σχετικών εγγράφων.

Η συμφωνία για τις υποχρεώσεις του πράκτορα

Οι βασικές υποχρεώσεις του πράκτορα συνίστανται στην ανάληψη των απαιτήσεων του προμηθευτή, στην ανάληψη του κινδύνου αφερεγγυότητας των

οφειλετών και στην παρακολούθηση και είσπραξη των απαιτήσεων. Οι περαιτέρω υποχρεώσεις του που προβλέπονται συνήθως στις συμβάσεις factoring είναι κυρίως:

1. Η τήρηση των βιβλίων οφειλετών κατά τη διάρκεια της σχέσεως. Τα βιβλία αυτά τηρεί ο πράκτορας με δική του ευθύνη, εκδίδοντας συχνά ειδοποιήσεις για την κίνηση των λογαριασμών που διευκολύνουν τον προμηθευτή να διαπιστώνει κάθε φορά την κατάσταση των συναλλαγών του, τόσο με τον πράκτορα όσο και με τους οφειλέτες. Οι ειδοποιήσεις αυτές συμφωνείται να αποστέλλονται στον προμηθευτή καθημερινά ή μια φορά την εβδομάδα ή το μήνα.
2. Η τήρηση των βιβλίων και μετά τη περάτωση του factoring. Ο πράκτορας προβλέπεται συχνά να συνεχίζει την τήρηση των βιβλίων και μετά την λήξη του factoring εφόσον το ζητήσει ο προμηθευτής και μέχρις ότου ο τελευταίος μπορέσει να αναλάβει την τήρηση τους, μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα που συνήθως δεν προβλέπεται μεγαλύτερο των 12 μηνών. Αυτό συμβαίνει γιατί η σχέση μεταξύ του προμηθευτή και του πράκτορα δημιουργεί προβλήματα αναπροσαρμογής της οργάνωσης του προμηθευτή στην προ factoring κατάσταση.
3. Ο έλεγχος των οφειλετών. Ο έλεγχος αυτός δεν περιορίζεται μόνο στη φερεγγυότητα κάθε οφειλέτη με βάση τα στοιχεία που συλλέγει ο πράκτορας από τους προμηθευτές και την διατραπεζική ενημέρωση, αλλά επεκτείνεται σε μια διαρκή και έντονη παρακολούθηση των ενεργειών του μέχρι να πληρώσει. Ο πράκτορας αναλαμβάνει την υποχρέωση να επαγρυπνεί για το ληξιπρόθεσμο των απαιτήσεων, προβαίνει στις απαραίτητες οχλήσεις και ειδοποιεί τον προμηθευτή για κάθε ενέργεια του, δικαστική ή εξώδικη προς είσπραξη των απαιτήσεων.
4. Η τήρηση λογαριασμών του πελάτη. Οι λογαριασμοί που προβλέπονται να τηρεί κατεξοχήν ο πράκτορας προκειμένου να εξυπηρετούνται λογιστικά οι χρηματικές συναλλαγές με τον προμηθευτή που διακρίνονται σε τρία είδη:
  - α) στον τρέχοντα λογαριασμό,

- β) στον εισπρακτικό λογαριασμό και
- γ) στον δεσμευμένο λογαριασμό.

Η συμφωνία για την προμήθεια του πράκτορα

Η προμήθεια στο factoring αφορά την αμοιβή και την αποζημίωση που δικαιούται ο πράκτορας για τις δαπάνες διαχείρισης των απαιτήσεων, την επεξεργασία των εισερχόμενων τιμολογίων, την τήρηση των βιβλίων οφειλετών και την ανάληψη του κινδύνου αφερεγγυότητάς τους. Ο πράκτορας λαμβάνει για τον λόγο αυτό ένα ποσοστό από την τιμολογιακή αξία των απαιτήσεων, που παρακρατεί από τα ποσά, τα οποία πιστώνει κάθε φορά στο λογαριασμό του προμηθευτή, και αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης συμφωνίας.

Εκτός όμως από την παραπάνω προμήθεια, ο πράκτορας λαμβάνει επίσης προεξοφλητικούς τόκους για τα ποσά που καταβάλλει στον προμηθευτή έναντι της αξία των απαιτήσεων που εκχωρούνται. Για τον υπολογισμό των τόκων αυτών συμφωνείται ορισμένο επιτόκιο, αντίστοιχο των συνήθων επιτοκίων τραπεζικού δανεισμού.

Η συμφωνία για την διάρκεια και τη λήξη της σύμβασης

Η διάρκεια της συμβάσεως καθορίζεται αρχικά βραχεία. Συνήθως συμφωνείται διάρκεια 24 μηνών. Παρέχεται, όμως η δυνατότητα σιωπηρής παράτασης της και διαμόρφωσης της ως αορίστου χρόνου, στην περίπτωση που κανείς από τα δύο μέρη δεν θέλει να την διακόψει. Στις συμβάσεις προβλέπεται η δυνατότητα καταγγελίας μετά τον 18^ο μήνα για το τέλος της συμβατικής διάρκειας. Η καταγγελία γίνεται συνήθως με μία συστημένη επιστολή του καταγγέλλοντος.

Ο πράκτορας διαφυλάσσει για τον εαυτό του το δικαίωμα να χρεώσει το λογαριασμό του προμηθευτή με την λήξη της σύμβασης, χρεώνοντας την αξία

όσων απαιτήσεων έχει ήδη αναλάβει με χρηματοδότηση, χωρίς όμως αυτές να έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή να έχουν έστω εισπραχθεί. Επειδή όμως λήγει και η ευθύνη του πράκτορα για την φερεγγυότητα των οφειλετών, είναι δυνατόν να συμφωνείται η επιστροφή στον προμηθευτή ενός ανάλογου μεριδίου από την προμήθεια που είχε παρακρατηθεί από τον πράκτορα για τον λόγο αυτό.

Η σχέση μεταξύ πράκτορα και τρίτου οφειλέτη

Απέναντι στον οφειλέτη της εκχωρούμενης απαίτησης ο πράκτορας-εκδοχέας έχει, μετά την αναγγελία από αυτόν ή από τον προμηθευτή, την ίδια οικονομική θέση που είχε και ο προμηθευτής-εκχωρητής, δηλ. γίνεται δανειστής, και μόνο σ' αυτόν καταβάλλει έγκαιρα πλέον ο οφειλέτης. Από τη άλλη μεριά, ο τελευταίος έχει κατά του πράκτορα όλες τις ενστάσεις που είχε κατά του προμηθευτή πριν από την αναγγελία.

Η σχέση μεταξύ προμηθευτή και τρίτου - οφειλέτη

Η σχέση αυτή δεν επηρεάζεται από τη σύμβαση factoring. Συνήθως είναι πώληση, σύμβαση παροχής υπηρεσιών, σύμβαση έργου κλπ. Επομένως τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων κρίνονται με βάση τις οικείες διατάξεις. Οι ενστάσεις του οφειλέτη-πελάτη κατά του αντισυμβαλλόμενου προμηθευτή αντιτάσσονται κατά του πράκτορα-εκδοχέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Διαβίβαση καταλόγου οφειλετών

Αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης ο προμηθευτής διαβιβάζει στον πράκτορα αφενός μεν έναν πλήρη κατάλογο της πελατείας που διαθέτει, αν δεν το έχει πράξει ήδη κατά την υποβολή της σχετικής αίτησης, αφετέρου δε όλα τα υπάρχοντα τιμολόγια. Διαβιβάζει, επίσης τις τυχόν αιτήσεις νέων κυρίως πελατών του, προτού προχωρήσει στην αποδοχή τους. Το ίδιο επαναλαμβάνει κατά την διάρκεια της συνεργασίας. Τα ονόματα και οι διευθύνσεις των οφειλετών είναι απαραίτητα στον πράκτορα για τον έλεγχο της φερεγγυότητας τους.

Έλεγχος φερεγγυότητας

Με βάση τα στοιχεία που του διαβιβάζονται, ο πράκτορας προβαίνει σε έλεγχο της φερεγγυότητας των οφειλετών, προκειμένου να αποφασίσει αν θα αναλάβει με χρηματοδότηση τις τιμολογιακές απαιτήσεις που του προσφέρει ο προμηθευτής, αν θα αναλάβει τον σχετικό κίνδυνο. Μια λάθος εκτίμηση μπορεί να έχει ως συνέπεια την οριστική απώλεια της αξίας της απαίτησης με ζημία του πράκτορα όταν ο τελευταίος έχει αναλάβει την ευθύνη για την φερεγγυότητα του συγκεκριμένου οφειλέτη. Αλλά και στην αντίθετη περίπτωση η τυχόν λανθασμένη εντύπωση του πράκτορα μπορεί να ωθήσει τον προμηθευτή σε μεγάλα πιστωτικά ανοίγματα προς αφερέγγυα πρόσωπα, με αρνητικές συνέπειες τόσο για την επιχείρηση του προμηθευτή όσο για τον πράκτορα.

Παράλληλα συλλέγονται πληροφορίες από τράπεζες που είχαν ή και έχουν συναλλαγές με οφειλέτες. Τέτοιου είδους πληροφορίες παρέχονται όμως μόνο από τράπεζα σε τράπεζα. Το γεγονός αυτό αποτελεί ίσως έναν λόγο να έχει ο πράκτορας τραπεζικό χαρακτήρα. Πληροφορίες συλλέγονται και από άλλες εταιρείες factoring στα πλαίσια της αμοιβαιότητας. Ο πράκτορας μπορεί να διαγνώσει την φερεγγυότητα του οφειλέτη και μόνο από την γενική εξέλιξη των λογαριασμών του δεύτερου. Έπειτα, στοιχεία, όπως οι διαμαρτυρήσεις συναλλαγματικών ή επιταγών, οι διαταγές πληρωμών και οι εξώδικες οχλήσεις έστω και αν προέρχονται από τρίτους συνεισφέρουν στην λήψη αποφάσεων. Εξάλλου είναι φανερό ότι η επέκταση των εργασιών του πράκτορα δημιουργεί αντίστοιχη αύξηση των δυνατοτήτων του να αντλεί πληροφορίες για τους οφειλέτες από την δική του πλέον οργανωμένη επιχείρηση. Ένας σημερινός οφειλέτης κάποιου προμηθευτή μπορεί για παράδειγμα να είναι αυριανός οφειλέτης άλλου προμηθευτή που έχει συμβληθεί επίσης με τον πράκτορα. Ο πράκτορας θα αξιολογήσει τότε τις πληροφορίες που ο ίδιος έχει ήδη συλλέξει, κερδίζοντας χρόνο και μεγαλύτερη βεβαιότητα, αλλά και εξοικονομώντας σχετικές δαπάνες.

Σε πολλές χώρες προκειμένου να ενισχυθεί αυτή η δυνατότητα, δημιουργούνται με την συμφωνία των εταιριών factoring συγκεκριμένα κέντρα στα οποία συγκεντρώνονται όλα τα στοιχεία που συλλέγουν οι εταιρίες από τους ελέγχους φερεγγυότητας οφειλετών, και αξιοποιούνται όταν χρειαστεί από τον ενδιαφερόμενο πράκτορα, μέλος του κέντρου.

Άνοιγμα βιβλίου οφειλετών

Παράλληλα με την διενέργεια του ελέγχου της φερεγγυότητας των οφειλετών, ο πράκτορας ανοίγει για κάθε οφειλέτη, που του γνωστοποιεί, έναν ειδικό λογαριασμό. Στο λογαριασμό αυτό καταχωρεί όλα τα συμβάντα, που αφορούν την εκχωρούμενη απαίτηση και τη διαδικασία εισπράξεως της.

Με τον τρόπο αυτό μπορεί να έχει πάντα υπό έλεγχο τις καθημερινές λογιστικές εγγραφές, τους λόγους για τους οποίους έγινε κάθε εγγραφή και το εκάστοτε υπόλοιπο του λογαριασμού του οφειλέτη. Το σύνολο των ειδικών λογαριασμών αποτελεί το βιβλίο οφειλετών.

Καθορισμός πιστωτικών ορίων

Οι κρίσεις του πράκτορα για τη φερεγγυότητα των οφειλετών με βάση τον αρχικό κατάλογο και τις τυχόν νέες αιτήσεις πελατών του προμηθευτή είναι προσδιοριστικές των αποφάσεων του για την χρηματοδότηση του προμηθευτή και ανάληψη τις σχετικής ευθύνης.

Είναι φανερό πως το αντίστοιχο ενδιαφέρον του πράκτορα διακυμαίνεται ανάλογα με την έκταση της ελεγχόμενης φερεγγυότητας του οφειλέτη. Για αφερέγγυους βεβαίως οφειλέτες αρνείται αμέσως την ανάληψη οποιασδήποτε ευθύνης. Για τους περισσότερο ή λιγότερο φερέγγυους καθορίζει αντίστοιχα μεγαλύτερα ή μικρότερα ποσά, ως όρια μέχρι του ύψους των οποίων αποδέχεται την σχετική ευθύνη και χρηματοδοτεί τον προμηθευτή πιστώνοντας με τα συμφωνούμενα ποσά επί της αξίας των εκχωρούμενων απαιτήσεων τον τηρούμενο λογαριασμό του.

Είναι δυνατόν όμως να συμφωνηθεί ότι χρηματοδότηση θα παρέχεται κατ' εξαίρεση και για τις απαιτήσεις που υπερβαίνουν το καθορισμένο πιστωτικό όριο. Στην περίπτωση αυτή την ευθύνη για την φερεγγυότητα των αντίστοιχων οφειλετών έχει ο προμηθευτής. Όταν εξαιτίας των καταβολών συγκεκριμένου οφειλέτη το πιστωτικό του όριο μείνει ακάλυπτο θα συμπληρώσουν το κενό οι απαιτήσεις που προηγουμένως υπερέβαιναν το όριο και ο κίνδυνος της φερεγγυότητας θα μεταβεί πλέον στον πράκτορα.

Η δήλωση του πράκτορα περί αποδοχής ή μη της ευθύνης για την φερεγγυότητα κάθε οφειλέτη και το καθορισμένο πιστωτικό όριο σημειώνονται στον κατάλογο των οφειλετών και μαζί με τις νέες αιτήσεις επιστρέφονται στο προμηθευτή. Ο τελευταίος αποκτά έτσι την δυνατότητα να αναμετρά το μέγεθος των δικών του ευθυνών και να αποφασίζει με ορθά κριτήρια αν πρέπει να

αποδεχθεί συγκεκριμένες αιτήσεις νέας κυρίως πελατείας, για την οποία ο πράκτορας έχει αρνηθεί την χρηματοδότηση και την ανάληψη ευθύνης, κρίνοντας την αφερέγγυα ή έστω μειωμένης φερεγγυότητας. Εξυπακούεται πως ανάλογες σημειώσεις καταχωρεί ο πράκτορας στους λογαριασμούς των οφειλετών.

Αποστολή τιμολογίων

Μετά την κατάρτιση μιας συμβατικής σχέσεως με τους πελάτες του, ο προμηθευτής αποστέλλει στον πράκτορα αντίγραφα όλων των σχετικών τιμολογίων που αφορούν την παράδοση των εμπορευμάτων ή την παροχή υπηρεσιών. Από αυτά θα διαπιστώσει ο πράκτορας το πρόσωπο του οφειλέτη, το είδος των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών, την αξία τους και το χρόνο είσπραξης της αντίστοιχης απαίτησης. Αφού δε προβεί αμέσως στον έλεγχο της φερεγγυότητας του τιμολογιακού οφειλέτη και καθορίσει γι' αυτόν συγκεκριμένο πιστωτικό όριο, διαπιστώσει δε ότι η αξία της απαίτησης βρίσκεται μέσα στο όριο που έχει θέσει, πιστώνει με το ποσό του τιμολογίου (μειωμένο κατά τις περιστάσεις κατά το ύψος των προμηθειών, των δεσμεύσεων και του τόκου) τον συμψηφιστικό ή τρέχοντα λογαριασμό του προμηθευτή, σύμφωνα με τις διακρίσεις που έχουν συμφωνηθεί στην σύμβαση factoring, ενώ χρεώνει παράλληλα με ολόκληρο το ποσό το λογαριασμό του οφειλέτη. Αν διαπιστωθεί υπέρβαση στο πιστωτικό όριο είτε κρατά την απαίτηση μόνο για είσπραξη είτε την επιστρέφει στον προμηθευτή, αδιαφορώντας περαιτέρω για την τύχη της.

Τα αντίγραφα των τιμολογίων παραδίδονται στον πράκτορα την ίδια ημέρα, κατά την οποία αποστέλλονται και τα πρωτότυπα στον αγοραστή (οφειλέτη). Ο προμηθευτής θέτει επί των τιμολογίων σημείωση, με την οποία γνωστοποιεί στον οφειλέτη την ύπαρξη της σχέσεως factoring και την εκχώρηση των απαιτήσεων στον πράκτορα. Συνήθως είναι η διατύπωση: **«Η απαίτηση αυτού του τιμολογίου πληρώθηκε και εκχωρήθηκε στον πράκτορα Χ. πληρωμές με αποσβεστική ενέργεια μπορούν να γίνουν μόνο στον πράκτορα».** Αν τα μέρη δεν έχουν επιλέξει την εμφανή διαδικασία στο factoring ο πράκτορας

απαιτεί να αναγράφεται τουλάχιστον στο τιμολόγιο: «**πληρώσατε με επιταγή ή έμβασμα αποκλειστικά και απευθείας στον πράκτορα Χ σε πίστωση του τηρούμενου σ' αυτόν λογαριασμού μας, Νο...».**

Άνοιγμα λογαριασμών του προμηθευτή

Όπως ήδη αναφέρθηκε, οι πολυποίκιλες δοσοληψίες των συναλλασσόμενων μερών εξυπηρετούνται με την τήρηση τριών κυρίως λογαριασμών εκ μέρους του πράκτορα, του συμψηφιστικού ή του τρέχοντος, του δεσμευμένου και του εισπρακτικού. Τους λογαριασμούς αυτούς ανοίγει αμέσως ο πράκτορας με την έναρξη των εργασιών, στο όνομα του προμηθευτή, προετοιμάζοντας έτσι την ομαλή περαιτέρω διεξαγωγή του factoring.

Η τήρηση του συμψηφιστικού ή του τρέχοντος λογαριασμού

Η διάκριση μεταξύ συμψηφιστικού και τρέχοντος λογαριασμού είναι κυρίως νομική. Στην πράξη και στις δύο περιπτώσεις καταχωρούνται αντίθετες απαιτήσεις με στόχο τον συμψηφισμό τους, ενώ ο λογαριασμός τηρούμενος από τον πράκτορα, μπορεί να κινηθεί οποτεδήποτε από τον προμηθευτή.

Στο λογαριασμό αυτό είτε συμφωνείται ως απλός συμψηφιστικός είτε ως τρέχον καταχωρείται υπέρ του προμηθευτή η αναγραφόμενη στο τιμολόγιο τιμή των εμπορευμάτων ή υπηρεσιών την ίδια μέρα που φθάνει το τιμολόγιο στον πράκτορα, αφού πρώτα αφαιρεθεί αφενός μεν ένα ποσοστό επί του τμήματος (συνήθως 10%) για να πιστωθεί στον δεσμευμένο λογαριασμό, αφετέρου δε οι προμήθειες του πράκτορα. Το υπόλοιπο τίθεται αμέσως στην διάθεση του προμηθευτή, που μπορεί με αυτό είτε να εξοφλήσει τους δανειστές - προμηθευτές του, είτε να δημιουργήσει πιστωτικό κονδύλιο σε τρέχοντα λογαριασμό του στην τράπεζα. Μπορεί ακόμα να αφήσει προσωρινά το ποσό αυτό στον πράκτορα,

επειδή όμως τα καταχωρημένα στον λογαριασμό ποσά θα εισπραχθούν από τον πράκτορα αργότερα, όταν οι τιμολογιακές απαιτήσεις καταστούν ληξιπρόθεσμες και πληρώσουν οι οφειλέτες, φέρουν πάντα τόκους ώστε να μην ζημιώνεται ο πράκτορας από την μη κατά άλλο προσοδοφόρο τρόπο διάθεση των κεφαλαίων του.

Ο τρόπος υπολογισμού των τόκων εξαρτάται από τη διαδικασία που έχει συμφωνηθεί. Κατά κανόνα ο πελάτης οφείλει τόκους τρέχοντος λογαριασμού υπολογιζόμενους είτε της εγγραφής στον λογαριασμό ή της ανάληψη των ποσών μέχρι την καταβολή από τον οφειλέτη ή μέχρι του ληξιπρόθεσμου των απαιτήσεων και της μη πληρωμής τους μέσα σε μία συμφωνημένη περίοδο αναμονής 90 έως 120 ημερών, είτε εκ των προτέρων στην βάση μιας κατά μέσο όρο διάρκειας εκκρεμότητας των απαιτήσεων (προεξοφλητική διαδικασία). Τέλος κατά την διάρκεια της συνεργασίας μπορούν να επέλθουν τροποποιήσεις στον τρόπο προσδιορισμού του μέσου χρόνου από διάφορους λόγους και κυρίως από μεταβολές στον εμπορικό κλάδο, από τον οποίο προέρχονται οι απαιτήσεις.

Η τήρηση του δεσμευμένου λογαριασμού

Ο λογαριασμός αυτός τηρείται στα πλαίσια του προηγούμενου, με τη διαφορά ότι ο πελάτης δεν μπορεί να κινηθεί ελεύθερα. Μάλιστα οι συμβάσεις factoring απαγορεύουν συνήθως και την εκχώρηση ακόμα της απαίτησης του προμηθευτή στο υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού.

Ο σκοπός της τήρησής του έγκειται στη δημιουργία ενός καλύμματος προς εξασφάλιση του πράκτορα για τις περιπτώσεις ευθύνης του προμηθευτή όταν δεν πληρώνουν οι οφειλέτες. Το τελευταίο συμβαίνει είτε όταν ο οφειλέτης αδυνατεί ή αρνείται να πληρώσει και ο πράκτορας δεν έχει αναλάβει τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας του, είτε όταν ο πράκτορας έχει μεν αναλάβει τον σχετικό κίνδυνο, ο οφειλέτης όμως δεν πληρώνει για άλλους λόγους, αναφερόμενος ιδίως σε ελαττώματα των παρεχόμενων εμπορευμάτων ή υπηρεσιών.

Σε πίστωση του λογαριασμού αυτού φέρεται ένα ποσό (συνήθως 10%) επί της αξίας του τιμολογίου, που φθάνει στον πράκτορα το οποίο καθορίζεται με ακρίβεια στη σύμβαση. Το δεσμευμένο με αυτόν τον τρόπο ποσό παραμένει στον λογαριασμό μέχρις ότου ο οφειλέτης πληρώσει το τιμολόγιο που διαβιβάστηκε στον πράκτορα, ή διαπιστωθεί ότι η μη πληρωμή οφείλεται σε αφερεγγυότητα του οφειλέτη για την οποία ο πράκτορας έχει αναλάβει την ευθύνη. Στο διάστημα αυτό τα δεσμευμένα ποσά αποφέρουν τόκους υπέρ του προμηθευτή.

Όταν πληρώσει ο οφειλέτης ή ενεργοποιηθεί η ευθύνη του πράκτορα για την μη πληρωμή, ελευθερώνονται τα ποσά του δεσμευμένου λογαριασμού και μεταφέρονται στον τρέχοντα ή συμψηφιστικό λογαριασμό. Επειδή όμως η διαρκής αυτή εργασία απαιτεί πολλαπλές καταχωρήσεις (αφού γίνεται χωριστά για κάθε τιμολόγιο που πληρώνεται), παρουσιάζει πολλές δυσχέρειες και δημιουργεί απώλεια σημαντικού χρόνου, περιττή απασχόληση υπαλλήλων, έξοδα και κινδύνους λαθών. Έχει καθιερωθεί στην πράξη να σχηματίζεται το δεσμευμένο ποσό από το συμφωνημένο ποσοστό επί του συνόλου των απαιτήσεων, που αναλαμβάνονται στην αρχή της συνεργασίας από τον πράκτορα με χρηματοδότηση, και ο λογαριασμός να ισοσκελίζεται περιοδικά (συνήθως μια φορά το μήνα) με βάση τα νέα εισερχόμενα τιμολόγια. Με αυτόν τον τρόπο όταν ο κύκλος εργασιών του προμηθευτή παραμένει σταθερός, επιτυγχάνεται η πίστωση των νέων τιμολογιακών απαιτήσεων στον συμψηφιστικό ή τρέχοντα λογαριασμό, αφού με βάση το μηνιαίο μέσο όρο το ύψος των πληρωμών του πράκτορα καλύπτεται από τα δεσμευμένα ποσά των αρχικών τιμολογίων, ώστε να καθίστανται περιττές οι διαρκείς λογιστικές απελευθερώσεις.

Η τήρηση του εισπρακτικού λογαριασμού

Όταν ο πράκτορας δεν αναλαμβάνει μια τιμολογιακή απαίτηση με χρηματοδότηση, επειδή ο έλεγχος της φερεγγυότητας του οφειλέτη δεν οδήγησε σε θετικά αποτελέσματα, την καταχωρεί σε ειδικό λογαριασμό. Που χαρακτηρίζεται συνήθως ως εισπρακτικός. Έτσι ο λογαριασμός αυτός εμφανίζει

κυρίως την ύπαρξη και την κίνηση απαιτήσεων για τις οποίες δεν χρηματοδοτήθηκε ο προμηθευτής. Στον ίδιο λογαριασμό καταχωρούνται επίσης και οι απαιτήσεις, των οποίων η μη πληρωμή οφείλεται σε λόγους που ανήκουν στο πεδίο ευθύνης του προμηθευτή, ενώ η χρηματοδότηση γίνεται εκ μέρους του πράκτορα. Η καταχώρηση όμως των απαιτήσεων αυτών συνοδεύεται απαραίτητα από προηγούμενη αντίστοιχη χρέωση του συμψηφιστικού ή του τρέχοντος και του δεσμευμένου λογαριασμού, των οποίων αποτέλεσαν αρχικά πιστωτικά κονδύλια. Η είσπραξη και των απαιτήσεων αυτών είναι πλέον δουλειά του πράκτορα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΔΕΧΟΝΤΑΙ FACTORING

Φυσικά δεν είναι δυνατόν οποιοδήποτε προϊόν να επιδέχεται factoring. Οι εταιρείες factoring αποφεύγουν να αναλαμβάνουν την πρακτόρευση αγαθών που διακινούνται χύμα, που είναι ευπαθή, όπως τα νωπά προϊόντα ή προϊόντα που απαιτούν μετά την πώληση συντήρηση. Τέλος, αποφεύγουν την πρακτόρευση πολύπλοκων αγαθών και υπηρεσιών. Αντίθετα οι εταιρείες factoring επιδιώκουν την ανάληψη απαιτήσεων τρίτων σε βιομηχανικά προϊόντα ελαφρά ή βαρέα, διαρκή καταναλωτικά αγαθά, έτοιμα ενδύματα, υφαντουργικά προϊόντα, υποδήματα, έπιπλα, προϊόντα μαρμάρου, πληροφορικής, κατασκευές, ιατρικά μηχανήματα, διαφήμιση παραγωγής ταινιών, εκδόσεις-εκτυπώσεις, πλαστικά, τυποποιημένα τρόφιμα και ποτά, αναλώσιμα κ.ά.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του παγκόσμιου συνολικού τζίρου του εγχώριου και διεθνούς factoring εξυπηρετείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τους τραπεζικούς οργανισμούς κάθε χώρας, π.χ. Ιαπωνίας, ΗΠΑ, Ηνωμένου Βασιλείου. Υπάρχουν όμως και χώρες, όπως η Ιταλία και η Γαλλία, που οι τραπεζικοί οργανισμοί μοιράζονται την δραστηριότητα αυτή με ανεξάρτητες εταιρίες τρίτων. Αποτέλεσμα αυτού είναι μικρός αριθμός εταιριών factoring, κυρίως θυγατρικές τραπεζών, σε σχέση με τις εγκαταστημένες εταιρείες factoring στη χώρα, να διακινούν το μεγαλύτερο όγκο των δραστηριοτήτων factoring. Αλλά και τα απαιτούμενα για την ίδρυση μιας εταιρείας factoring κεφάλαια ποικίλλουν από χώρα σε χώρα.

ΠΟΤΕ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ FACTORING

Καταρχάς ως πλέον κατάλληλες είναι οι μεσαίου και μικρού μεγέθους επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Επιπλέον, τόσο στο εγχώριο όσο και στο εξαγωγικό factoring, ισχύει η βασική προϋπόθεση ότι η σχετικές συναλλαγές μεταξύ πωλητού και πελατών του (αγοραστών) βασίζονται στις αρχές της συνέπειας και της καλής πίστης, παγίων επιχειρηματικών σχέσεων με προοπτικές ανάπτυξης και όχι ευκαιριακής συνεργασίας. Οι πλέον ενδεδειγμένες περιπτώσεις αφορούν **μεσοπρόθεσμες** (από 30 έως 270 ημέρες) και **ανοικτές πιστώσεις**, οι ήτοι πιστώσεις που δεν καλύπτονται από μεταχρονολογημένες επιταγές (ο χειρότερος εχθρός του factoring) ή εγγυητικές επιστολές και ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν εύκολα από τις εμπορικές τράπεζες.

Οι εταιρίες factoring λόγω της εξειδίκευσης που αποκτούν σε ορισμένους κλάδους μπορούν να προσφέρουν επίσης υπηρεσίες συμβούλου έναντι αμοιβής στους πελάτες τους σε πρόγραμμα εμπορίας, παραγωγής και έρευνας. Από τις νομικές υποχρεώσεις και τα διαδικαστικά θέματα (π.χ. πρόβλεψη που να επιτρέπει σε οποιαδήποτε από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη να διακόψει την σύμβαση μετά από εγγραφή προειδοποίηση, συνήθως μεταξύ 30 μέχρι 90 ημερών), όριζε τους όρους με τους οποίους γίνεται η πώληση των εισπρακτέων λογαριασμών, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιεί απ' όλες τις υπηρεσίες που παρέχει ο factor αυτές που οι εταιρεία-πελάτη νομίζει ότι την εξυπηρετούν καλύτερα.

ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η παρεχόμενη μέσω του factoring χρηματοδότηση αντιστοιχεί πάντα στην αξία των εκχωρούμενων στον πράκτορα τιμολογιακών απαιτήσεων. Σε ετήσια βάση επομένως παραλληλίζεται με τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης του προμηθευτή. Η προμήθεια έτσι που λαμβάνει ο πράκτορας για την ανάληψη του

πιστωτικού κινδύνου αλλά και οι τόκοι που παρακρατεί για την εξόφληση κάθε τιμολογιακής απαίτησης οι δαπάνες δηλαδή του factoring, αντιστοιχούν σε ένα ποσοστό επί του ετήσιου κύκλου εργασιών. Όταν ο τελευταίος είναι πολύ μεγάλος, μεγάλες θα είναι και οι σχετικές δαπάνες.

Το κριτήριο των δαπανών είναι επίσης εκείνο, που καθορίζει και ένα κατώτατο όριο ετήσιου κύκλου εργασιών κάτω από το οποίο η παροχή των υπηρεσιών του factoring καθίσταται ασύμφορη για τον πράκτορα. Πράγματι η ένταξη ενός πελάτη στο σύστημα του factoring δημιουργεί στον πράκτορα ιδιαίτερα στην αρχή της συνεργασίας έξοδα από τους ελέγχους των στοιχείων της επιχείρησης του προμηθευτή, τον προγραμματισμό των εργασιών, την καθοδήγηση του προσωπικού κ.α. τα οποία αν πρόκειται για μικρό ετήσιο κύκλο, είναι δύσκολο να καλυφθούν μέσα στο συνηθισμένο χρόνο (από ένα έως τρία έτη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ FACTORING

α) Το factoring ως σύμβαση-πλαίσιο

Η σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ του πράκτορα και του προμηθευτή είναι μια «σύμβαση-πλαίσιο» (ή «σύμβαση-μανδύας»). Με αυτή καθορίζονται οι όροι συνεργασίας των μερών, όπως το είδος του factoring (γνήσιο ή μη γνήσιο, εμφανές ή αφανές, με ή χωρίς προεξόφληση κλπ.), το ανώτατο ποσό (plafond) μέχρι το οποίο δέχεται ο πράκτορας να χρηματοδοτήσει τον προμηθευτή, η αμοιβή και οι προμήθειες του πράκτορα, ο τρόπος με τον οποίον θα γίνεται η εκχώρηση των απαιτήσεων (π.χ. με την αποστολή καταστάσεων ή αντιγράφων των τιμολογίων) κλπ.

Η λειτουργία της σύμβασης αυτής επιτελείται με τις εκχωρήσεις των απαιτήσεων του προμηθευτή προς τον πράκτορα και τις πιστώσεις από τον τελευταίο του λογαριασμού του πρώτου με τα αντίστοιχα ποσά, αμέσως μετά την εκχώρηση ή μετά την είσπραξη των απαιτήσεων, ανάλογα με το είδος του factoring που έχει συμφωνηθεί

Δεδομένου του διαρκούς χαρακτήρα της ενοχής που δημιουργείται με τη σύμβαση factoring, της συνεχούς εκχώρησης απαιτήσεων του προμηθευτή στον πράκτορα και της αντίστοιχης πίστωσης του προμηθευτή με τα ποσά που εισπράττονται ή πρόκειται να εισπραχθούν (ανάλογα με το συμφωνηθέν είδος του factoring), μείον αμοιβές, προμήθειες, προεξοφλητικούς τόκους κλπ., η εξυπηρέτηση της σύμβασης factoring γίνεται συνήθως με την τήρηση από τον πράκτορα ενός ανοικτού λογαριασμού στο όνομα του προμηθευτή. Στον λογαριασμό αυτό ο πράκτορας πιστώνει τα ποσά προεξόφλησης ή είσπραξης των απαιτήσεων και χρεώνει την αμοιβή του, τις προμήθειες, τον προεξοφλητικό τόκο,

τις απαιτήσεις που δεν μπόρεσαν να εισπραχθούν (π.χ. λόγω προβολής ενστάσεων εκ μέρους του οφειλέτη) κλπ.

Τα ποσά, με τα οποία χρεώνει ο πράκτορας τον λογαριασμό του προμηθευτή, διαφέρουν ανάλογα με την μορφή σύμβασης του factoring. Ειδικότερα, στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται :

(α) Η αμοιβή του πράκτορα για την διαχείριση, λογιστική παρακολούθηση, όχληση και είσπραξη των απαιτήσεων.

(β) Ο προεξοφλητικός τόκος, στη συνήθη περίπτωση που συμφωνείται και εξόφληση των εκχωρούμενων απαιτήσεων.

(γ) Στο γνήσιο factoring ο πράκτορας εισπράττει επιπλέον ένα ποσοστό της απαίτησης έναντι του κινδύνου αφερεγγυότητας του οφειλέτη.

β) Το factoring ως μεικτή σύμβαση

Η παραπάνω σύμβαση-πλαίσιο αποτελεί τυπικό παράδειγμα μεικτής σύμβασης, αποτελούμενης από στοιχεία διαφόρων συμβατικών τύπων (μεικτοτυπική σύμβαση). Ο μεικτός αυτός χαρακτήρας δικαιολογείται από την πολυμορφία των στόχων που επιδιώκονται με τη σύμβαση factoring. Έτσι, η σύμβαση περιλαμβάνει ιδίως στοιχεία πώλησης απαιτήσεως (στην περίπτωση του γνησίου factoring), παροχής πιστώσεως και εκχώρηση απαιτήσεων προς εξασφάλιση της πίστωσης (στην περίπτωση μη γνησίου factoring), σύμβασης έργου λόγω της διαχειριστικής και λογιστικής παρακολούθησης των απαιτήσεων, ασφαλιστήριας ρήτρας στην περίπτωση του γνησίου factoring κ.ά.

γ) Το factoring ως τυπική και διαρκής σύμβαση

I. Τυπική σύμβαση

Η σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων «καταρτίζεται εγγράφως». Το έγγραφο μπορεί να είναι είτε ιδιωτικό, είτε συμβολαιογραφικό.

Η έγγραφη αυτή κατάρτιση αποτελεί, συστατικό στοιχείο της συμβάσεως, ώστε η μη τήρησή του εγγράφου να συνεπάγεται ακυρότητα. Ο σκοπός, για τον οποίο ο νόμος απαιτεί την τήρηση τύπου, είναι προφανής. Στο factoring, ιδίως, που είναι η σημαντικότερη από κάθε άποψη σύμβαση μεταξύ των συμβάσεων πρακτορείας, διαπλέκονται ουσιώδη οικονομικά συμφέροντα και των δύο μερών, τα οποία εξυπηρετούνται μέσα σε ποικίλες οικονομικές λειτουργίες. Για το λόγο αυτό, πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά όλα όσα έχουν συμφωνηθεί για το τι επιθυμεί κάθε μεριά καθώς και ποιες είναι οι προοπτικές αυτής της συνεργασίας. Η εξασφάλιση αυτών των στοιχείων αποτελεί συνήθη επιδίωξη των διατάξεων των νόμων, που προβλέπουν την τήρηση του τύπου για συγκεκριμένη δικαιοπραξία.

Το απαιτούμενο από το νόμο έγγραφο (ιδιωτικό ή δημόσιο) πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους στοιχεία της συμβάσεως, ακόμα και τα επουσιώδη, και επίσης τις παρεπόμενες ή πρόσθετες συμφωνίες που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αυτοτελή νομική ύπαρξη, με σκοπό την επιβουλή του τύπου από τον νόμο και την οικονομική ενότητα του θεσμού. Συμφωνίες, επομένως, που δεν ανήκουν στο περιεχόμενο μιας σύμβασης factoring και γίνονται άτυπα, δεν μπορούν να αντιταχθούν κατά του ενός ή του άλλου μέρους, ούτε βεβαίως να οδηγήσουν σε ακυρότητα ολόκληρης της συμβάσεως.

Η από τη μη τήρηση του εγγράφου συνεπαγόμενη ακυρότητα της συμβάσεως είναι ασφαλώς απόλυτη.

Ο προμηθευτής, που δεν γνωρίζει την υποχρέωση τηρήσεως τύπου, έχει κατά τις περιστάσεις αξίωση αποζημιώσεως κατά του πράκτορα, που γνωρίζει την ακυρότητα, σύμφωνα ιδίως με τις διατάξεις για την ευθύνη από τις διαπραγματεύσεις ή την αδικοπραξία. Κατά τα λοιπά, οι συμβαλλόμενοι οφείλουν να θέσουν την ιδιόχειρη υπογραφή τους στο τέλος του ίδιου εγγράφου, εκτός αν συντάσσονται περισσότερα πρωτότυπα, οπότε αρκεί η υπογραφή του κάθε μέρους στο έγγραφο, που ορίζεται για το άλλο. Εξάλλου, ο ίδιος τύπος απαιτείται και για κάθε τροποποίηση της συμβάσεως.

II. Διαρκής σύμβαση

Διαρκής σύμβαση είναι, εξαιτίας της οικονομικής λειτουργίας τους όλες οι συμβάσεις factoring. Ο πράκτορας πράγματι, μόνο στα πλαίσια μιας διαρκούς ενοχικής σχέσεως μπορεί να κάνει επωφελείς εκτιμήσεις των αναλαμβανόμενων κινδύνων, να αποκτά και να αξιοποιεί εξειδικευμένες γνώσεις για συγκεκριμένο κλάδο και να εποπτεύει καθημερινά την πορεία των εργασιών του προμηθευτή και του οφειλέτη. Παροδικές ή πρόσκαιρες και, ακόμα, βραχείας διάρκειας παροχές και αντιπαροχές είναι φανερό ότι δεν εξυπηρετούν ούτε τους στόχους του factoring και μαζί τους τα συμφέροντα του προμηθευτή, ούτε τα συμφέροντα του πράκτορα, που ο προσανατολισμός του επιχειρησιακού του δυναμικού σε συγκεκριμένο προμηθευτή και στη πελατεία του σημαίνει οικονομική του επιβάρυνση, η οποία αντισταθμίζεται μόνον, αν η σύμβαση έχει ικανή διάρκεια. Η διάρκεια αυτή, ως ουσιώδες στοιχείο της συμβάσεως, πρέπει να καθορίζεται ρητά στο έγγραφο, που συντάσσουν τα μέρη, συνήθως δε είναι διετής. Δεν αποκλείεται πάντως η δυνατότητα ρητής ή σιωπηρής παράτασης για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

Αντίθετα, οι συμβάσεις factoring, ως κατηγορία της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, δεν μπορούν από το αντικείμενο τους (αφού αφορούν συγκεκριμένη απαίτηση του προμηθευτή) να είναι διαρκείς. Για τον πράκτορα θα ήταν πράγματι δυσβάστακτο να αναλαμβάνει υποχρέωση συνεχών παροχών σε μεγάλη διάρκεια χρόνου, και μάλιστα χρηματοδοτήσεις και αναλήψεις κινδύνων για απαιτήσεις μεγάλου ύψους και εκτεταμένης πιστωτικής εκκρεμότητας όταν δεν είναι εξ αντικειμένου σε θέση να εκτιμήσει με σχετική ακρίβεια τους κινδύνους του αιώτερου χρόνου, που οι απαιτήσεις στο forfaiting καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Η ιδιότητα αυτή της σύμβασης factoring, ως διαρκούς συμβάσεως, επιφέρει τις έννομες συνέπειες που η επιστήμη έχει διαγνώσει και με τη μέθοδο της αναλογίας έχει διαμορφώσει για όλες τις διαρκείς συμβάσεις. Η διάρκεια, καταρχήν, της παροχής δημιουργεί ιδιαίτερη σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών, από την οποία απορρέουν παρεπόμενα δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Η λήξη των συμβάσεων factoring επέρχεται με την πάροδο του χρόνου διάρκειάς της ή με καταγγελία, που συνεπάγεται αποτελέσματα μόνον για το μέλλον, δηλαδή, μόνον ως προς το ανεκτέλεστο ακόμα μέρος της. Η οικονομική λειτουργία του factoring και η αλληλεξάρτηση των συμφερόντων των μερών, μαζί με τη σχέση εμπιστοσύνης που διαμορφώνεται μεταξύ τους επιβάλλει, εκτός από το γενικό περιορισμό της αναγκαιότητας «σπουδαίου λόγου» για την έκτατη καταγγελία, την τήρηση εύλογης - ανάλογα με την περίπτωση-προθεσμίας όχι μόνον από της τακτικής, αλλά ακόμα και από της έκτατης καταγγελίας, μετά την πάροδο της οποίας λήγει η σύμβαση. Στη σύμβαση μπορούν να αναφέρονται ως σπουδαίοι λόγοι διάφορα περιστατικά, όπως η ψευδής παράσταση από τον προμηθευτή της πραγματικής οικονομικής του κατάστασης ή των περιουσιακών του σχέσεων ή η απροσδόκητη αρνητική τους εξέλιξη τους.

Στις διαρκείς συμβάσεις, τέλος, οι λόγοι ακυρότητας όταν η σύμβαση έχει ήδη λειτουργήσει αναπτύσσοντας τα αποτελέσματά της, δεν θεωρείται πρακτικά δυνατό αλλά και σκόπιμο να επενεργήσουν ανατρεπτικά, παραμερίζοντας τη διαμορφωμένη πραγματική κατάσταση, καταλύοντας αναδρομικά τη σχέση. Οι λόγοι αυτοί επενεργούν, έτσι, μόνο για το μέλλον, ελέχοντας ουσιαστικά θέση καταγγελίας της συμβάσεως με περιορισμό των συνεπειών της ακυρότητας. Η κατασκευή αυτή δεν φαίνεται όμως να έχει ιδιαίτερη σημασία για τη σύμβαση factoring. Τα αποτελέσματα, πράγματι, της συμβάσεως, τόσο στη σχέση μεταξύ προμηθευτή και πράκτορα και οφειλέτη, εύκολα ανατρέπονται κατά τις γενικές διατάξεις, χωρίς επίσης να δημιουργούν ιδιαίτερα προβλήματα σκοπιμότητας ή προστασία των τρίτων. Εξάλλου, με την εφαρμογή των διατάξεων για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό ελάχιστες μόνο χρηματικές αξιώσεις των μερών έναντι αλλήλων μπορούν να γεννηθούν. Αφού λοιπόν δεν υφίστανται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παραπάνω θεωρητικής κατασκευής, δεν υπάρχει λόγος απόκλισης από τις γενικές διατάξεις, για τα αποτελέσματα της ακυρότητας στη σύμβαση factoring. Μια μόνη, ίσως, εξαίρεση επιβάλλεται για τις περιπτώσεις, που ο πράκτορας έχει παράσχει αυτοτελώς, κατά κυριολεξία, υπηρεσίες στον προμηθευτή, και όσον αφορά κατ' αποκλειστικότητα τις υπηρεσίες αυτές.

Ελαττώματα της συμβάσεως

Η σύμβαση factoring μπορεί να είναι άκυρη, όπως π.χ. ανικανότητα για δικαιοπραξία του προμηθευτή, παράλειψη τηρήσεως τύπου, αντίθεση σε απαγορευτική διάταξη του νόμου ή στα χρηστά ήθη, εικονικότητα κ.λ.π. Μπορεί να είναι ακόμα ακυρώσιμη, εξαιτίας ελαττώματος βουλήσεως, όπως λόγω πλάνης, απάτης, απειλής.

Πρέπει όμως όσον αφορά τη σύμβαση factoring, ότι η τυχόν ακυρότητα της υποσχετικής σύμβασης, που αποτελεί συνήθως την αιτία της εκχωρήσεως των απαιτήσεων στον πράκτορα, και, κατά τα γενικώς ισχύοντα, δεν συνεπάγεται ακυρότητα και της εκχωρήσεως αυτοτελώς, ως αφηρημένης εκποιητικής δικαιοπραξίας, ώστε η άκυρη σύμβαση να ισχύσει κατά μετατροπή ως άλλη δικαιοπραξία (π.χ., η άκυρη πώληση ως δάνειο). Μπορεί, όμως, να συνεπιφέρει την ακυρότητα της όλης συμβάσεως factoring η, αντίθετα να περιορισθεί στο μέρος, που την αφορά, ώστε να ισχύσει η σύμβαση μερικώς, με τα λοιπά υγιή στοιχεία της (π.χ., ως άλλο είδος factoring). Με την ολική ακυρότητα της συμβάσεως ή του μέρους της, που μπορεί να περιλαμβάνει και την εκχώρηση των απαιτήσεων, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την αποδοχή άλλου είδους factoring, τίθεται βέβαια, έμμεσα, η θεμελιώδης αρχή του αναιτιώδους της εκχωρήσεως. Τη συνέπεια όμως αυτή επιβάλλει ασφαλώς η ενότητα της συμβάσεως factoring και, επομένως, ο σύνδεσμος των δύο δικαιοπραξιών (υποσχετικής-εκποιητικής), που αντικατοπτρίζει τη βούληση των μερών για ενιαίο, οικονομικό αποτέλεσμα, ικανό να επέλθει από το συνδυασμό των δικαιοπραξιών .

Η ακυρότητα οποιουδήποτε άλλου μεμονωμένου στοιχείου (π.χ. της εκχωρήσεως συγκεκριμένης απαιτήσεως) ή ευρύτερης συμφωνίας (π.χ. για τη λογιστική παρακολούθηση των απαιτήσεων) μπορεί να έχει επιπτώσεις στο κύρος της όλης συμβάσεως, όταν αυτή δεν επιχειρείται χωρίς το άκυρο μέρος. Στις περιπτώσεις, δηλαδή, αυτές ερευνάται πάντα η υποθετική βούληση των μερών κατά των χρόνο κατάρτισης της σύμβασης, που εκτιμάται με βάση τις διαγνώσιμες αξιολογήσεις τους ή την αντικειμενική, κατά την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, στάθμιση των συμφερόντων τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ FACTORING

Γνήσιο factoring

Σαν γνήσιο factoring θεωρείται εκείνο που ανταποκρίνεται και σήμερα στο αμερικανικό πρότυπο, επιτελώντας και τις τρεις βασικές λειτουργίες, δηλαδή τη χρηματοδοτική, τη διαχειριστική και την ασφαλιστική. Η μόνη διαφοροποίηση έγκειται κυρίως στη διεύρυνση των παρεχόμενων από τον πράκτορα υπηρεσιών, γεγονός που ωθεί πολλούς να μιλούν σήμερα για «σύγχρονο γνήσιο factoring» ή «τέλειο γνήσιο factoring».

Άλλοι προτιμούν τον όρο «factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής» (non recourse factoring), υποδηλώνοντας με αυτόν την αδυναμία του πράκτορα να στραφεί κατά του προμηθευτή, όταν η τιμολογιακή απαίτηση δεν εισπραχθεί για λόγο τον οποίο καλύπτει η ευθύνη που αναλαμβάνει στα πλαίσια της ασφαλιστικής λειτουργίας. Επειδή όμως η ευθύνη αυτή εξαντλείται στις περιπτώσεις αφερεγγυότητας του οφειλέτη (αδυναμία ή άρνηση πληρωμής), ο πράκτορας εξακολουθεί να έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του προμηθευτή σε όλες τις άλλες περιπτώσεις μη πληρωμής. Είναι προφανές λοιπόν πως η χρήση του όρου αυτού μάλλον προκαλεί σύγχυση αντί να χαρακτηρίζει με σαφήνεια τη μορφή αυτή εμφάνισης του factoring.

Εξάλλου, ο τρόπος κατά τον οποίο επιτελείται η χρηματοδοτική λειτουργία του γνήσιου factoring, επιβάλλει την διάκριση του σε γνήσιο factoring με διαδικασία προκαταβολών και σε γνήσιο factoring με προεξοφλητική διαδικασία.

Στην πρώτη περίπτωση, η υποχρέωση του factoring να καταβάλει την αξία της μεταβιβαζόμενης απαίτησης συμφωνείται συνήθως ότι καθίσταται ενεργός

μόλις κατά τον χρόνο, που η ίδια η απαίτηση θα καταστεί ληξιπρόθεσμη ή θα πληρωθεί από τον οφειλέτη. Στο μεταξύ όμως καταβάλλονται από τον προμηθευτή προκαταβολές, στο συμφωνημένο ύψος (συνήθως 90% επί της ονομαστικής αξίας των απαιτήσεων) με αντίστοιχες εγγραφές στον συμψηφιστικό ή στον τρεχούμενο λογαριασμό που φέρουν τόκο σε βάρος του προμηθευτή, που τις χρησιμοποιεί.

Στην δεύτερη περίπτωση ακολουθείται μια διαδικασία όμοια με την καθιερωμένη πρακτική της εξόφλησης συναλλαγματικών, από την οποία προφανώς έχει δανειστεί τη ονομασία. Η προεξόφληση των τιμολογιακών απαιτήσεων γίνεται αμέσως όταν αυτές εκχωρηθούν στον πράκτορα και αναληφθούν από αυτόν με χρηματοδότηση. Ο πράκτορας παρακρατεί από κάθε απαίτηση το ποσοστό, που καλύπτει τις συμφωνημένες προμήθειες για την παροχή υπηρεσιών και την ανάληψη του κινδύνου, τους προεξοφλητικούς τόκους, και το συμφωνημένο ποσοστό (έως 10%) ως κονδύλιο του δεσμευμένου λογαριασμού, το δε καθαρό υπόλοιπο καταχωρεί με πιστωτική εγγραφή στον συμψηφιστικό ή στον τρέχοντα λογαριασμό του προμηθευτή, ο οποίος μπορεί πλέον να το αναλάβει χωρίς καμία περαιτέρω επιβάρυνση.

Νόθο factoring

Το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα του είδους αυτού είναι η παντελής έλλειψη ασφαλιστικής λειτουργίας. Ο προμηθευτής, δηλαδή, εξακολουθεί να φέρει τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας του οφειλέτη, ώστε, σε περίπτωση μη πληρωμής, να ευθύνεται απέναντι στον πράκτορα για την επιστροφή των ποσών, που έλαβε από αυτόν προκαταβολικά ως χρηματοδότηση. Για τον λόγο αυτό το νόθο factoring χαρακτηρίζεται ως factoring με δικαίωμα αναγωγής (recourse factoring).

Βέβαια και στο είδος αυτό του factoring όπως άλλωστε και σε κάθε τραπεζική πιστωτική συναλλαγή υπάρχει ο κίνδυνος να μην ικανοποιηθεί ποτέ ο πράκτορας, όταν ασκήσει τι αναγωγικό του δικαίωμα, σε περίπτωση που και ο προμηθευτής έχει περιέλθει σε οικονομική αδυναμία πληρωμής όπως και ο

οφειλέτης. Ειδικά όμως έναντι του κινδύνου αυτού ο πράκτορας εξασφαλίζεται πολλαπλά σε σύγκριση με άλλες πιστωτικές συναλλαγές. Οι έλεγχοι και η συνεχής επιτήρηση της αξιοπιστίας του προμηθευτή και του οφειλέτη, η αρχική συμφωνία της μεταβίβασης όλων των απαιτήσεων του προμηθευτή, ελαχιστοποιούν δραστικά τον σχετικό κίνδυνο.

Εμφανές factoring

Για εμφανές factoring γίνεται λόγος, όταν γνωστοποιείται στον οφειλέτη ότι η απαίτηση μεταβιβάστηκε από τον προμηθευτή στον πράκτορα. Η γνωστοποίηση γίνεται συνήθως με ειδική έγγραφη σημείωση πάνω στο τιμολόγιο ή με την αποστολή χωριστής γραπτής ανακοίνωσης από τον ίδιο τον προμηθευτή στον πράκτορα. Η εμφανής διαδικασία χαρακτηρίζει οπωσδήποτε μεν το γνήσιο Factoring, συχνά δε και το νόθο. Ο οφειλέτης υποχρεούται στην περίπτωση αυτή να καταβάλλει αποκλειστικά και μόνο στον πράκτορα αν επιθυμεί να έχει η καταβολή του αποσβεστική ενέργεια.

Όταν ενεργοποιηθεί η ευθύνη της μη πληρωμής που φέρει ο προμηθευτής, μερικά στο γνήσιο, ολικά στο νόθο ματαιώνεται η χρηματοδότηση και επιστρέφονται στον πράκτορα τα πόσα που έχουν προκαταβληθεί έναντι της απαιτήσεως. Ανάλογα δε με τις συμφωνίες ο πράκτορας αναλαμβάνει την δικαστική επιδίωξη της εισπράξεως των απαιτήσεων για λογαριασμό πλέον του προμηθευτή.

Αφανές factoring.

Στα πρώτα χρόνια εμφάνισης του θεσμού στην Ευρώπη οι επιχειρηματίες (προμηθευτές) αντιμετώπιζαν το factoring με δυσπιστία. Φοβούνταν ότι η γνωστοποίηση της κατάρτισης σύμβασης factoring (και άρα ότι ο προμηθευτής προσέφυγε σε χρηματοδότηση) θα επηρέαζε δυσμενώς την επιχειρηματική τους

φήμη, διότι θα εκλαμβάνονταν από τους πελάτες τους ως ένδειξη οικονομικής αδυναμίας. Για τον λόγο αυτό συμφωνούσαν με τον πράκτορα ότι η σύμβαση factoring θα παρέμενε μια σχέση μεταξύ τους και ότι ο πράκτορας δεν θα εμφανιζόταν προς τα έξω παρά μόνο αν καθίστατο αναγκαία η δικαστική επιδίωξη της εκχωρηθείσας απαίτησης. Ο προμηθευτής υποχρεούται να διαβιβάζει στον πράκτορα χωρίς καθυστέρηση, όλες τις πληρωμές που διενεργεί ο οφειλέτης, και να επιστρέφει επίσης οποιοδήποτε ποσό έχει τυχόν λάβει από τον πράκτορα, αν δεν καταβάλει τελικά ο οφειλέτης. Η αφανής διαδικασία εφαρμόζεται κατά κανόνα στο νόθο factoring.

Στην μορφή αυτή του factoring, που με την παρέλευση του χρόνου γίνεται όλο και σπανιότερη, μπορεί ακόμη να έχει συμφωνηθεί ότι οι απαιτήσεις εισπράττονται κατά την λήξη τους είτε από τον πράκτορα (εμφανιζόμενο ως αντιπρόσωπο) στο όνομα του προμηθευτή, είτε από τον προμηθευτή βάση σχετικής εξουσιοδότησης του πράκτορα, στον οποίο εν συνεχεία εμβάζετε το εισπραχθέν ποσό.

Factoring με η χωρίς προεξόφληση

α) Εισαγωγικά

Η διάκριση αυτή έχει ως κριτήριο τον χρόνο εξόφλησης των απαιτήσεων από τον πράκτορά προς τον προμηθευτή. Αν ο πράκτορας εξοφλεί τις απαιτήσεις (πιστώνει με το ποσό τους τον λογαριασμό του προμηθευτή) κατά τον χρόνο που γίνονται αυτές ληξιπρόθεσμες, δεν υπάρχει προεξόφληση. Αντίθετα, αν η πίστωση του λογαριασμού του προμηθευτή γίνεται αμέσως μετά την εκχώρηση, δηλαδή τη χορήγηση στον πράκτορα αντιγραφών των τιμολογίων ή καταστάσεων με τις εκχωρούμενες αξιώσεις, τότε πρόκειται για σύμβαση factoring με προεξόφληση.

β) Factoring με προεξόφληση ή factoring προπληρωμών

Η μορφή αυτή factoring προτιμάται, όταν η επιχείρηση του προμηθευτή έχει ανάγκη από ρευστό και άρα χρειάζεται χρηματοδότηση. Ο πράκτορας πιστώνει τον λογαριασμό του προμηθευτή συνήθως με το 80% της αξίας των απαιτήσεων που του μεταβιβάστηκαν, ενώ το υπόλοιπο παρακρατείται προσωρινά για την κάλυψη του πράκτορα από τυχόν ενστάσεις του οφειλέτη (π.χ. λόγω ελαττωμάτων, πλημμελούς εκπλήρωσης, συμψηφισμού κλπ.) ή αδυναμία εισπράξεως (στην περίπτωση του μη γνήσιου factoring) και αποδίδεται στον προμηθευτή όταν ο οφειλέτης πληρώσει την απαίτηση.

Η μορφή αυτή του factoring δεν διαφέρει στην ουσία από την προεξόφληση απαιτήσεων. Η διαφορά μεταξύ των συναλλαγών είναι κυρίως ποσοτική, διότι στην προεξόφληση ο επιχειρηματίας επιλέγει ορισμένες από τις απαιτήσεις κατά πελατών του και τις προσκομίζει στην τράπεζα για προεξόφληση, ενώ στο factoring η προεξόφληση γίνεται για το σύνολο των απαιτήσεων του προμηθευτή. Και στις δύο περιπτώσεις παρακρατείται από την τράπεζα ή τον πράκτορα ο προεξοφλητικός τόκος.

γ) Factoring χωρίς προεξόφληση ή καταληκτικό factoring

Με την μορφή αυτή της σύμβασης factoring ο πράκτορας αναλαμβάνει είτε συγχρόνως-ανάλογα αν το factoring συμφωνήθηκε ως γνήσιο-και την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου. Το είδος αυτό του factoring προτιμά ο προμηθευτής, όταν δεν έχει ανάγκη χρηματοδότησης και δεν θέλει να επιβαρυνθεί με προεξοφλητικό τόκο ή όταν έχει κάλυψη τις χρηματοδοτικές του ανάγκες με άλλο τρόπο (π.χ. χρηματοδότηση από τράπεζα). Στην περίπτωση αυτή ο πράκτορας πιστώνει τον λογαριασμό του προμηθευτή με το ποσό της απαίτησης είτε κατά την εισπραξή της από τον οφειλέτη είτε στο γνήσιο factoring κατά τη λήξη της ανεξάρτητα από την πληρωμή της εκ μέρους του οφειλέτη. Αφαιρείται βεβαίως το ποσοστό που αντιστοιχεί στα έξοδα και στην προμήθεια του πράκτορα.

Η μορφή αυτή του factoring συνδυάζεται πολλές φορές με χρηματική χρηματοδότηση. Στην περίπτωση αυτή ο προμηθευτής εκχωρεί στην πιστοδότρια τράπεζα τα δικαιώματα του από την factoring και εντέλλεται τον πράκτορα να εμβάζει τις εισπράξεις από τις εκχωρούμενες σ' αυτόν απαιτήσεις στον χρηματοδοτικό λογαριασμό που διατηρεί στην τράπεζα. Με τον τρόπο αυτό η χρηματοδότηση που παρέχει η τράπεζα εξασφαλίζεται με την εκχώρηση δικαιωμάτων κατά της εταιρείας factoring, η οποία πολλές φορές είναι θυγατρική της.

Αυτοεξυπηρετούμενο factoring

Υπάρχουν περιπτώσεις επιχειρήσεων με σημαντικό και ευρύ κύκλο εργασιών που έχουν την δυνατότητα να λειτουργούν με ευχέρεια μεγάλο τμήμα των απαιτήσεων τους μέσω των ηλεκτρονικών τους υπολογιστών. Τέτοιες επιχειρήσεις μπορούν να συμφωνούν με τον πράκτορα ότι ο τελευταίος θα αναλαμβάνει την χρηματοδότηση τους και τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας των οφειλετών τους στα πλαίσια του factoring, θα κάνουν όμως μόνες τους τη λογιστική και νομική παρακολούθηση των απαιτήσεων, εξοικονομώντας με τον τρόπο αυτό την προμήθεια που θα εισέπραττε ο πράκτορας για την παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών .

Το είδος αυτό του factoring φαίνεται ότι αποτελεί παραλλαγή που προέκυψε από τις ιδιαιτερότητες του τραπεζικού συστήματος κυρίως στην κεντρική Ευρώπη όπου η παροχή τέτοιων υπηρεσιών από τράπεζες - πράκτορες κατά κανόνα δεν είναι πολύ επιθυμητή. Από το άλλο μέρος και ο ευρωπαϊκός προμηθευτής βλέπει συνήθως με δυσαρέσκεια την αναγκαία δομή της επιχείρησης του από τον πράκτορα και προτιμά συχνά την αυτοεξυπηρέτηση.

Εγχώριο και διεθνές factoring

Ως εγχώριο χαρακτηρίζεται το factoring όταν οι απαιτήσεις των προμηθευτών προέρχονται από πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών στο εσωτερικό μιας χώρας, στην οποία αναπτύσσει την δραστηριότητα του και ο πράκτορας.

Παράδειγμα εγχώριου factoring

Έστω ότι η Εταιρία Α είναι πελάτης (προμηθευτής) της Εταιρίας factoring με συμφωνημένο ποσοστό αμοιβής και επιτόκιο χρηματοδότησης.

Έστω ότι η Α έχει εκχωρήσει στην εταιρία factoring τη διαχείριση του πελάτη της (οφειλέτη) Β.

Με την ολοκλήρωση μιας εμπορικής πράξης μεταξύ Α και Β και την έκδοση τιμολογίου, ο προμηθευτής Α στέλνει το τιμολόγιο στην εταιρία factoring και την ενημερώνει για τον συμφωνημένο τρόπο πληρωμής, π.χ. με μεταχρονολογημένη επιταγή 6 μηνών.

Η εταιρία factoring πληρώνει άμεσα (μετρητοίς) το 80-85% της αξίας του τιμολογίου στην Α και αναλαμβάνει τη διαχείριση της οικονομικής απαίτησης. Ενημερώνει τον οφειλέτη Β για τη μεταφορά της οικονομικής απαίτησης από την Α στην εταιρία factoring, επιβεβαιώνοντας τον συμφωνημένο τρόπο πληρωμής.

Παραλαμβάνει και εν καιρώ εισπράττει την συμφωνημένη επιταγή.

Αμέσως μετά γίνεται η εκκαθάριση της συγκεκριμένης πράξεως: η εταιρία factoring αφαιρεί το ποσό της αρχικής χρηματοδότησης και εξοφλεί την Α, κρατώντας την αμοιβή της για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τους τόκους για το ποσό και το χρόνο της χρηματοδότησης.

Στην εξέλιξη αυτής της διαδικασίας η εταιρία factoring παρακολουθεί το καθολικό του Β (σύνολο τιμολογίων, εξέλιξη πληρωμών) και ενημερώνει την Α για εμφανιζόμενες αποκλίσεις.

Στη διάρκεια της συνεργασίας, η εταιρία Factoring παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά και ενημερώνει άμεσα τον πελάτη της για ενδείξεις μη φερεγγυότητας του οφειλέτη Β, αλλά και κάθε υποψήφιου πελάτη / οφειλέτη.

Ως διεθνές ή εξαγωγικό, αντίθετα, χαρακτηρίζεται το factoring όταν οι απαιτήσεις προέρχονται από εξαγωγές αγαθών οι παροχές υπηρεσιών σε χώρα διαφορετική από εκείνη που έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί η επιχείρηση του προμηθευτή. Από πλευρά δε πράκτορα γίνεται λόγος για εξαγωγικό factoring, όταν αναλαμβάνει απαιτήσεις ημεδαπού προμηθευτή με αλλοδαπούς οφειλέτες. Για εισαγωγικό factoring όταν αναλαμβάνει να υλοποιήσει μέρος της σύμβασης factoring στη χώρα εισαγωγής ως ανταποκριτής άλλου πράκτορα της χώρας εξαγωγής, ο οποίος συνάπτει την σύμβαση με τον εξαγωγέα.

Πιο συγκεκριμένα το διεθνές factoring ασκείται με τέσσερις μορφές:

1. το σύστημα των δύο πρακτόρων

Είναι η κλασικότερη μορφή του διεθνούς factoring με κύριο χαρακτηριστικό τη συνεργασία ενός πράκτορα της χώρας εξαγωγής με έναν πράκτορα ανταποκριτή της χώρας εισαγωγής. Η διαδικασία που ακολουθείται συνήθως είναι η εξής: Προτού ακόμα συμφωνηθεί οριστικά η εξαγωγή, ο προμηθευτής διαβιβάζει στον πράκτορα τα απαραίτητα στοιχεία βάση τα οποία ο τελευταίος αντλεί πληροφορίες για την φερεγγυότητα του αλλοδαπού οφειλέτη από τον ανταποκριτή του (άλλο πράκτορα ή θυγατρική εταιρία) στη χώρα της κατοικίας ή της έδρας του οφειλέτη. Ταυτόχρονα φροντίζει ώστε ο ανταποκριτής να εγγυάται την φερεγγυότητα του οφειλέτη. Μόνο τότε δέχεται την εκχώρηση των απαιτήσεων και τα συνοδευτικά της εξαγωγής έγγραφα, όπως αντίγραφα τιμολογίων, δελτία αποστολής, φορτωτικές κ.λ.π., που τα μεταβιβάζει στον ανταποκριτή του εξωτερικού, ο οποίος επιμελείται την είσπραξη τους από τον αλλοδαπό οφειλέτη. Εν τω μεταξύ ο ημεδαπός πράκτορας χρηματοδοτεί τον προμηθευτή με το συνήθη τρόπο, ενώ αναχρηματοδοτείται και ο ίδιος από τον αλλοδαπό πράκτορα για να εκμεταλλευτεί κυρίως την διαφορά επιτοκίων .

Με το factoring ικανοποιείται τόσο η ανάγκη εξασφάλισης του εξαγωγέα από τον κίνδυνο της αδυναμίας ή αρνήσεως πληρωμής της απαίτησης εκ μέρους του οφειλέτη, όσο και το συμφέρον του εισαγωγέα για προηγούμενο έλεγχο των εμπορευμάτων που παραλαμβάνει προτού καταβάλλει το οφειλόμενο τμήμα στον πράκτορα.

Η επιβάρυνση του προμηθευτή εξαγωγέα για την ανάληψη του κινδύνου αφερεγγυότητας ανέρχεται συνήθως σε ποσοστό 1 % επί της ονομαστικής αξίας των τιμολογίων. Το ποσό βέβαια που σχηματίζεται εισπράττεται από τον ανταποκριτή πράκτορα στη χώρα εισαγωγής που αναλαμβάνει και το σχετικό κίνδυνο. Ο ημεδαπός πράκτορας αφού δεν είναι σε θέση να εκτιμά τους κινδύνους των συναλλαγών στην αλλοδαπή και την συμπεριφορά των ξένων εισαγωγέων θα υφίσταται συχνά ζημιές που δε θα μπορούσαν να καλυφθούν από την παρακρατούμενη προμήθεια. Για το λόγο αυτό το factoring εξαγωγών ασκείται πάντοτε από συνεργαζόμενες εταιρίες factoring ή τράπεζες σε διεθνές επίπεδο ώστε να υπάρχει διασπορά των κινδύνων κατά τρόπο που κάθε πράκτορας να ευθύνεται για την αφερεγγυότητα των οφειλετών της δικής του αποκλειστικά χώρας.

2. το άμεσο εξαγωγικό factoring

Στη μορφή αυτή του διεθνούς factoring ο προμηθευτής (εξαγωγές) απευθύνεται σε πράκτορα της χώρας του (export factor), ο οποίος αναλαμβάνει την χρηματοδότηση του προμηθευτή και τον κίνδυνο αφερεγγυότητας των οφειλετών στη χώρα εξαγωγής. Παράλληλα ο προμηθευτής καταρτίζει και μια σύμβαση ασφάλισης της εξαγωγικής πίστωσης με ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία ή με κρατικό οργανισμό. Στην περίπτωση δε που ο πράκτορας αναλαμβάνει και τον πιστωτικό κίνδυνο, ο προμηθευτής του εκχωρεί - εκτός από τις απαιτήσεις - και τα δικαιώματα του από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Εάν ο πράκτορας συνεργάζεται με ανταποκριτή πράκτορα στην χώρα εξαγωγής (import factor), ο τελευταίος θα περιοριστεί σε υπηρεσίες νομικής παρακολούθησης και είσπραξης των απαιτήσεων για λογαριασμό του αλλοδαπού πράκτορα.

3. το άμεσο εισαγωγικό factoring

Πρόκειται για την περίπτωση διεθνούς factoring, στην οποία ο προμηθευτής απευθύνεται αμέσως σε έναν πράκτορα εγκατεστημένο στην χώρα οπού γίνεται η εξαγωγή προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών (import factor). Αυτός αναλαμβάνει την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και την επιμέλεια είσπραξης των απαιτήσεων, όχι όμως και την προεξόφληση τους. Στο είδος αυτό του factoring παρακάμπτεται μεν ο ημεδαπός πράκτορας (export factor), αλλά ο προμηθευτής αναδέχεται τους κινδύνους που πηγάζουν από την διαφορετική τεχνική και νομική αντιμετώπιση του θεσμού στην χώρα εξαγωγής. Για τον λόγο αυτό το είδος τούτο του factoring προσφέρεται μόνο ως λύση ανάγκης, όταν δεν βρίσκεται ημεδαπός πράκτορας (export factor), πρόθυμος να αναλάβει τον πιστωτικό κίνδυνο και την είσπραξη των απαιτήσεων στο εξωτερικό.

4. το factoring αντιστήριξης

Το είδος αυτό αναπτύσσεται στις περιπτώσεις που μια εξαγωγική επιχείρηση διαθέτει τα προϊόντα της σε αλλοδαπές θυγατρικές της επιχείρησης, οι οποίες τα διοχετεύουν τελικά στις ξένες αγορές. Η σχέση μητρικής και θυγατρικής προτρέπει τον πράκτορα εξαγωγής, με τον οποίο συμβάλλεται η μητρική, να συνεργαστεί με τον αλλοδαπό πράκτορα εισαγωγής, ο οποίος θα έχει καταρτίσει σύμβαση εγχώριου factoring με την θυγατρική επιχείρηση. Ο τελευταίος πρέπει να δεσμευτεί απέναντι στην θυγατρική θα αποτελέσουν και τον οδηγό για την ανάληψη αντίστοιχων υποχρεώσεων του πράκτορα εξαγωγής έναντι της μητρικής εξαγωγικής επιχείρησης.

Καταχρηστικές μορφές factoring

1. Αμιγώς χρηματοδοτικό factoring

Υποστηρίζεται σήμερα από πολλές πλευρές ότι factoring αποτελεί η εκχώρηση απλώς του συνόλου των απαιτήσεων του προμηθευτή στον πράκτορα και η πληρωμή εκ μέρους του της αξίας τους, χωρίς ανάληψη οποιουδήποτε κινδύνου ή παροχής οποιασδήποτε υπηρεσίας διαχείρισης των απαιτήσεων. Θεωρείται δηλαδή ότι μπορεί να υπάρξει factoring με χρηματοδοτική μόνο λειτουργία.

2. Διαχειριστικό factoring

Πρόκειται για factoring με διαχειριστική μονάχα λειτουργία. Στο είδος αυτό υπάρχει απλώς λογιστική και νομική παρακολούθηση και είσπραξη των απαιτήσεων, χωρίς προσφορά άλλης χρηματοδοτικής ή ασφαλιστικής υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό πιστεύεται ότι παρέχεται ικανή βοήθεια στους επιχειρηματίες να αφοσιώνονται στα κύρια καθήκοντα τους, της παραγωγής και της διάθεσης των προϊόντων τους, αφήνοντας την λοιπή μη παραγωγική διαδικασία στον πράκτορα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΕΙΚΝΥΤΑΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ FACTORING

Οι επιχειρήσεις που ενδείκνυται να κάνουν χρήση των υπηρεσιών factoring έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

1. Παρουσιάζουν αναπτυσσόμενη και κερδοφόρα δραστηριότητα.
2. Πραγματοποιούν πωλήσεις με βραχυπρόθεσμη πίστωση.
3. Έχουν ευρύ αριθμό πελατών με επαναληπτική και καλή αγοραστική συμπεριφορά.
4. Εκδίδουν τιμολόγια με σημαντική μέση αξία.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ

Η συμφωνία με την εταιρία factoring και η παροχή του κατάλληλου κατά περίπτωση μίγματος υπηρεσιών, διαμορφώνει και το κόστος συνεργασίας, το οποίο αναφέρεται:

Στην προμήθεια, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την αναλαμβανόμενη ομάδα των αγοραστών-πελατών, τον αριθμό και τη μέση αξία των τιμολογίων, καθώς και τη, διάρκεια της μέσης πιστωτικής περιόδου. Για την κάλυψη και του πιστωτικού κινδύνου η προμήθεια προσαυξάνεται.

Στο επιτόκιο που εφαρμόζεται επί των χορηγήσεων (αντίστοιχο των τραπεζικών για κεφάλαιο κίνησης) χωρίς επιβάρυνση ΕΦΤΕ και με εισφορά του Ν.128/75 στο 0,12%. Οι προκαταβολές του εξαγωγικού factoring πραγματοποιούνται στο νόμισμα του τιμολογίου, με εφαρμογή επιτοκίου LIBOR πλέον περιθωρίου.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Το factoring εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα με την πράξη του διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος υπ' αριθμ. 959/10/3/1987 προ 15ετίας που επιτρέπει στις τράπεζες να αναλαμβάνουν την είσπραξη οικονομικών απαιτήσεων των εξαγωγικών επιχειρήσεων.

Στην πράξη όμως οι πρώτες εταιρείες ξεκίνησαν να λειτουργούν σταδιακά στην ελληνική αγορά, προσφέροντας το νέο αυτό χρηματοοικονομικό εργαλείο από το 1995.

Ήταν δε οι εξής τέσσερις:

1. ABC FACTORS
2. FACT HELLAS
3. ΕΤΗΝΟFACT
4. ΕΜΠΟΡΙΚΉ FACTORING.

Σήμερα μετά από ανακατατάξεις και είσοδο νέων εταιριών στον κλάδο δραστηριοποιούνται πέντε (5) εταιρίες factoring καθώς και τμήματα τραπεζών, οι οποίες εξειδικεύονται σε διαφορετικές κατηγορίες επενδύσεων η κάθε μια. Αυτές είναι:

ΕΤΑΙΡΙΕΣ FACTORING

<u>Εταιρίες</u>	<u>Κατηγορίες εξειδίκευσης στις επενδύσεις τους</u>
<u>ABC FACTORS</u> ΚΑΡΝΕΑΔΟΥ 25-29, 106 75 ΚΟΛΩΝΑΚΙ ΤΗΛ.: 7258180, FAX: 7258190	Εγχώριο factoring
<u>ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING ΑΕ</u> ΛΕΩΦ. ΚΙΠΦΙΣΙΑΣ 340, 154 51 Ν. ΨΥΧΙΚΟ ΤΗΛ.: 6774300, FAX: 6775764-5	Εγχώριο / διεθνές (εισαγωγικό & εξαγωγικό) factoring
<u>EFG FACTORS ΑΕ</u> ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 3 & ΛΕΩΦ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ, 153 43 ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΗΛ.: 6082751-3, FAX: 6082749	-εγχώριο factoring χωρίς αναγωγή -εγχώριο factoring με αναγωγή -εξαγωγικό factoring -εισαγωγικό factoring, - προεξόφληση τιμολογίων -διαχείριση / είσπραξη χωρίς χρηματοδότηση -e-factoring
<u>ΛΑΪΚΗ FACTORING</u> ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 13 105 64 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 3350150, FAX: 3350155	Εγχώριο/ διεθνές factoring, προεξόφληση τιμολογίων
<u>MULTIFACTORING ΑΕ</u> ΛΕΩΦ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 13, 174 55 ΑΛΙΜΟΣ ΤΗΛ.: 9854842, FAX: 9854849	-εγχώριο factoring με αναγωγή -εγχώριο factoring με αναγωγή -εξαγωγικό factoring -εισαγωγική factoring -προεξόφληση τιμολογίων

<u>Εξειδικευμένα τμήματα τραπεζών:</u>	<u>Κατηγορίες εξειδίκευσης στις επενδύσεις τους</u>
<u>ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ</u> Δ/ση Τραπεζικών Εργασιών ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 4, 105 64 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 3697000-8, FAX: 3610814	Εγχώριο / διεθνές (εισαγωγικό & εξαγωγικό) factoring
<u>ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ</u> Δ/ση Καταναλωτικής & Στεγαστικής Πίστης ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 147, 176 73 ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΤΗΛ.: 9550200, FAX: 9550235	
<u>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε</u> Δ/ση Πίστης. Υποδ/ση Ειδικών Πιστοδοτικών Εργασιών (002-1) ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10, 106 71 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 3348305-17, FAX: 3348318, 3348328	Εγχώριο / διεθνές factoring, προεξόφληση τιμολογίων
<u>HSBC</u> Factoring – HSBC Bank Plc ΣΕΚΕΡΗ 1Α, 106 71 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 3396287, FAX: 3615340	
<u>ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</u> Δ/ση Πιστεως ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 3 & ΒΟΥΛΗΣ, 105 62 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 3219254, FAX: 3253600	
<u>ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ</u> Καταναλωτικό factoring e-market ΑΘΗΝΑΣ 61 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ 9, 105 52 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 3288257-60, FAX.: 3313092	
<u>ΚΥΠΡΟΥ FACTORING</u> Λεωφόρος Αλεξάνδρας 170, 11521 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 6477586	<ul style="list-style-type: none"> - Εμπιστευτική προεξόφληση τιμολογίων - Προεξόφληση μεταχρονολογημένων επιταγών - Εγχώριο factoring με αναγωγή - Εγχώριο με αναγωγή - Εξαγωγικό factoring χωρίς αναγωγή - Εμπιστευτικό εξαγωγικό factoring χωρίς αναγωγή - Εισαγωγικό factoring
<u>CITIBANK</u> Λεωφόρος Συγγρού 52-54, 11742 ΤΗΛ.: 210-9290000	

Πηγή: Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Επίσης, οι τράπεζες "ΑΤΤΙΚΗΣ" και "NOVA BANK" έχουν ξεκινήσει την διαδικασία δημιουργίας εταιριών factoring.

Η εξέλιξη του κύκλου εργασιών του factoring στην Ελλάδα ακολούθησε ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια (1997-2002) σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 1 και των αντίστοιχων διαγραμμάτων 1 & 2 που βλέπουμε πιο κάτω, με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 46,2% $(32\%+42\%+76\%+42\%+38,9\%)/5$) Παρόλα αυτά οι δείκτες αποδοτικότητας και γενικότερα της κερδοφορίας των επιχειρήσεων του κλάδου παρουσιάζουν μικτά αποτελέσματα εφόσον υπήρξε σχετικά υψηλό ποσοστό αποτυχίας και ανακατατάξεων στον κλάδο, λόγω υψηλών επενδύσεων στα πρώτα χρόνια λειτουργίας.

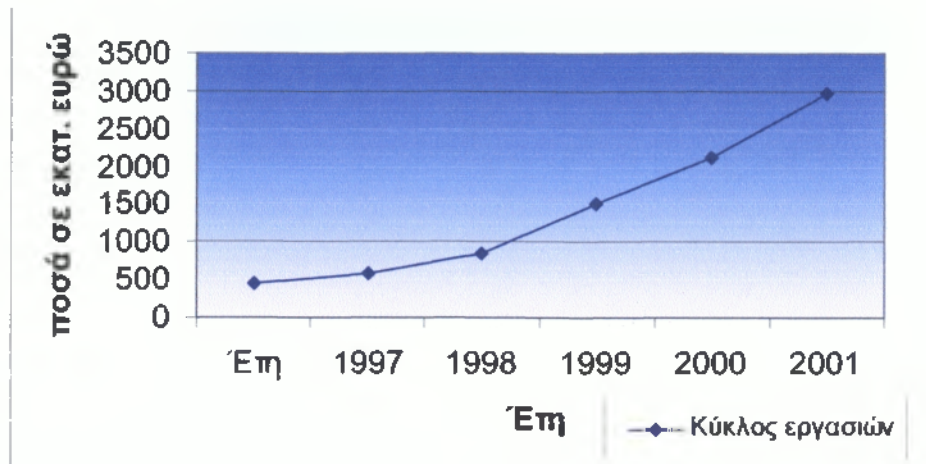
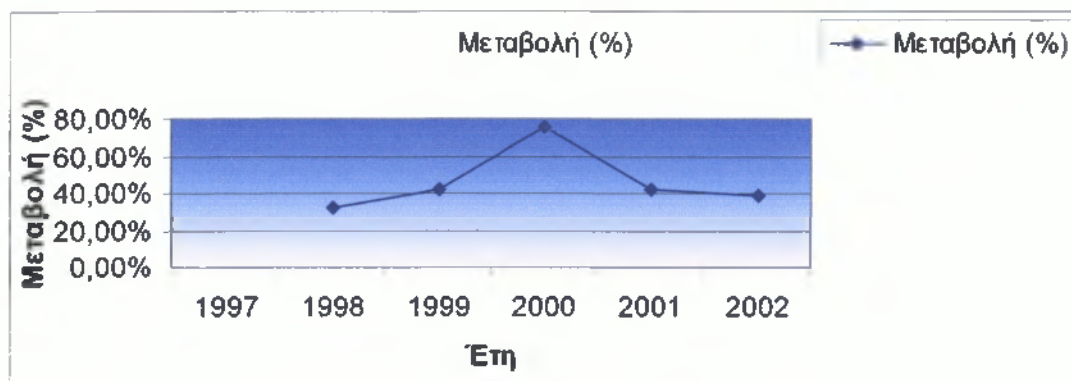
ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Κύκλος εργασιών εταιριών factoring στην Ελλάδα (σε εκατ. Ευρώ)

Έτη	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Κύκλος εργασιών	451	596	850	1500	2134	2965
Μεταβολή (%)		32%	42%	76%	42%	38,9%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Όπως βλέπουμε λοιπόν στον παραπάνω πίνακα ο κύκλος εργασιών των εταιριών factoring στην Ελλάδα ξεκίνησε το 1998 με ένα ποσοστό αύξησης 32% $((596-451)/451)$ συνεχίζοντας το 1999 με 42% ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό μεταβολής, φτάνοντας το 2000 στο 76%. Ενώ το 2002 το αυξανόμενο ποσοστό μεταβολής μειώθηκε στο 38,9% χωρίς φυσικά αυτό να σημαίνει κάτι αρνητικό εφόσον ο κύκλος εργασιών έφτασε τα 2965 εκατομ. Ευρώ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1**Εξέλιξη κύκλου εργασιών factoring στην Ελλάδα (σε εκατ. ευρώ).****ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2****Μεταβολή του κύκλου εργασιών % Μεταβολή (%)**

Στον **πίνακα 2** φαίνεται η κατάταξη των εταιριών factoring στην Ελλάδα με βάση τον κύκλο εργασιών για τη χρήση 2001, 2002 και για το 2003, στην πρώτη θέση βρίσκεται η ABC FACTORS, ενώ τη δεύτερη θέση καταλαμβάνει η ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING.

Σχετικά για το 2003 ο κύκλος εργασιών των εταιριών factoring στην Ελλάδα είχε αυξηθεί κατά 30%. Η ABC FACTORS εμφανίζει τη μικρότερη αύξηση γεγονός που οφείλεται στην δημιουργία αυτόνομης εταιρίας factoring από την Τράπεζα ΚΥΠΡΟΥ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κατάταξη των εταιριών factoring στην Ελλάδα με βάση τον κύκλο εργασιών για την χρήση 2001, 2002, και για το έτος 200 (σε εκατ. Ευρώ)

Εταιρίες factoring	2001	2002	Ποσοστιαία Μεταβολή 2001-2002	2003	Ποσοστιαία Μεταβολή 2002-2003
ABC FACTORS	1280	1500	17%	1875	25%
ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING	308	410	33%	560	36%
EFG FACTORING	190	500	163%	670	34%
MULTI FACTORING	165	185	12%	230	24%
ΛΑΙΚΗ FACTORING	88	150	70%	210	40%
ΚΥΠΡΟΥ FACTORING		100		150	50%
ΛΟΙΠΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	103	120	16%	145	21%
ΣΥΝΟΛΟ	2134	2965	39%	3840	39%

Πηγή: ΕΣΥΕ

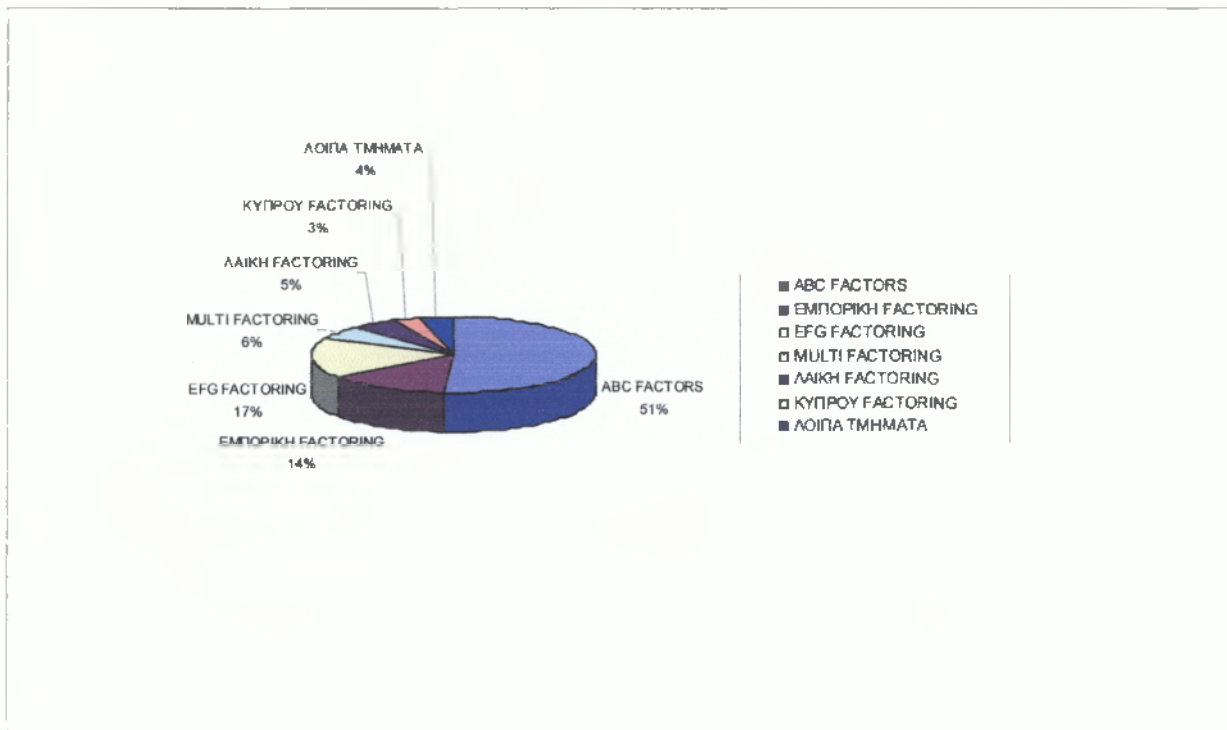
Στα επόμενα διαγράμματα 3,4 απεικονίζονται τα μερίδια αγοράς των εταιριών factoring στην ελληνική αγορά για το 2002 και για μερίδια αγοράς το 2003 επίσης σύμφωνα με τα στοιχεία της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας Ελλάδος (ΕΣΥΕ).

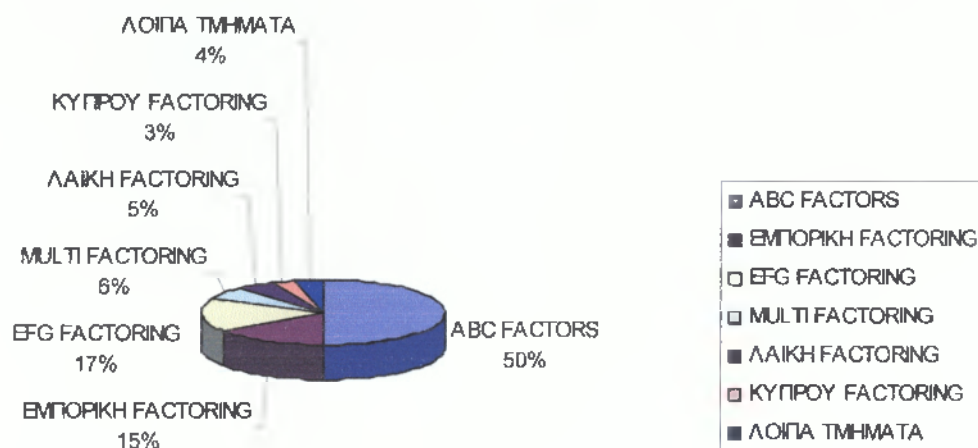
Για το 2002 η ABC FACTORS έχει το μεγαλύτερο μερίδιο με 51% (1500/2965) και ακολουθεί, η EFG FACTORING με 17% (500/2965) σε αντίθεση με το 2001 που στη δεύτερη θέση βρισκόταν η ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING ενώ το 2002 έρχεται τρίτη με μερίδιο 14%. Στην συνέχεια έρχονται η MULTIFACTORING και η ΛΑΪΚΗ ενώ τέλος μπαίνει στην ελληνική αγορά η ΚΥΠΡΟΥ FACTORING με κύκλο εργασιών 100 εκατομ. ευρώ και με μερίδιο 3%.

Το 2003 πάλι στην πρώτη θέση ήταν η ABC FACTORS με μερίδιο όμως 51 % και ακολουθούν χωρίς ιδιαίτερες αυξομειώσεις οι υπόλοιπες εταιρίες.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Μερίδια αγοράς των εταιριών factoring στην ελληνική αγορά για το 2002

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4Μερίδια αγοράς των εταιριών factoring στην ελληνική αγορά

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ FACTORING

Η οργάνωση μιας εταιρίας factoring και η επικερδής λειτουργία της στηρίζεται σε :

- α. Εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη που πρέπει η εταιρία να απασχολεί. Στελεχιακό δυναμικό που δυστυχώς βρίσκεται σε έλλειψη σήμερα στην Ελλάδα.
- β. Ολοκληρωμένα συστήματα πληροφορικής για σωστή πληροφόρηση, παρακολούθηση, λογαριασμών και έλεγχο δαπανών.
- γ. Ισορροπη ανάπτυξη του εγχώριου και διεθνούς factoring.

Τα κύρια βασικά τμήματα μιας εταιρίας factoring καλύπτουν τις εξής δραστηριότητες:

1. Προώθηση των πωλήσεων

Είναι ιδιαίτερα σημαντική η αναζήτηση πελατών, ιδίως στο εσωτερικό (όπου κατά πλειοψηφία αγνοούν το θεσμό του factoring), αλλά και στο εξωτερικό μέσω των ξένων συνδέσμων.

Καθώς οι επιχειρήσεις συναντούν δυσκολίες στην εξασφάλιση χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα, ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με δυνατότητα παραγωγής ανταγωνιστικών προϊόντων, τόσο αυτές θα στρέφονται προς τις υπηρεσίες του factoring. Αλλά και το υψηλό κόστος χρήματος δημιουργεί στις επιχειρήσεις ενδοιασμούς όσον αφορά το κόστος των υπηρεσιών που τους προσφέρονται από τις εταιρίες factoring.

Όσον αφορά τους εξαγωγείς αυτοί επιπλέον αντιμετωπίζουν προβλήματα στην προώθηση των προϊόντων τους στις αγορές του εξωτερικού λόγω αφενός χειροτέρευσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων (λόγω τεχνολογικής υστέρησης ή και καθυστέρησης υιοθέτησης καινοτομιών στην παραγωγή, την εμπορία κ.α.) αφετέρου έλλειψης πληροφοριών για τις ξένες αγορές.

Εκτιμάται ότι οι εξαγωγείς στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου κατευθύνεται το μεγαλύτερο τμήμα των ελληνικών εξαγωγών αναζητούν περισσότερο νέους τρόπους χρηματοδότησης τους παρά κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

2. Έλεγχος της φερεγγυότητας των πελατών

Ο έλεγχος φερεγγυότητας των πελατών αποτελεί μεγάλης σημασίας δραστηριότητα για την εταιρία factoring. Ιδιαίτερα όταν ακολουθεί χρηματοδότηση της εταιρίας - πελάτη, καθόσον η κατάσταση και η αξιοπιστία των

επίσημων οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και μεγάλη εμπειρία.

3. Διαχείριση των τιμολογίων

Εδώ νοείται η λογιστική παρακολούθηση και διαχείριση των απαιτήσεων που εκχωρούνται από την εταιρία - πελάτη στον factor. Περιλαμβάνονται: τήρηση λογιστικών βιβλίων, διενέργεια λογιστικών εγγραφών, εφαρμογή διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ), παρακράτηση και απόδοση ΦΠΑ στην Εφορία, διεξαγωγή σχετικής αλληλογραφίας.

4. Είσπραξη των τιμολογίων

Εδώ νοείται η μέριμνα για την είσπραξη των τιμολογίων από τον οφειλέτη - αγοραστή. Στην περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής του τιμολογίου μπορεί να ληφθούν ακόμα και δικαστικά μέτρα.

5. Αξιολόγηση πιστωτικού κινδύνου

Η αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί ιδιαίτερης σημασίας δραστηριότητα και είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η απόλυτη διαφοροποίηση του factoring από τις άλλες τραπεζικές δραστηριότητες.

Ολοκληρωμένα συστήματα πληροφορικής για την κάλυψη των ανωτέρω δραστηριοτήτων

Απαραίτητη προϋπόθεση η οποία απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή είναι η εταιρία factoring να ειδικευτεί σε συγκεκριμένους παραγωγικούς κλάδους, να συγκεντρώσει έμπειρα στελέχη που να γνωρίζουν την εμπορική πλευρά και διάρθρωση του κάθε κλάδου, τις παραγωγικές διαδικασίες που εφαρμόζονται, τις

τεχνολογικές εξελίξεις και τα συστήματα προώθησης πωλήσεων. Κυρίως όμως πρέπει να είναι σε θέση να κρίνουν αντικειμενικά την επιχειρηματική ικανότητα της επιχείρησης και την φερεγγυότητα κάθε πελάτη καθώς επίσης και να προσπαθούν να προσαρμόζουν το κόστος της χρηματοδότησης σε ρεαλιστικά επίπεδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΙΟ
ΙΣΧΥΡΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ FACTORINGABC Factors

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος	Γεώργιος Κ. Αρώνης	
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Α. Κατσώρης	
	2004	2003
Ενεργητικό	425.554	407.189
Ιδία κεφάλαια	47.291	41.213
Κέρδη προ φόρων	9.618	9.444
Συμμετοχή του Ομίλου 100,00%		

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ την 31.12)

Η εταιρία συμπλήρωσε την ένατη οικονομική χρήση της με ικανοποιητικά αποτελέσματα, λαμβανόμενων υπ' όψιν των συνθηκών της αγοράς και των πιέσεων του ανταγωνισμού. Το 2004, ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε Ευρώ 1,67 δις., παραμένοντας στα ίδια επίπεδα με το 2003, και τα κέρδη προ φόρων σε Ευρώ 9,6 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 2%. Η συστηματική και ολοκληρωμένη προώθηση των υπηρεσιών πρακτορείας απαιτήσεων τρίτων μέσω του δικτύου της Τραπέζης, το άρτια εκπαιδευμένο Προσωπικό, με υψηλή εξειδίκευση στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και στη διαχείριση καθολικού απαιτήσεων, καθώς επίσης και η πλήρης αυτοματοποίηση των υπηρεσιών συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της εταιρείας.

Τα μηχανογραφικά συστήματα που χρησιμοποιεί είναι τα πλέον ολοκληρωμένα στον τομέα εμπορικών συναλλαγών επί πιστώσει και έχουν προσαρμοσθεί στις προδιαγραφές και ιδιομορφίες των ελληνικών επιχειρήσεων.

Στους στόχους της εταιρίας για το 2005 περιλαμβανόταν η διατήρησή της ως η μεγαλύτερη και η πλέον αξιόπιστη εταιρία πρακτορείας απαιτήσεων τρίτων στην Ελλάδα με μερίδιο αγοράς της τάξεως του 45%, η ανάπτυξη διεθνούς factoring σε συνεργασία με τον Οργανισμό Προωθήσεως Ελληνικών Εξαγωγών, η διείσδυση σε νέους κλάδους όπως στον τουριστικό, η δημιουργία νέων παράγωγων προϊόντων των υπηρεσιών factoring, όπως factoring χωρίς αναγωγή – αντασφάλιση καθώς και η ενεργός προώθηση των υπηρεσιών στην Περιφέρεια μέσω και του δικτύου πωλήσεων της Alpha Leasing.

EFG Factors Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2005

Τη μερίδα του λέοντος –κατά το χρονικό διάστημα Ιανουάριος 2005-Σεπτέμβριος 2005-, τόσο στο εξαγωγικό (export) όσο και στο εισαγωγικό (import) factoring με 50,35% και 50,91% του συνολικού τζίρου αντίστοιχα, κατέχει η EFG factors SA (θυγατρική της Eurobank).

Ο τζίρος που πραγματοποίησε στο εν λόγω διάστημα η EFG factors S.A. στο εξαγωγικό factoring ανέρχεται σε 71,687 εκατ. ευρώ ενώ στο εισαγωγικό σε 20,131 εκατ. ευρώ. Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι η εταιρία κατατάσσεται στη δωδέκατη θέση σε παγκόσμιο επίπεδο.

Αναλυτικότερα, όσον αφορά το εξαγωγικό factoring κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα, οι επιδόσεις των ελληνικών factoring εταιριών παρουσιάζουν την εξής εικόνα:

Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Laiki Factoring με τζίρο 19,570 εκατ. ευρώ 13,74%, στην τρίτη η Piraeus Factoring με 19,449 εκατ. ευρώ 13,65%, στην τέταρτη η ABC Factors με 17,543 εκατ. ευρώ 12,31%, στην πέμπτη η Bank of Cyprus με τζίρο 9,965 εκατ. ευρώ 6,80%, στην έκτη η NBG Factoring Department

με 2,437 εκατ. ευρώ 1,71%, στην έβδομη η NovaBank με 1,975 εκατ. ευρώ και στην όγδοη η Agricultural Bank of Greece με τζίρο 115,748 χιλιάδες ευρώ.

Στο εισαγωγικό factoring, μετά την EFG factors S.A. ακολουθεί η ABC Factors με τζίρο 6,064 εκατ. ευρώ 15,34%, η Bank of Cyprus με 5,619 εκατ. ευρώ 14,21%, η NBG Factoring Department με 4,354 εκατ. ευρώ 11,01%, η Agricultural Bank of Greece με 2,383 εκατ. ευρώ 6,03%, η Laiki Factoring με 991,960 χιλιάδες ευρώ με 2,51%, ενώ Piraeus Factoring και NovaBank δεν παρουσιάζουν τζίρο στο εν λόγω χρονικό διάστημα.

Η EFG FACTORING ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΣΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΤΗΣ:

- 1. Εγχώριο Factoring (με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής)**
- 2. Εξαγωγικό Factoring (χωρίς δικαίωμα αναγωγής)**
- 3. Εισαγωγικό Factoring**
- 4. Διαχείριση, Λογιστική Παρακολούθηση και Είσπραξη Απαιτήσεων**
- 5. Reverse Factoring** (Η EFG Factors ΑΕΠΕΑ αναλαμβάνει τις εμπορικές υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές, προσφέροντας στους πελάτες της τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης καλύτερων όρων με τους προμηθευτές, καθώς και χαμηλότερο κόστος και καλύτερο έλεγχο των πληρωμών των προμηθευτών.)
- 6. Back to Back Factoring** (Είναι ο συνδυασμός του Reverse ή του Εισαγωγικού Factoring με το Εγχώριο Factoring με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής. Η EFG Factors ΑΕΠΕΑ αναλαμβάνει να διαχειριστεί ένα μεγάλο μέρος των εμπορικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (cash-flow management) της επιχείρησής σας.)
- 7. Invoice Discounting** (με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής). (Η EFG Factors ΑΕΠΕΑ αγοράζει και προεξοφλεί άμεσα συγκεκριμένες απαιτήσεις-τιμολόγια, χωρίς παροχή άλλων υπηρεσιών.)

ΛΑΪΚΗ FACTORING

Αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 50% σε σχέση με το 2003 παρουσίασε η Λαϊκή Factoring κατά την έκτη εταιρική της χρήση. Το γεγονός αυτό συνέβαλε στην αύξηση του μεριδίου της στην αγορά, που πλέον ξεπερνά το 5%. Όσον αφορά τον τομέα του διεθνούς factoring, η εταιρία κατέκτησε τη δεύτερη θέση στο εξαγωγικό factoring και την τρίτη θέση στο σύνολο του εξαγωγικού και εισαγωγικού factoring. Όσον αφορά την εξέλιξη των προ φόρων και προβλέψεων κερδών της επιχείρησης σημειώνεται πως αυτά αυξήθηκαν πέραν του 30%. Η Λαϊκή Factoring αποτελεί θυγατρική της Λαϊκής Τράπεζας, η οποία προσφέρει όλο το φάσμα των υπηρεσιών του factoring που περιλαμβάνει την διαχείριση, είσπραξη και προεξόφληση επιχειρηματικών απαιτήσεων στην εσωτερική αγορά, καθώς επίσης και το διεθνές factoring.

ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ 2005

Αύξηση 10% κατέγραψε η συνολική αξία των επιχειρηματικών απαιτήσεων που προεξόφλησε η Λαϊκή Factoring στο εννεάμηνο 2005 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, για να ανέλθει σε περίπου 170 εκατ. ευρώ.

Την ίδια περίοδο, η αθροιστική αξία του διεθνούς factoring που παρήγαγε η εταιρία κατέγραψε αύξηση 1,68 εκατ. ευρώ ή 8,89% - για να ανέλθει σε 20,56 εκατ. ευρώ – με το εξαγωγικό της factoring στα 19,57 εκατ. ευρώ να καταγραφεί αύξηση 2,63 εκατ. ευρώ ή 15,53% από πέρυσι και να καταλαμβάνει μερίδιο αγοράς 13,74%. Αντίστοιχα, στο τέλος Σεπτεμβρίου 2005, το μερίδιο της Λαϊκή Factoring επί του συνόλου του εισαγωγικού factoring στην Ελλάδα έχει διαμορφωθεί σε 2,51%.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του διευθυντού της Λαϊκή Factoring, Μιχάλη Χαϊλή, κατά την διάρκεια του εννεάμηνου 2005 η συνολική αξία της αγοράς πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων στην Ελλάδα αυξήθηκε οριακά κατά

περίπου 5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, για να ανέλθει στο επίπεδο των 3 δις. ευρώ.

Η συγκεκριμένη εξέλιξη κρίνεται ικανοποιητική, αν συνυπολογιστεί το γεγονός της παρέλευσης της προ-ολυμπιακής προετοιμασίας της χώρας, της μείωσης της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών και της συνεπαγόμενης πτώσης στις πωλήσεις εταιριών τροφίμων, πλαστικών, πληροφορικής, ηλεκτρικών ειδών και βεβαίως της μείωσης των κατασκευαστικών έργων.

Σύμφωνα με τον κ. Χαΐλη, οι δύσκολες τρέχουσες επιχειρηματικές συνθήκες απαιτούν διαρκή επεξεργασία των πραγματικών συνθηκών πιστοδότησης μιας επιχείρησης, για την αποφυγή δημιουργίας επισφαλών απαιτήσεων.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ FACTORING

Η Πειραιώς Factoring ανήκει στον όμιλο επιχειρήσεων της Τράπεζας Πειραιώς ΑΕ και ιδρύθηκε το 1998 με σκοπό την εφαρμογή του νέου χρηματοδοτικού θεσμού στη χώρα μας. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 12.000.000 ευρώ περίπου, και ο στόχος της είναι να αποτελέσει την υποστηρικτική δύναμη στις επιχειρήσεις, όχι μόνο αυξάνοντας τη ρευστότητά τους αλλά συμβάλλοντας στη λειτουργική ευελιξία τους.

Είναι μέλος του F.C.I. (Factors Chain International) ο οποίος αποτελεί το διεθνή οργανισμό Factoring και συνεργάζεται με τις μεγαλύτερες εταιρείες factoring του εξωτερικού. Η Πειραιώς Factoring έχει άρτια μηχανογραφική υποστήριξη, εκπαιδευμένο προσωπικό και λειτουργεί με καθαρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, ταχύτητα και ευελιξία προσφέροντας έτσι γρήγορη εξυπηρέτηση στους πελάτες της.

Ενδεικτικά η Τράπεζα Πειραιώς συνεργάζεται στον τομέα αυτό με επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους όπως: Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών και Μέσης Εκπαίδευσης, Καταστήματα Ηλεκτρικών Ειδών, Επίπλων, Ειδών Υγιεινής, Ανταλλακτικών Αυτοκινήτων, Λευκών Ειδών, Ηλεκτρονικών Συσκευών,

Ξενοδοχεία, Γραφεία Ταξιδιών, Ιδιωτικές Σχολές, Συνεργεία Αυτοκινήτων,
Γραφεία Μετακομίσεων, Ελαστικά Αυτοκινήτων, Κλινικές, Μαιευτήρια,
Γυμναστήρια κ.α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ FACTORING ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας

Οι εταιρίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων πρέπει να έχουν ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο ίσο με το $\frac{1}{4}$ του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την ίδρυση τραπεζικής εταιρίας. Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών factoring είναι σήμερα ένα δισεκατομμύριο δραχμές και πρέπει να είναι καταβεβλημένο ολόκληρο σε μετρητά. Είναι όμως δυνατόν κατ' εξαίρεση να υπάρχει σε μετρητά το μισό μετοχικό κεφάλαιο όταν η εταιρία είναι εμπορική. Στην περίπτωση όμως αυτή θα πρέπει τα χρήματα που δεν έχουν καταβληθεί να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη αναγκών όπως είναι η στέγαση και η αγορά εξοπλισμού.

Οι αλλοδαπές εταιρίες factoring που προέρχονται από χώρες εκτός της ευρωπαϊκής ένωσης πρέπει να εγκατασταθούν και να λειτουργήσουν στην Ελλάδα. Επίσης το κεφάλαιο που θα εισάγουν πρέπει να είναι ίσο με το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο των ημεδαπών εταιριών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Αντίθετα για τις εταιρίες εντός της Ε.Ε. δεν απαιτείται η εισαγωγή κεφαλαίων στην Ελλάδα, εφόσον τηρήθηκε κατά την σύστασή τους παρόμοια διαδικασία με αυτή που αναφέρεται στην παροχή υπηρεσιών στην Ελλάδα από εταιρίες factoring, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται εισαγωγή κεφαλαίων για την περίπτωση αυτή.

Οι μετοχές της εταιρείας

Οι μετοχές της εταιρείας επιχειρηματικών απαιτήσεων πρέπει να είναι ονομαστικές, για να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος των μετόχων. Η μεταβίβαση μετοχών από ένα πρόσωπο σε άλλο είναι άκυρη, αν δεν έχει προηγηθεί άδεια από την τράπεζα της Ελλάδος, στην περίπτωση που αυτός προς τον οποίο γίνεται η μεταβίβαση αποκτά ή συμπληρώνει το 10% των μετοχών. Η μόνη εξαίρεση είναι όταν υπάρχει κληρονομικό δικαίωμα ή γονική παροχή.

Άδεια λειτουργίας της εταιρείας

Στις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων χορηγείται επίσης και ειδική άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η άδεια λειτουργίας παρέχεται πριν από την χορήγηση της άδειας σύστασης της εταιρείας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζει τους όρους χορήγησης της άδειας λειτουργίας. Αυτό βέβαια θα μπορούσε να δημιουργήσει σε κάποιους το ερώτημα αν η έκδοση άδειας από την τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί περιορισμό της οικονομικής ελευθερίας του ατόμου. Στην περίπτωση μας επηρεάζεται η λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας.

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ FACTORING

Οι λογιστικές εγγραφές που ακολουθεί μια εταιρία factoring βασίζονται στο λογιστικό σχέδιο των τραπεζών.

A. FACTORING ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΓΩΓΗ

1.ΕΙΝΑΙ Η ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
30.....ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Χ	50	
70.... ΠΩΛΗΣΕΙΣ		42
54.... ΦΠΑ		8

ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΙΜ.Νο.....

6 ΟΤΑΝ Η ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑΝ ΕΚΧΩΡΕΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΦΑΚΤΟΡΑ

30..... 01 ΦΑΚΤΟΡΑΣ	50	
30..... ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Χ		50

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟΝ ΦΑΚΤΟΡΑ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

3. ΟΤΑΝ ΕΙΣΠΡΑΤΤΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΚΤΟΡΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΕΝΑ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΩΣΤΕ ΝΑ ΤΑ ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΜΕ ΜΕΤΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΕΛΑ ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ (ΕΠΟΜΕΝΗ ΕΓΓΡΑΦΗ)

38..... ΧΡΗΜΑΤ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	30	
30....02 ΛΟΓ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ		30

ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΦΑΚΤΟΡΑ

4. ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΜΕ ΤΑ ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΜΕ ΠΕΡΑΣΕΙ ΣΤΟΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΕΛΑ ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ ΓΙΑ ΝΑ ΚΛΕΙΣΕΙ

30.....02 ΛΟΓ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	30	
30.....01 ΦΑΚΤΟΡΑΣ		30

_____ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΕΛΑ ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ _____

5. ΑΝΟΙΓΩ ΕΝΑΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΕΠΗΠΛΕΟΝ ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΝΑΩ ΤΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΜΟΥ ΣΤΕΛΝΕΙ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΠΕΡΑΣΩ ΣΤΟΝ 30...02 ΚΑΙ ΚΑΤΟΠΙΝ ΣΤΗΝ ΚΑΡΤΕΛΑ ΤΟΥ ΩΣΤΕ ΝΑ ΞΕΡΩ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

65..... ΤΟΚΟΙ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	10	
54..... ΦΠΑ	1.8	
30..... 03 ΦΑΚΤΟΡΑΣ		11.8

_____ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ Νο... ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ _____

B. FACTORING ΜΕ ΑΝΑΓΩΓΗ

1.ΕΙΝΑΙ Η ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

30..... ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Χ	50	
70.... ΠΩΛΗΣΕΙΣ		42
54.... ΦΠΑ		8

_____ ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΙΜ.Νο.... _____

2.ΕΙΝΑΙ Η ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑΝ ΕΚΧΩΡΕΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑ Α ΣΤΟΝ ΦΑΚΤΟΡΑ

30..... 01 ΦΑΚΤΟΡΑΣ	50	
30..... ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Χ		50

_____ ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟΝ ΦΑΚΤΟΡΑ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ _____

3. ΟΤΑΝ ΕΙΣΠΡΑΤΤΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΚΤΟΡΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΕΝΑ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΩΣΤΕ ΝΑ ΤΟΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΟΥΜΕ ΑΡΓΟΤΕΡΑ

38..... ΧΡΗΜΑΤ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	30	
53.98..... ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥ ΥΠΟΧ		30

_____ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ
_____ ΦΑΚΤΟΡΑ _____

4. ΟΤΑΝ Ο ΦΑΚΤΟΡΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΙ ΕΙΣΕΠΡΑΞΕ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΟΤΕ ΑΥΤΗ «ΞΕΧΡΕΩΝΕΙ» ΤΟΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΡΤΕΛΑ ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ

53.98..... ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠ ΥΠΟΧΡ	10	
30....01 ΦΑΚΤΟΡΑΣ		10

_____ ΤΟ ΠΟΙΟ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΠΟΙΟ ΠΟΥ Ο ΦΑΚΤΟΡΑΣ
_____ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΟΤΑΝ ΕΙΣΕΠΡΑΞΕ _____

5. ΟΤΑΝ ΜΕ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΕΙ Ο ΦΑΚΤΟΡΑΣ ΠΕΡΝΑΩ ΤΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΦΠΑ ΠΟΥ ΘΑ ΜΟΥ ΣΤΕΙΛΕΙ ΣΤΟΝ 53.98 ΩΣΤΕ ΝΑ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΣΑΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΙ ΟΤΑΝ ΤΟ ΕΞΟΦΛΗΣΩ ΝΑ ΤΟ ΧΡΕΩΣΩ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΠΟΣΟ

65..... ΤΟΚΟΙ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	10	
54..... ΦΠΑ	1.8	

53.98..... ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡ ΥΠΟΧΡ	11.8
---------------------------------	------

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ Νο... ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ

Γ. ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΦΑΚΤΟΡΑ

ΕΙΝΑΙ Η ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

20.....ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	50	
70..... FACTORING		42
54....ΦΠΑ		8

ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΙΜ.Νο....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ FACTORING

Α. Για την εθνική οικονομία

Για κάθε εθνική οικονομία το Factoring αποτελεί εργαλείο, με το οποίο επιτυγχάνονται πολλοί και διάφοροι στόχοι στους τομείς, ιδίως, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, του εξαγωγικού εμπορίου, των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, του ελέγχου της πίστωσης και της φοροδιαφυγής. Συγκεκριμένα, η οικονομική του σημασία για την εθνική οικονομία έγκειται, κυρίως, στα ακόλουθα.

I. Οικονομική υποβοήθηση παραγωγικών κλάδων

Με το Factoring παρέχεται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με υγιές οικονομικό υπόβαθρο και αυξητικές παραγωγικές τάσεις, μια συμφέρουσα εναλλακτική ή συμπληρωματική διέξοδος χρηματοδότησης τους, ιδιαίτερα σε περιόδους μεγάλου πληθωρισμού ή όταν αντιμετωπίζουν δυσχέρειες πρόσβασης στην παραδοσιακή τραπεζική χρηματοδότηση. Η χρηματοδοτική αυτή διέξοδος συνοδεύεται επιπλέον από ασφάλιση κινδύνων και παροχή άλλων υπηρεσιών, που θα έπρεπε, διαφορετικά, να τις επωμισθούν οι ίδιες οι επιχειρήσεις, σε βάρος της παραγωγής και της διάθεσης των προϊόντων τους.

Εξάλλου, η χρηματοδότηση κατευθύνεται πλέον με το Factoring ελεγχόμενα σε επιχειρήσεις με πραγματικές ανάγκες και πλήρη δυνατότητα αξιοποίησής της. Έτσι αποφεύγεται η δημιουργία υπερχρεωμένων και προβληματικών επιχειρήσεων από κακή διαχείριση τραπεζικών, ιδίως, πιστώσεων.

II. Προώθηση εξαγωγών

Στο εξαγωγικό εμπόριο, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παύουν πλέον με το Factoring να διακατέχονται από την ανασφάλεια και τον σκεπτικισμό, που οδηγούνταν δικαιολογημένα από την άγνοια του αλλοδαπού δικαίου και των εμπορικών συνηθειών της χώρας εισαγωγής, από τα προβλήματα των νομισματικών ισοτιμιών, τις καθυστερούμενες αποστολές χρημάτων, τις ελλειπείς γλωσσικές γνώσεις και τις μακρές προθεσμίες πληρωμών. Έτσι το Factoring αναδεικνύεται μεταξύ άλλων, και σε εργαλείο προώθησης των εξαγωγών.

III. Δημιουργία νέων και ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων

Με το Factoring παρέχεται η δυνατότητα σε πιστωτικά ιδρύματα, παράλληλα με τις κύριες τραπεζικές δραστηριότητές τους, και σε χρηματοδοτικά ιδρύματα αποκλειστικού σκοπού (εταιρίες Factoring) να αναπτύξουν μια καινούρια επιχειρηματική δραστηριότητα, προς όφελος τόσο των ιδίων και των πελατών τους, όσο και της απασχόλησης του εργατικού δυναμικού του τόπου τους.

Ας σημειωθεί ότι το Factoring, από τη στιγμή της διεθνοποίησης του, αποτελεί πλέον αναγκαιότητα για μια χώρα, που επιδιώκει να αποφύγει την αφαίμαξη της οικονομίας της και να επιτύχει τη βιομηχανική της ανάπτυξη, την τόνωση των εμπορικών της συναλλαγών και την αντοχή του τραπεζικού της συστήματος.

IV. Καταπολέμηση φοροδιαφυγής και παραοικονομίας

Με το Factoring, τέλος, ελαχιστοποιούνται οι περιπτώσεις αφανών συναλλαγών και, κατά συνέπεια, καταπολεμάτε η φοροδιαφυγή. Παράλληλα, οι χρηματοδοτικές διέξοδοι, που προσφέρει, συντελούν στην καταστολή της παραοικονομίας.

B. Για τους πράκτορες

I. Κερδοφόρα δραστηριότητα

Για τους πράκτορες - εταιρίες Factoring και τράπεζες - το Factoring αποτελεί μια κερδοφόρα δραστηριότητα, που προσφέρει λύσεις σε συγκεκριμένες χρηματοδοτικές, ασφαλιστικές και διαχειριστικές ανάγκες αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων.

Το κέρδος των πρακτόρων συνιστάται, αφενός μεν στην προμήθεια, που συμφωνούν και λαμβάνουν κατά ορισμένο πάγιο ποσοστό σε κάθε τιμολογιακή απαίτηση, που τους εκχωρεί ο προμηθευτής, για την ανάληψη του κινδύνου αφερεγγυότητας του οφειλέτη και τη διαχείριση - είσπραξη της απαίτησης, αφετέρου δε στους τόκους επί των ποσών, που καταβάλλονται στον προμηθευτή, ως προκαταβολή ή προεξόφλημα, έναντι των απαιτήσεών του. Είναι φανερό πως, όσο μεγαλύτερος είναι ο κύκλος εργασιών του προμηθευτή, τόσο περισσότερο προσοδοφόρο καθίσταται το Factoring για τον πράκτορα.

II. Παροχή ολοκληρωμένης και ανταγωνιστικής τραπεζικής εξυπηρέτησης

Η χρηματοδοτική, ιδιαίτερα, λειτουργία του Factoring, ως ευχέρεια πρόσθετης χρηματοδότησης μιας επιχείρησης σε κεφάλαια κίνησης, ενδιαφέρει πρωτίστως το τραπεζικό σύστημα για λόγους ανταγωνιστικούς. Για το λόγο αυτό, σε παγκόσμια κλίμακα, οι πράκτορες είναι συνήθως θυγατρικές εταιρίες τραπεζών ή οι ίδιες οι τράπεζες.

Οι τράπεζες επιτυγχάνουν, έτσι, να διατηρούν την πελατεία τους προσφέροντας σ' αυτήν μια πιο ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση και την πλέον συμφέρουσα λύση για κάθε συγκεκριμένη ανάγκη. Ταυτόχρονα, διευρύνοντας τις δραστηριότητές τους, προσελκύουν νέους πελάτες, που θα προσφύγουν και σε άλλες, επωφελής γι' αυτές, τραπεζικές εργασίες. Αποκτούν, τέλος, τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να εκμεταλλευθούν στη συνέχεια, σε όλες τις συναλλαγές τους, ένα έγκυρο και καλά ενημερωμένο αρχείο πληροφοριών για μελλοντικούς πελάτες.

Γ. Για τους προμηθευτές

Ι. Πλεονεκτήματα

Για την κατάλληλη για Factoring μικρομεσαία επιχείρηση η προσφυγή στο θεσμό παρουσιάζει πολλά και σημαντικά οικονομικά πλεονεκτήματα, που αφορούν κυρίως τη ρευστότητα και την αποδοτικότητα της επιχείρησης, την ασφάλεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας και, επακόλουθα, την επιχειρηματική ανεξαρτησία.

- **Εξασφάλιση ρευστότητας και συνέπειες**

Με το Factoring απελευθερώνεται το κεφάλαιο, που συνδέεται με τις απαιτήσεις, πολύ πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες, και τίθεται στη διάθεση της επιχείρησης, που εξασφαλίζει έτσι ρευστότητα. Οι συνέπειες του γεγονότος αυτού είναι κυρίως, οι εξής:

α. Η επιχείρηση αποκτά οικονομική ευελιξία, αφού με τη χρηματοδότηση του Factoring

(1) καθιστάτε περιττή η αναζήτηση αναγκαίων -ιδίως, σε περιπτώσεις αυξήσεως του κύκλου εργασιών - παραδοσιακών τραπεζικών πιστώσεων, στις οποίες άλλωστε μπορεί να αποκλείεται η πρόσβαση, εξαιτίας της έλλειψης εμπραγμάτων ή άλλων ασφαλειών ή της εξάντλησης των πιστωτικών ορίων,

(2) ορθολογικοποιείται η λήψη και η χρήση της χρηματοδότησης, ευρισκόμενη πάντα σε αντιστοιχία προς τον κύκλο εργασιών, δηλαδή, προς τις πραγματικές ανάγκες της επιχείρησης,

(3) δεν επηρεάζεται πλέον οικονομικά η επιχείρηση από τυχόν επιφυλάξεις ή τις καθυστερήσεις πληρωμής των απαιτήσεων και

(4) αποκτά την δυνατότητα να προβλέπει τη διάρκεια τυχόν αναπόφευκτων πιστώσεων.

β. Ισχυροποιείται η διαπραγματευτική θέση της επιχείρησης απέναντι στους προμηθευτές της. Η ρευστότητα, που της εξασφαλίζει το Factoring, της παρέχει τη δυνατότητα

- (1) να κάνει χρήση εκπτώτικων προνομίων,
- (2) να επιτυγχάνει καλύτερους όρους αγοράς,
- (3) να προμηθεύεται εγκαίρως εμπορεύματα, που υπόκεινται σε διακυμάνσεις τιμών.

γ. Παράλληλα ή στη θέση των παραπάνω δυνατοτήτων, η επιχείρηση έχει την ευχέρεια να επιστρέψει ξένα κεφάλαια, που προκαλούν αυξημένη οικονομική επιβάρυνσή της.

δ. Εκμεταλλευόμενη την οικονομική της ανεξαρτησία η επιχείρηση μπορεί να παύσει πλέον να παρέχει πιστωτικά προνόμια στους δικούς της οφειλέτες.

ε. Η συνέχιση της σχέσεως του Factoring για μεγάλα χρονικά διαστήματα δημιουργεί στην επιχείρηση μια σχετικά σταθερή ρευστότητα, παγίωση των προνομίων απέναντι στους προμηθευτές της και μείωση των δαπανών χρηματοδότησής της από τον πράκτορα. Έτσι, όταν οι δαπάνες αυτές εμφανίζονται μικρότερες από τις απαιτούμενες δαπάνες χρηματοδότησής της από άλλες πηγές, το Factoring γίνεται πλέον συμφέρον ακόμα και για επενδυτικούς σκοπούς.

- **Αποδοτικότητα της επιχείρησης**

α. Η εισπρακτική διαδικασία, που ακολουθεί ο πράκτορας, απαλλαγμένη από τον υποκειμενισμό της τακτικής του προμηθευτή, αποφέρει έσοδα π.χ. από τόκους υπερημερίας ή έξοδα οχλήσεων από τα οποία ο προμηθευτής εκτός Factoring συνήθως παραιτείται, θέλοντας να αποφύγει τυχόν δυσαρέσκειες και απώλειες πελατών.

β. Διευκολύνεται ο οικονομικός σχεδιασμός και ο προγραμματισμός της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προμηθευτή, αφού εκλείπει πλέον η

ανασφάλεια στην εισπραξη των απαιτήσεων και η ανάγκη δέσμευσης περιουσίας από πρόνοια για επισφαλείς απαιτήσεις.

γ. Αλλάζει η δομή των οικονομικών καταστάσεων - ιδίως, του ισολογισμού της επιχείρησης. Οι απαιτήσεις μετατρέπονται σε διαθέσιμα κεφάλαια. Το γεγονός αυτό μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο σε ελέγχους της ικανότητας και στην αξιοπιστία της επιχείρησης. Αλλάζει, επίσης, η σχέση μεταξύ ιδίων και ξένων κεφαλαίων, αφού σε αντιστοιχία προς το κέρδος παρουσιάζεται σαφώς με υψηλότερη απόδοση.

δ. Εφόσον η καταλληλότητα της επιχείρησης για Factoring έχει κριθεί σωστά και έχει γίνει, επίσης, σωστή επιλογή του κατάλληλου είδους Factoring, θα προκύψει σημαντική ωφέλεια, από τις ασφαλιστικές υπηρεσίες του πράκτορα, αφού πλέον η επιχείρηση δεν θα υφίσταται ζημιές από επισφαλείς απαιτήσεις. Θα βαρύνεται μόνο με την προμήθεια του πράκτορα, η οποία, για να προκύψει η ωφέλεια, πρέπει απλώς να είναι μικρότερη, σε ετήσια βάση, από το σύνολο των ανείσπρακτων, από αφερεγγυότητα των οφειλετών, απαιτήσεων, πριν από το Factoring. Ωφέλεια θα προκύψει, επίσης, και από τις διαχειριστικές υπηρεσίες, αφού μ' αυτές καθίσταται δυνατή η εξοικονόμηση δαπανών, που θα ήταν, διαφορετικά, αναγκαίες για τη λογιστική και νομική παρακολούθηση των απαιτήσεων. Αρκεί, και στην περίπτωση αυτή, η προμήθεια, που καταβάλλεται στον πράκτορα, να είναι μικρότερη από τις εξοικονομούμενες δαπάνες.

ε. Η επιχείρηση μπορεί να εκμεταλλεύεται προς όφελος της τις πληροφορίες που αντλεί ο πράκτορας από τους ελέγχους της φερεγγυότητας των οφειλετών και την διαδικασία εισπράξεως των απαιτήσεων. Εκτιμά, έτσι, ακριβέστερα τη δυνατότητα ασφαλούς ανάπτυξης του κύκλου εργασιών της και συντονίζει πληρέστερα τα προγράμματα παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων της, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες σχέσεις αγοράς, αποφεύγοντας επισφαλείς συναλλαγές, ανταποκρινόμενη αμέσως σε μεγάλες παραγγελίες, για τις οποίες, προηγουμένα, θα είχε επιφυλάξεις ή θα καθυστερούσε την εκτέλεση.

Αποκτώντας, επίσης, ίδια γνώση των σχέσεων στην αλλοδαπή, μέσω της ανταποκρίτριας εταιρίας Factoring, μπορεί να επιχειρεί ακόμα μεγαλύτερη επέκταση των εξαγωγικών της δραστηριοτήτων.

στ. Με το Factoring επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ρευστότητα στο εξαγωγικό, ιδίως, εμπόριο, σε σύγκριση με την παραδοσιακή πρακτική της πίστωσης έναντι εξασφαλιστικής εκχώρησης των απαιτήσεων, οι οποίες εκτιμώνται, στα πλαίσια της τελευταίας, σε πολύ μικρότερη αξία από την ονομαστική τους.

ζ. Καθίστανται δυνατές οι εξαγωγές και σε περιπτώσεις, στις οποίες οι εισαγωγείς δυσκολεύονται να παρέχουν ενέγγυες πιστώσεις.

η. Διευκολύνεται η δραστηριοποίηση θυγατρικών εταιριών και ατομικών επιχειρήσεων αλλοδαπών φορέων σε τρίτη χώρα, χωρίς να είναι αναγκαία η απόκτηση γνώσεων για τη φερεγγυότητα και την εν γένει συναλλακτική συμπεριφορά των αγοραστών.

θ. Το Factoring δημιουργεί μια βελτιωμένη ηθική πληρωμών εκ μέρους των οφειλετών, ως συνέπεια της αυστηρής τακτικής που ακολουθεί ο πράκτορας στη διαχείριση και στην είσπραξη των απαιτήσεων.

- **Ασφάλεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας**

α. Η ασφαλιστική λειτουργία του Factoring καθιστά βέβαια την είσπραξη των απαιτήσεων, αφού ο σχετικός κίνδυνος αναλαμβάνεται από τον πράκτορα. Η ασφάλεια προσφέρει στην επιχείρηση ευκαιρίες πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών και σε περιπτώσεις, όπου δεν ήταν δυνατό να αποτιμηθεί ο οικονομικός κίνδυνος.

Εξάλλου, ακόμα και η χρήση της δυνατότητας του πράκτορα, να αρνείται την ανάληψη επισφαλών απαιτήσεων, ωφελεί τελικά την επιχείρηση, που μαθαίνει να αποφύγει τις επικίνδυνες συναλλαγές, οι οποίες μακροπρόθεσμα θα μπορούσαν να της προκαλέσουν ανεπανόρθωτες ζημιές.

Απαλλάσσεται, τέλος, η επιχείρηση από την οχληρή αναγκαιότητα να εκτιμά κάθε φορά τους κινδύνους, που ελλοχεύουν στις διάφορες συναλλαγές της, ή να αναζητά εσπευσμένα, κατά περίπτωση, αξιολογικές εκθέσεις τρίτων ειδημόνων.

β. Ενώ, κάτω από τις σημερινές οικονομικές συνθήκες της συνεχούς επέκτασης των προθεσμιών πληρωμής στις συναλλαγές, αυξάνονται οι κίνδυνοι μη πληρωμής των απαιτήσεων, το Factoring εξασφαλίζει πλήρη κάλυψη των σχετικών κινδύνων για τον προμηθευτή, ενώ οι συνήθεις ασφαλίσεις πιστώσεων καλύπτουν μόνο ένα ποσοστό 70- 80% των απωλειών, στα πλαίσια των συμφωνημένων ορίων.

- **Επιχειρηματική ανεξαρτησία και εξοικονόμηση δαπανών**

α. ο Φορέας της επιχείρησης (προμηθευτής) αποδεσμεύεται από τα καθήκοντα της συνεχούς μέριμνας γη την εξεύρεση των μέσων χρηματοδότησης των εργασιών της και τη λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη των απαιτήσεων. Έτσι, μπορεί να αφοσιωθεί πληρέστερα στους κύριους επιχειρηματικούς στόχους, της παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων ή της επέκτασης και βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών της επιχείρησής του.

β. Με τη διαχειριστική λειτουργία του Factoring καθίσταται περιττή η διατήρηση ιδιαίτερων τμημάτων πίστεως και λογιστικής παρακολούθησης και είσπραξης των απαιτήσεων στην επιχείρηση. Η επιχείρηση εξοικονομεί, έτσι, σημαντικές δαπάνες, που θα απαιτούνταν διαφορετικά για εκτιμήσεις, διαχείριση, οχλήσεις και δικαστικές επιδιώξεις είσπραξης των απαιτήσεων, καθώς επίσης και για υψηλές συνήθως αμοιβές εξειδικευμένου προσωπικού. Επιπλέον, η επιχείρηση μπορεί να επαναπαύεται ότι οι υποθέσεις της βρίσκονται σε έμπειρα χέρια.

γ. Ο πράκτορας, με τα ενημερωμένα αρχεία του, τις διασυνδέσεις του και τις, κατά κανόνα, σύγχρονες ηλεκτρονικές του μονάδες επεξεργασίας δεδομένων,

είναι πάντα σε πολύ καλύτερη θέση να παρέχει στην επιχείρηση με κάθε δυνατή ακρίβεια οποιαδήποτε επιθυμητή στατιστική ή αξιολογική πληροφορία για τις συναλλαγές της, ώστε η τελευταία να μην χρειάζεται πλέον να ασχολείται ειδικά και να επενδύει δικά της κεφάλαια σε πληροφοριακής φύσεως δραστηριότητες.

δ. Σε χώρες, όπου ισχύει ο φόρος επιτηδεύματος και η τραπεζική πίστωση από φορολογικής απόψεως θεωρείται ως κεφάλαιο, ενώ οι τόκοι της ως εισόδημα, με αποτέλεσμα να υπολογίζεται φόρος και επ' αυτής, το Factoring προσφέρει στην επιχείρηση μια σημαντική εξοικονόμηση φόρων, αφού από το ένα μέρος δεν αποτελεί τραπεζική πίστωση, από το άλλο δε η ρευστότητα, που εξασφαλίζει στην επιχείρηση, μπορεί να μειώσει δραστικά το ύψος οποιωνδήποτε άλλων αναγκαίων πιστώσεων.

II. Μειονεκτήματα

Ως μειονεκτήματα του Factoring για τις επιχειρήσεις αναφέρονται κυρίως ορισμένα προβλήματα, που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του και συνήθως οφείλονται σε κακές εκτιμήσεις ή εσφαλμένη τακτική των μερών.

- **Το πρόβλημα του «βελουδένιου γαντιού»**

Εξαιτίας της σκληρής διαδικασίας εισπράξεων των απαιτήσεων, που εφαρμόζει ο πράκτορας, είναι δυνατό να διαταραχθούν οι καλές σχέσεις μεταξύ επιχείρησης και οφειλετών - αγοραστών, με τελικό αποτέλεσμα την απώλεια πελατείας.

Ωστόσο, το μειονέκτημα αυτό - που ονομάστηκε πρόβλημα του «βελουδένιου γαντιού», από την ήπια στάση, που συνήθως τηρούν οι επιχειρήσεις έναντι των πελατών - οφειλετών τους, σε αντίθεση με τη στάση του πράκτορα - εύκολα μετριάζεται από την προσπάθεια, που καταβάλλει προς συμφέρον του ο ίδιος ο πράκτορας, να λαμβάνει υπόψη του τις σχέσεις αυτές. Βέβαια αυτό συμβαίνει κυρίως στην ομάδα των μεσαίων και των μεγάλων, πλην όμως δύστροπων

πελατών. Στην ομάδα αυτή έχουν καταγραφεί και αποχωρήσεις πελατών γι' αυτό ακριβώς των λόγους.

Διευκρινίζεται ότι τους μικρούς δύστροπούς πελάτες ούτε η επιχείρηση - πελάτης τους θέλει, ούτε ο factor τους επιζητά, αντίθετα με τους μεσαίους-μεγάλους πελάτες που και οι δύο πλευρές επιζητούν να τους κρατήσουν.

- **Το πρόβλημα αυτό της σύγχυσης με την παροχή πιστώσεως έναντι εκχωρήσεως απαιτήσεων**

Η ομοιότητα, που παρουσιάζει το Factoring με την παροχή πιστώσεως έναντι εκχωρήσεως απαιτήσεων, δημιουργεί συχνά σύγχυση, που έχει αντίκτυπο στη φήμη της επιχείρησης.

Πράγματι, στη λήψη πιστώσεως της μορφής αυτής καταφεύγει συνήθως μια επιχείρηση στα τελευταία στάδια της πιστοληπτικής της ικανότητας, όταν αντιμετωπίζει ήδη σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες και έχει εξαντλήσει τις δυνατότητες, που θα της επέτρεπαν τον τραπεζικό δανεισμό σε άλλη, εξασφαλιστική για τις τράπεζες, βάση. Η αμφισβήτηση της καλής οικονομικής κατάστασης (Standing) της επιχείρησης επηρεάζει με τη σειρά της αρνητικά τις πελατειακές σχέσεις της. Έτσι, η ομοιότητα της περιπτώσεως με το Factoring είναι πιθανό να δημιουργήσει το ίδιο πρόβλημα στις συμβαλλόμενες με τον πράκτορα επιχειρήσεις.

Το πρόβλημα αυτό, πάντως, αντιμετωπίζεται σχετικά εύκολα, με την ευρύτερη και πληρέστερη ενημέρωση του κοινού γύρω από το νέο θεσμό και τις δυνατότητές του, και βεβαίως, με την καθιέρωσή του γενικότερα στις συναλλαγές.

- **Το πρόβλημα της εξάρτησης**

Με το Factoring δημιουργείται μια ισχυρή σχέση εξάρτησης της επιχείρησης από τον πράκτορα. Οι υποχρεώσεις της απέναντι στους προμηθευτές και κάθε λογής πιστωτές της, ο προγραμματισμός των εργασιών της, η επιλογή των πελατών της, η πιστωτική και εκπτωτική πολιτική της απέναντί τους, η

λογιστική παρακολούθηση και η είσπραξη των απαιτήσεων, εξαρτώνται από τον πράκτορα. Ο τελευταίος προσδιορίζει πλέον καταλυτικά τη ρευστότητα και την αποδοτικότητα της επιχείρησης, την ασφάλεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την, κατά κυριολεξία, επιχειρηματική ανεξαρτησία. Αυτή η προοπτική εξάρτησης συνιστά συχνά από μόνη της ανασταλτικό παράγοντα της προσφυγής στο Factoring.

Αντικειμενικά, όμως, το πρόβλημα παρουσιάζεται όταν η επιχείρηση ή ο πράκτορας συμφωνήσουν ή επιδιώξουν μονομερώς τη λήξη της σχέσεως. Η απότομη διακοπή της είναι εκείνη, που μπορεί να δημιουργήσει το πρόβλημα της επαναπροσαρμογής της επιχείρησης στην πρότερα κατάσταση. Για το λόγο αυτό, στις συμβάσεις Factoring πρέπει να προβλέπεται ένα μεταβατικό στάδιο προσαρμογής, που θα ακολουθεί τη λήξη της σχέσεως, με συγκεκριμένες υποχρεώσεις του πράκτορα.

- **Το πρόβλημα της χρήσης της ρευστότητας**

Ο μεγαλύτερος οικονομικός κίνδυνος για την επιχείρηση είναι δυνατόν να απορреύσει από τη χρησιμοποίηση της ρευστότητας, που της εξασφαλίζει το Factoring, όχι ως κεφάλαιο κίνησης, αλλά για επενδυτικούς σκοπούς.

Μια τέτοια τακτική εκμηδενίζει τις ωφέλειες που θα μπορούσε να απολαύσει η επιχείρηση από το Factoring, αντισταθμίζοντας επίσης τις αυξημένες δαπάνες του. Η επιχείρηση οδηγείτε έτσι σε υποχρέωση, σε δραστική μείωση των κερδών και του κύκλου εργασιών της και, τελικά, σε καταγγελία της σχέσεως Factoring από τον πράκτορα, ο οποίος δεν θα έχει πλέον συμφέρον να τη συνεχίζει, εξαιτίας, τόσο της φθίνουσας αποδόσεώς της, όσο και της ανάγκης διαφυλάξεως του επαγγελματικού του γοήτρου.

- **Το πρόβλημα των επιχειρηματικών ζημιών**

Οι ίδιες όπως παραπάνω, συνέπειες επέρχονται και σε περιπτώσεις, που η επιχείρηση παρουσιάζει μόνιμες επιχειρηματικές απώλειες και σταθερή μείωση του κύκλου εργασιών της. Το Factoring αποτελεί, στις περιπτώσεις αυτές ένα ακόμα δυσβάστακτο βάρος, που δεν το ανέχεται η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Για το λόγο αυτό, έχει βάσιμα υποστηριχθεί πως το Factoring ουδέποτε μπορεί να αποτελέσει θεραπευτικό μέσο για προβληματικές επιχειρήσεις. Απευθύνεται πάντα σε υγιείς, με σταθερή ή ραγδαία ανάπτυξη μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με καλό πελατολόγιο και καλή ποιότητα προϊόντων ή υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ίδρυση υποκαταστημάτων και παροχή υπηρεσιών εκτός Ελλάδος

Η ελληνική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει γενικές διατάξεις για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων από ελληνικές επιχειρήσεις εκτός Ελλάδος, εκτός μόνον από τις διατάξεις, που αφορούν κυρίως την κίνηση κεφαλαίων, η οποία πλέον έχει απελευθερωθεί σε μεγάλο βαθμό.

Το άρθρο 15, όμως, του Ν.2076/92 θεσπίζει ορισμένες προϋποθέσεις όσον αφορά ειδικά την άσκηση της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ελληνικές ανώνυμες εταιρίες αυτού του σκοπού, όταν όμως είναι θυγατρικές εταιρίες πιστωτικών ιδρυμάτων και δραστηριοποιούνται στον ευρωπαϊκό χώρο, είτε μέσω εγκατάστασης υποκαταστήματος, είτε με την μορφή της παροχής υπηρεσιών. Τέτοιες προϋποθέσεις είναι, μεταξύ άλλων, η διατήρηση ιδίων κεφαλαίων στο ύψος του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου ή των πέντε εκατομμυρίων ECU, αν το ισότιμο τους σε δραχμές υπερβαίνει το ύψος του προβλεπόμενου ελάχιστου κεφαλαίου, η ύπαρξη αδείας λειτουργίας της μητρικής επιχείρησης στην Ελλάδα, η άσκηση της δραστηριότητας και στην Ελλάδα, η δήλωση της μητρικής επιχείρησης στην αρμόδια αρχή του κράτους υποδοχής περί της εις «ολόκληρον» ευθύνης της για τις υποχρεώσεις της θυγατρικής μετά όμως από συγκατάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, η κατοχή από τη μητρική του 90% των δικαιωμάτων ψήφου στη θυγατρική, η παροχή σχετικών πληροφοριών κ.λ.π..

Οι αλλοδαπές εταιρίες πρακτορείας επιχειρηματικών
απαιτήσεων

Γενικά

Όπως απορρέει από το κείμενο του νόμου 1905/90, τη δραστηριότητα της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων μπορούν να ασκήσουν στην Ελλάδα και αλλοδαπές εταιρίες με αυτόν τον σκοπό, εφόσον έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα.

«Αλλοδαπή» είναι βέβαια η εταιρία, που έχει συσταθεί σύμφωνα με κανόνες αλλοδαπού δικαίου, έχει την πραγματική της έδρα- δηλαδή, τον τόπο όπου πράγματι ασκείται η διοίκηση της - εκτός Ελλάδος και διέπεται από το αλλοδαπό δίκαιο, σύμφωνα με τη ΛΚ10.

Η εταιρία αυτή δεν χρειάζεται να είναι ανώνυμη ή έστω αντίστοιχης προς την ανώνυμη εταιρικής μορφής του αλλοδαπού δικαίου. Δεν χρειάζεται, επίσης, να έχει ως αποκλειστικό σκοπό την άσκηση της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων. Αρκεί οποιασδήποτε μορφής «εταιρία»-συνεπώς, όχι φυσικό πρόσωπο-, η οποία να μπορεί κατά το δίκαιο, που τη διέπει, να ασκεί την εν λόγω δραστηριότητα, έστω και σε συνάρτηση με άλλες κύριες ή παρεπόμενες δραστηριότητες. Η «αποκλειστικότητα» του σκοπού δεν αποτελεί- τουλάχιστον, κατά το λεκτικό νόημα της σχετικής διατάξεως- προϋπόθεση για την άσκηση δραστηριότητας στην Ελλάδα. Εξάλλου, θα βρισκόταν σε προφανή αντίθεση προς την κοινοτική νομοθεσία για την ελευθερία εγκατάστασης.

Για την άσκηση της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων στην Ελλάδα από αλλοδαπή εταιρία, χρειάζεται πάντως «εγκατάσταση», δηλαδή μια μόνιμη παρουσία της αλλοδαπής εταιρίας στην χώρα μας για την επιδίωξη του σκοπού της. Η εγκατάσταση αυτή μπορεί γενικά να πραγματοποιηθεί με ίδρυση

θυγατρικής εταιρίας στην Ελλάδα ή με ίδρυση υποκαταστήματος ή πρακτορείου. Δυνατή είναι, επίσης, υπό όρους και η παροχή υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση.

Ειδικά θέματα πρακτόρων

I. Φορολογική μεταχείριση

Οι εργασίες «που αφορούν την πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων που ενεργείται από τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τις εργασίες αυτές» υπάγονται στο φορολογικό καθεστώς του Φ.Π.Α

Ο πράκτορας αναλαμβάνει συνήθως τις απαιτήσεις και τις εισπράττει ως δικές του. Σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις:

1. Στο φορολογικό καθεστώς του Φ.Π.Α υπάγεται το σύνολο προσφερόμενων υπηρεσιών, ανεξάρτητα από την ιδιαίτερη ονοματολογία τους ή τις αντίστοιχες συμβάσεις, που συνάπτονται στα πλαίσια του θεσμού. Με εξαίρεση μόνο τα τυχόν πάγια τέλη επί συμβάσεων ή εγγράφων.

2. Υποκείμενες στο Φ.Π.Α είναι τόσο οι εταιρίες που ασκούν στην Ελλάδα τη δραστηριότητα της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, όσο και οι τράπεζες.

3. Ως φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του Φ.Π.Α λαμβάνονται υπ' όψιν όλα τα ακαθάριστα έσοδα των παραπάνω φορέων από την άσκηση της σχετικής δραστηριότητας χωρίς καμία έκπτωση, με εξαίρεση το σχετικό φόρο ο οποίος είναι σήμερα 19%.

II. Ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό

Στα πλαίσια της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων η πρακτική αυτή είναι συναφής προς την λειτουργία του θεσμού, αφού από οικονομικούς

λόγους έναντι του οφειλέτη δεν υφίσταται λήψη ασφαλειών. Έτσι ο φορέας αυτής της δραστηριότητας (τράπεζες - ανώνυμες εταιρίες) υπόκεινται σε αυξημένους κινδύνους, η επίλυση των οποίων μπορεί εύκολα να κλονίζει την περιουσιακή τους κατάσταση. Για την κάλυψη των κινδύνων αυτών επιτρέπεται στους φορείς να δημιουργούν ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό. Το αποθεματικό αυτό σχηματίζεται από έκπτωση έως και 1,5% επί του ετήσιου ύψους των ποσών που ο φορέας έχει προεξοφλήσει, έναντι απαιτήσεων που έχει αναλάβει να εισπράξει από εξαγωγική δραστηριότητα χωρίς δικαίωμα αναγωγής και έως 1 % επί του μέσου ετήσιου ύψους των ποσών με δικαίωμα αναγωγής από το σύνολο των ακαθάριστων κερδών. Η έκπτωση γίνεται με ελεύθερη εκτίμηση του αναλαμβανόμενου κινδύνου εκ μέρους των φορέων, το αποθεματικό δε που σχηματίζεται δεν αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες επισφαλείς απαιτήσεις. Το ύψος του δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των ανώνυμων εταιριών ή το ¼ του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των τραπεζών που ασκούν την ίδια δραστηριότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

**ΕΤΑΙΡΙΕΣ FACTORING ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ,
FORFAITING****Ο τζίρος του Factoring στις χώρες του κόσμου (σε εκατομμύρια ΕΥΡΩ)**

Αριθμός εταιριών	ΕΥΡΩΠΗ	Εγχώριος	Διεθνές	Σύνολο
3	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	2,598	334	2,932
4	ΒΕΛΓΙΟ	9,500	2,000	11,500
3	ΚΥΠΡΟΣ	2,000	35	2,035
5	ΤΣΕΧΙΑ	1,600	280	1,880
9	ΔΑΝΙΑ	3,570	2,000	5,570
15	ΕΣΘΟΝΙΑ, ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ, ΛΕΤΟΝΙΑ	2,012	250	2,262
4	ΦΙΛΑΝΔΙΑ	8,545	265	8,810
20	ΓΑΛΛΙΑ	68,200	5,000	73,200

18	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	27,131	7,951	35,082
10	ΕΛΛΑΔΑ	3,500	180	3,680
17	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	1,080	62	1,142
1	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	0	25	25
9	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	8,800	50	8,850
45	ΙΤΑΛΙΑ	124,510	8,000	132,510
1	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	237	20	257
5	Netherlands	16,000	1,500	17,500
9	ΝΟΡΒΗΓΙΑ	6,800	825	7,625
10	ΠΟΛΩΝΙΑ	2,450	130	2,580
9	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	11,828	353	12,181
6	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	90	135	225
7	ΡΩΣΙΑ	470	15	485
6	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	296	88	384
4	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	140	30	170
20	ΙΣΠΑΝΙΑ	36,443	1,043	37,486

10	ΣΟΥΗΔΙΑ	9,560	1,300	10,950
5	ΕΛΒΕΤΙΑ	1,298	216	1,514
100	ΤΟΥΡΚΙΑ	4,200	1,130	5,330
110	ΑΓΓΛΙΑ	158,270	2,500	160,770
465	Σύνολο	511,218	35,717	546,935

Αριθμός εταιριών	ΑΜΕΡΙΚΗ	Εγχώριος	Διεθνές	Σύνολο
4	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	65	5	70
35	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	12,000	40	12,040
56	ΚΑΝΑΔΑΣ	2,131	1,030	3,161
30	ΧΙΛΗ	3,300	200	3,500
20	Costa Rica	180	5	185
7	ΚΟΥΒΑ	30	63	93
4	El Salvador	100	2	102

11	ΜΕΞΙΚΟ	4,435	100	4,535
4	ΠΑΝΑΜΑΣ	160	0	160
213	Η.Π.Α	77,496	3,200	80,696
384	Σύνολο	99,897	4,645	104,542

Αριθμός εταιριών	ΑΦΡΙΚΗ	Εγχώριος	Διεθνές	Σύνολο
3	ΜΑΡΟΚΟ	130	30	160
9	ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	5,350	120	5,470
3	ΤΥΝΗΣΙΑ	160	50	210
15	Σύνολο	5,640	200	5,840

Αριθμός εταιριών	ΑΣΙΑ	Εγχώριος	Διεθνές	Σύνολο
12	ΚΙΝΑ	2,400	240	2,640
10	Hong Kong	2,000	1,250	3,250

1	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	1	0	1
6	ΙΝΔΙΑ	1,500	115	1,615
2	ΙΣΡΑΗΛ	20	170	190
15	ΙΑΠΩΝΙΑ	60,000	550	60,550
1	ΛΙΒΑΝΟΣ	35	0	35
12	ΜΑΛΑΙΣΙΑ	690	28	718
2	Oman	10	0	10
1	Saudi Arabia	50	0	50
11	Singapore	2,060	375	2,435
1	ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	0	38	38
4	Sri Lanka	94	8	102
20	Taiwan	11,700	4,300	16,000
16	ΤΑΪΛΑΝΔΗ	1,400	25	1,425
1	ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΗΡΑΤΑ	36	1	37
115	Σύνολο	81,996	7,100	89,096

Αριθμός εταιριών	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	Εγχώριος	Διεθνές	Σύνολο
20	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	13,656	60	13,716
4	ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	250	13	263
24	Σύνολο	13.906	73	13,979

1003	ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΝΟΛΟ	712,657	47,735	760,392
------	------------------	---------	--------	---------

ΠΗΓΗ: Factors Chain International

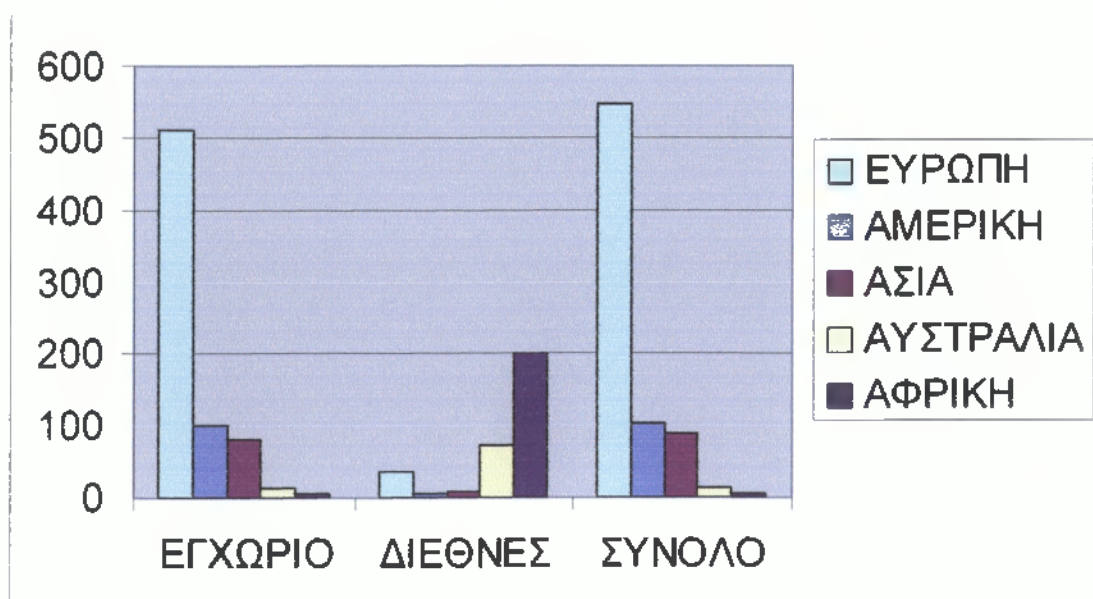
Όπως βλέπουμε από τους παραπάνω πίνακες οι οποίοι παρουσιάζουν τον τζίρο του εγχώριου και του διεθνούς factoring (εκατομμύρια ευρώ) σε όλες τις χώρες του κόσμου.

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα η Ευρώπη καταλαμβάνει την πρώτη θέση από τις Ηπείρους του κόσμου με 546.935 εκατομ. Ευρώ στο σύνολο του εγχώριου και του διεθνούς factoring, στην οποία τα μεγαλύτερα ποσά κατέχουν πρώτη η Αγγλία με 160.770, δεύτερη η Ιταλία με 132.510 και Τρίτη η Γαλλία με 73.200. η Ελλάδα βρίσκεται στα 3.680 καταλαμβάνοντας μια μέτρια θέση στην παγκόσμια αγορά.

Στην δεύτερη θέση των Ηπείρων βρίσκεται η Αμερική με τζίρο 104.542 εκ. ευρώ και με πρώτη χώρα φυσικά τις Η.Π.Α. με τζίρο 80.696 εκ. ευρώ. Ακολουθεί η Ασία με τζίρο 89.096 και μακράν προ φυσικά την Ιαπωνία με 60.550, και τέλος η Αυστραλία με τζίρο 13.979 και η Αφρική με τον λιγότερο τζίρο φυσικά 5.840 εκ. ευρώ.

Όλα τα παραπάνω φαίνονται και στο [διάγραμμα Α](#)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Α

ΠΗΓΗ: FC

*Για την αμοιβή του πράκτορα και τη λήξη της συμβάσεως factoring***1. Η αμοιβή του πράκτορα**

Ο πράκτορας αναλαμβάνει να παρέχει στον προμηθευτή «υπηρεσίες σχετικές με την παρακολούθηση και είσπραξη» απαιτήσεών του «έναντι αμοιβής». Προσδίδεται καθαρά οικονομική και όχι νομική σημασία, αφού «σχετικές» υπηρεσίες δεν αποτελούν στην πλειονότητά τους συμβάσεις παροχής υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό, ο χρησιμοποιούμενος όρος «αμοιβή» του πράκτορα στο γνήσιο Factoring, όπου δεν υπάρχουν κατά κανόνα στοιχεία συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, στις οποίες δικαιολογείται η αμοιβή ως αντιπαροχή για την προσφορά υπηρεσίας είναι νομικά παραπλανητικός, έχοντας επίσης οικονομική απλώς σημασία.

Από οικονομικής απόψεως, έχει σημασία για τον πράκτορα η ακριβής μέτρηση του κόστους των εργασιών, που επωμίζεται στα πλαίσια της χρηματοδοτικής, ασφαλιστικής και διαχειριστικής λειτουργίας του Factoring, για κάθε μεμονωμένη απαίτηση και σε σχέση με το συνολικό όγκο των απαιτήσεων, που αναλαμβάνει ως εκδοχέας-αγοραστής. Η εξυπηρέτηση αυτής της ανάγκης καθιστά ασφαλώς απαραίτητες τις σαφείς και διακρινόμενες μεταξύ τους εκτιμήσεις για την οικονομική επιβάρυνση, που συνιστούν για τον πράκτορα η προσωρινή στέρηση κεφαλαίου, η ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου και η διαχείριση των απαιτήσεων. Συνήθως, για κάθε περίπτωση καθορίζεται συγκεκριμένο ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας της απαιτήσεως, δηλαδή, επί του ποσού που αναγράφεται στο παραστατικό έγγραφο (τιμολόγιο). Ο διαχωρισμός όμως αυτός δεν σημαίνει αναίρεση της νομικής της οφειλόμενης για τις εκχωρούμενες και πωλούμενες απαιτήσεις αντιπαροχής του πράκτορα και αντίστοιχες υποχρεώσεις του προμηθευτή στα συμφωνούμενα ποσοστά της «αμοιβής». Οι παραπάνω επιβαρύνσεις- με ένα περιθώριο κέρδους για τον

πράκτορα - μειώνουν συνολικά την ονομαστική αξία της απαιτήσεως που πωλείται δημιουργώντας την έννοια της τρέχουσας αξίας της. Η τελευταία αποτελεί το τίμημα απλώς της πωλήσεως, ενώ η διαφορά της από την ονομαστική αξία, που τελικά εισπράττεται, συνιστά το ακαθάριστο εισόδημα του πράκτορα από την άσκηση της δραστηριότητας του γνήσιου Factoring.

Κατά τα λοιπά, η συμφωνία για το τίμημα των απαιτήσεων, αφού συνιστά ουσιώδες στοιχείο της συμβάσεως πωλήσεως, πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην έγγραφη σύμβαση Factoring, για να είναι αυτή έγκυρη. Εξάλλου, από τη διαφορά μεταξύ τρέχουσας αξίας, που καταβάλλεται στον προμηθευτή - πωλητή, ως τίμημα της απαιτήσεως, και ονομαστικής αξίας κάθε απαιτήσεως, που εισπράττει ο πράκτορας, θα κριθεί αν υπάρχει περίπτωση καταπλεονεκτικής και ανήθικης συμβάσεως.

Σε περιπτώσεις, πάντως, που ο πράκτορας αναλαμβάνει την υποχρέωση παροχής υπηρεσιών καθ' υπέρβαση των συνθηκών πλαισίων της διαχειριστικής λειτουργίας του Factoring, μπορεί ασφαλώς να συμφωνήσει ιδιαίτερη, αυτοτελή αμοιβή, αφού τότε θα υπάρχει ξεχωριστή, όχι ουσιώδης για το factoring, σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών η έργου, κατά τα ανωτέρω.

Ιδιαίτερη αμοιβή, επίσης, για παροχή υπηρεσιών οφείλεται και στις περιπτώσεις, που ο πράκτορας συνεχίζει την παρακολούθηση και είσπραξη των απαιτήσεων μετά τη λήξη της συμβάσεως Factoring, μέχρις ότου μπορέσει ο προμηθευτής να αναλάβει ο ίδιος τη σχετική εργασία.

2. Η λήξη της συμβάσεως

Αναφέρθηκε ήδη ότι η σύμβαση Factoring ανήκει στην κατηγορία των διαρκών συμβάσεων, αφού εννοιολογικό της στοιχείο είναι η συμφωνία για το διάστημα, εντός του οποίου ο πράκτορας θα παρέχει «υπηρεσίες» στον προμηθευτή. Το διάστημα αυτό (διάρκεια) πρέπει να καθορίζεται ρητά στη σύμβαση. Η συμφωνημένη, ορισμένη διάρκεια εξυπηρετεί καλύτερα τους στόχους του θεσμού και τα συμφέροντα των μερών.

Αρκεί, πάντως, να είναι ορισμένη η αρχική διάρκεια της συμβάσεως, αφού αυτή υποδηλώνει το κατ' εκτίμηση των συμβαλλομένων ικανοποιητικό για τα συμφέροντά τους, απαραίτητο, ελάχιστο χρονικό όριο συνεργασίας. Με την πάροδο της αρχικής αυτής διάρκειας, η σύμβαση μπορεί βέβαια να συνεχισθεί, αφού γίνει τροποποίηση του σχετικού όρου και καθορισθεί άλλη μεγαλύτερη ή νέα ορισμένη ή ακόμα και αόριστη διάρκεια.

Σε αόριστης διάρκειας μετατρέπεται επίσης, η σύμβαση Factoring, όταν τα μέρη συνεχίζουν σιωπηρά τις συναλλαγές και μετά τη λήξη του αρχικού, ορισμένου χρόνου διάρκειάς της. Η δυνατότητα παρατάσεως της συμβάσεως Factoring για αόριστο χρόνο δεν προκύπτει ευθέως από το νόμο. Δεν μπορεί όμως και να αποκλεισθεί, αφού η αναγκαιότητα της ορισμένης διάρκειας εξαντλεί την επενέργειά της στο αρχικό, συγκεκριμένο στάδιο, στο οποίο ομαλοποιείται κατά τον επωφελέστερο τρόπο και για τα δύο μέρη η οικονομική λειτουργία του Factoring. Η παράταση, επομένως, της συμβάσεως για αόριστο χρόνο σημαίνει απλώς τη συνέχιση μιας ισοσταθμισμένης ήδη κατάστασης συμφερόντων, η ανατροπή της οποίας για το μέλλον δεν μπορεί να είναι πλέον θέμα αντικειμενικής προβλέψεως διατάξεως νόμου, αλλά υποκειμενικής κρίσεως οποιουδήποτε μέρους, την οποία μπορεί ελεύθερα να εκδηλώσει με καταγγελία οποτεδήποτε.

Ως διαρκείς, λοιπόν, ενοχή η σύμβαση Factoring λήγει με την πάροδο του χρόνου διάρκειάς της και με καταγγελία. Απαραίτητο είναι, η συμφωνία για την ορισμένη διάρκεια να συμπεριλαμβάνεται στη σύμβαση Factoring, αφού αποτελεί από το νόμο ουσιώδες στοιχείο της εννοίας της. Δεν είναι αντίθετα υποχρεωτικές οι συμφωνίες, που προβλέπουν ειδικά σπουδαίους λόγους καταγγελίας της συμβάσεως ή την τήρηση συγκεκριμένων προθεσμιών για τη λήξη της συμβάσεως μετά την καταγγελία.

Ειπώθηκε ότι η τήρηση προθεσμίας επιβάλλεται από τη σχέση εμπιστοσύνης σε κάθε περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεως Factoring, είτε είναι ορισμένης, είτε καθίσταται αόριστης διάρκειας. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις η ύπαρξη σπουδαίου λόγου μπορεί να δικαιολογήσει την επέλευση των συνεπειών της καταγγελίας αμέσως, χωρίς τήρηση προθεσμίας.

Όταν λείπει οποιαδήποτε συμφωνία για την προθεσμία της καταγγελίας, αυτή προσδιορίζεται με βάση την εικαζόμενη βούληση των μερών, όπως η βούληση αυτή απορρέει από την ίδια την καταγγελλόμενη σύμβαση, σε συνδυασμό με την καλή πίστη και αφού ληφθούν υπόψη τα συναλλακτικά ήθη. Επειδή όμως το θέμα έχει ιδιαίτερη σημασία, τόσο για τον πράκτορα, που επιδιώκει τη διατήρηση των ασφαλειών στα πλαίσια της συμβάσεως για όσες απαιτήσεις έχει αγοράσει όσο και για τον προμηθευτή, που χρειάζεται κάποιο χρόνο προκειμένου να οργανώσει το δικό του πλέον τρόπο διαχείρισης των απαιτήσεων κατά των οφειλετών, δεν αφήνεται συνήθως να αντιμετωπισθεί με τα παραπάνω ασαφή κριτήρια στο μεταγενέστερο χρόνο της καταγγελίας της συμβάσεως. Οι συμβάσεις Factoring συμπεριλαμβάνουν κατά κανόνα στο περιεχόμενό τους διατάξεις σχετικές με την τήρηση συγκεκριμένης προθεσμίας καταγγελίας.

Εξάλλου, επειδή η σύμβαση αρχίζει να γίνεται αποδοτική για τον πράκτορα μετά την πάροδο ορισμένων μηνών, οπότε έχει ισοσκελισθεί πλέον το αρχικό κόστος οργάνωσής του για τις ανάγκες συγκεκριμένου προμηθευτή, η έκτακτη καταγγελία από τον προμηθευτή για σπουδαίο λόγο επηρεάζεται και από το γεγονός αυτό, ώστε η λήξη της συμβάσεως να επέρχεται μετά την αναγκαία για τα συμφέροντα του πράκτορα προθεσμία, εκτός αν ο σπουδαίος λόγος αφορά τη συμπεριφορά του τελευταίου. Και η προθεσμία αυτή συνήθως προβλέπεται στις συμβάσεις Factoring προς αποφυγή αμφισβητήσεων.

Κατά τα λοιπά, η φύση της συμβάσεως factoring επιτρέπει συμφωνίες ότι με τη λήξη της ο πράκτορας δικαιούται να χρεώνει αμέσως στο συμψηφιστικό ή στον τρέχοντα λογαριασμό, όσες απαιτήσεις έχει μεν αγοράσει, αλλά δεν εισέπραξε ακόμα, ότι το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού καθίσταται αμέσως απαιτητό και, ότι η εγγυητική ευθύνη του πράκτορα λήγει, ώστε να υποχρεούνται αυτός σε επιστροφή του ανάλογου ποσοστού της «αμοιβής» του. Αντίθετα, από την καλή πίστη δεν μπορεί να αποκλεισθεί η δυνατότητα να συνεχισθεί και μετά τη λήξη της συμβάσεως η συνέχιση της διαχείρισης των απαιτήσεων από τον πράκτορα, όταν αυτό επιβάλλει το συμφέρον του προμηθευτή.

To forfaiting. Διάκριση από το Factoring

Το forfaiting είναι συνήθως τραπεζική εργασία ή αποκλειστική δραστηριότητα εταιρίας πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων στο χώρο των εξαγωγών, η οποία έχει ως αντικείμενο την κατάρτιση συμβάσεων με προμηθευτές εξαγωγείς εμπορευμάτων ή με όσους παρέχουν υπηρεσίες και αναλαμβάνουν εκτέλεση έργων στο εξωτερικό.

Αντίθετα προς το Factoring που αναπτύχθηκε στις ΗΠΑ από το 1980 το forfaiting αποτελεί επινόηση ελβετικών τραπεζών οι οποίες κυρίως κατά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο προεξοφλούσαν πιστωτικούς τίτλους από πωλήσεις βασικών ειδών εκ μέρους εξαγωγικών αμερικάνικων επιχειρήσεων προς χώρες της ανατολικής Ευρώπης.

Η βασική ομοιότητα του forfaiting προς το factoring βρίσκεται στην ανάληψη απαιτήσεων με χρηματοδότηση και στον αποκλεισμό του αναγωγικού δικαιώματος του πράκτορα απέναντι στον προμηθευτή σε περιπτώσεις μη πληρωμής από τον οφειλέτη.

Οι διαφορές όμως είναι πολλές και σημαντικές.

1. το forfaiting αποτελεί αποκλειστικό εργαλείο χρηματοδότησης του εξαγωγικού εμπορίου. Δεν αφορά το εσωτερικό εμπόριο και δεν παρουσιάζει ποικίλες μορφές όπως το factoring.
2. η σύμβαση factoring λειτουργεί μέσα σε ένα χρονικό διάστημα εντός του οποίου ο πράκτορας αγοράζει όλες τις απαιτήσεις του προμηθευτή και τις τωρινές και τις μελλοντικές. Αντίθετα το forfaiting αποτελεί παροδική σχέση με μια μεμονωμένη απαίτηση, η οποία ήδη υπάρχει.

3. οι απαιτήσεις που είναι αντικείμενο του factoring είναι πάντα βραχυπρόθεσμες με περίοδο πιστωτικής εκκρεμότητας μέχρι 180 ημέρες. Αντίθετα το forfaiting είναι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις με περίοδο εκκρεμότητας από 6 έως και 5 χρόνια.
4. στο factoring αποκτώνται κυρίως λογιστικές (τιμολόγια) απαιτήσεις ενώ στο forfaiting λόγω των εξαγωγών μεταβιβάζει συναλλαγματικές.
5. οι απαιτήσεις στο Factoring δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένες με ιδιαίτερη εγγύηση αντίθετα στο forfaiting λόγω ασφάλειας εξαιτίας της δυσκολίας ορθής εκτίμησης των κινδύνων μη πληρωμής κρίνεται αναγκαία.
6. ο πράκτορας στο forfaiting αναλαμβάνει πάντα εκτός από τον κίνδυνο αφερεγγυότητας του οφειλέτη και άλλους κινδύνους όπως πολεμικούς, νομισματικούς, μεταφορικούς κ.α.

Είναι προφανές ότι το Forfaiting είναι συμπληρωματικό προς το factoring και είναι προσφερόμενο σε τομείς όπου το τελευταίο είναι αδύνατον να αναπτυχθεί

ΕΠΙΛΟΓΟΣ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την στιγμή που μια κερδοφόρα επιχείρηση με σωστή κεφαλαιακή διάρθρωση θέλει να πάψει να αυτοχρηματοδοτεί τους πελάτες της μέσω των εισπρακτέων λογαριασμών που αυτή διατηρεί ή θέλει να αποκτήσει πρόσθετα κεφάλαια όχι από εισφορές των μετόχων της αλλά από ρευστοποίηση των πωλήσεων της, δεν έχει παρά να απευθυνθεί σε μια εμπορική τράπεζα. Οποιαδήποτε τράπεζα σε μια τέτοια εταιρία εύκολα θα έδινε δάνειο περίπου το 80% των ενεχυριασθέντων εισπρακτέων λογαριασμών της εταιρίας. Επομένως υγιής κερδοφόρος επιχείρηση με σωστή κεφαλαιακή διάρθρωση καταρχάς δε θα συνάψει συμφωνία με εταιρεία factoring που θα αποβλέπει μόνο σε χρηματοδότηση μέσω προκαταβολών λόγω χαμηλού κόστους μέσω του τραπεζικού κυκλώματος. Μπορεί να προχωρήσει σε συμφωνία με μια εταιρεία factoring για χορήγηση δανείου χωρίς κατάθεση εγγύησης παρά μόνο έναντι μελλοντικών απαιτήσεων που θα δημιουργηθούν από μελλοντικές πωλήσεις επειδή καμιά τράπεζα δε θα χορηγούσε ένα δάνειο χωρίς να υπάρχει ενέχυρο ή υποθήκη.

Όταν η εταιρία δεν μπορεί να συνάψει δάνειο με μια εμπορική επιχείρηση είτε λόγω του μικρού μεγέθους της επιχείρησης είτε επειδή είναι μικρή και άγνωστη με ανεπαρκή στοιχεία που να υποστηρίζουν το αίτημα για χρηματοδότηση της , είτε λόγω της μη σωστής κεφαλαιακής διάρθρωσης της επιχείρησης.

Η εταιρία factoring ενδιαφέρεται σε μια τέτοια περίπτωση αφενός γιατί λόγω ειδικότητας γνωρίζει την εμπορική διάρθρωση του κλάδου και αφετέρου είναι σε θέση να κρίνει την επιχειρηματική ικανότητα και φερεγγυότητα της εταιρίας πελάτη και εκτιμά έτσι τον κίνδυνο που αναλαμβάνει προσαρμόζοντας αντίστοιχα το κόστος της χρηματοδότησης κατά περίπτωση.

Επειδή το factoring απομακρύνεται από τη συνήθη τραπεζική πρακτική της χρηματοδότησης με εγγυήσεις νέες επιπλέον τράπεζες που επίσης πιστεύουν ότι οι προοπτικές του θεσμού στην Ελλάδα είναι ευνοϊκές διερευνούν ήδη τη δημιουργία ανάλογου τμήματος ενώ άλλες έχουν ήδη δημιουργήσει τα αντίστοιχα εξειδικευμένα τμήματα. Τέλος όπως αναφέραμε συγκεκριμένες τράπεζες οργάνωσαν και ήδη λειτουργούν εταιρίες εντελώς ανεξάρτητες.

Τέλος οι επιχειρήσεις με την χρησιμοποίηση των απαιτήσεων τους ως μέσο χρηματοδότησης δύναται να αυξήσουν τα διαθέσιμα κεφάλαια και να εξυπηρετήσουν τις νέες ανάγκες που προκύπτουν από τις αυξανόμενες πωλήσεις και τον πληθωρισμό.

Επιπλέον η ελληνική αγορά factoring αποδεικνύεται τελικά ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, έχοντας έναν από τους μεγαλύτερους εξαγωγικούς τζίρους, σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες..

Εν κατακλείδι θα μπορούσαμε να επισημάνουμε ότι δεν είναι δυνατόν το factoring στην Ελλάδα να συνεχίσει να θεωρείται από τους αρμόδιους φορείς ως εναλλακτική των τραπεζών χρηματοδότηση / προεξόφληση εμπορικών απαιτήσεων, αντί της ορθής αγοράς εμπορικών απαιτήσεων Το factoring δεν είναι εναλλακτικό δάνειο, αλλά ένας ολόκληρος ανεξάρτητος κόσμος χορήγησης κεφαλαίων έναντι συγκεκριμένων μεταβιβασθέντων στοιχείων ενεργητικού (εμπορικές απαιτήσεις, με ή δίχως αναγωγή).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Απόστολος Γεωργιάδης. Νέες μορφές συμβάσεων της σύγχρονης οικονομίας. **Αριθμός σελίδων:** 382 (15-304) **Έκδοση 2**

2. Σπύρος Ψυχομάνης. Το factoring ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων. **Αριθμός σελίδων:** 312 (23-255). **Εκδόσεις:** ΣΑΚΚΟΥΛΑ. **Έτος έκδοσης:** 1996

3. Σπύρος Ψυχομάνης. Χρηματοδότηση εξασφαλισμένη με απαιτήσεις factoring. **Αριθμός σελίδων:** 364 (6-361). **Εκδόσεις:** ΣΑΚΚΟΥΛΑ. **Έκδοση 1. Έτος Έκδοσης:** 2003

4. Γεώργιος Δασκάλου. Χρηματοδότηση επιχειρήσεων. **Αριθμός σελίδων:** 904 (537-550). **Εκδόσεις:** ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ. **Έκδοση 2. Έτος έκδοσης:** 1999

5. Charles Batchelor. The business of factoring. **Αριθμός σελίδων:** 198 (17-38),(130-147). **Έκδοση 1**

6. Παναγιώτης Χ. Αγγελόπουλος. Εισαγωγή στα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα (financial derivatives). **Αριθμός σελίδων:** 310 (211-253). **Εκδότης:** ΣΤΑΜΟΥΛΗ Α.Ε. **Έκδοση 1. Έτος έκδοσης:** 2001

7. Βασίλειος Π. Γαλάνης. Leasing, factoring, forfaiting, franchising, venture capital. **Αριθμός σελίδων:** 220 (130-166). **Εκδότης:** ΣΤΑΜΟΥΛΗ Α.Ε. **Έτος έκδοσης:** 2000

8. **PRATT.** Financial Accounting in a Economic Context. **Αριθμός σελίδων:** 832 (433-468). **Εκδότης:** JOHN WILEY. **Έτος έκδοσης:** 2003

9. **KENNY G. STRATEGIC FACTORS.** **Αριθμός σελίδων:** 240 (121-193). **Εκδότης:** HEINEMANN. **Έτος έκδοσης:** 2004

10. **STERNBERG. J. ROBERT.** THE GENERAL FACTOR OF INTELLIGENCE. **Αριθμός σελίδων:** 448 (105-184),(253-288). **Έτος έκδοσης:** 2001

Sites

1. www.naftemporiki.gr
2. www.eurobank.gr
3. www.emporiki.gr
4. www.hsbc.gr
5. www.factoring.com
6. www.alpha.gr

ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

1. Εθνική στατιστική υπηρεσία Ελλάδος.